

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 7/2018 - 58 pàgines

Sessió ordinària del dia 19 d'abril del 2018

El dia 19 d'abril del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 25/2018, que és el següent:

1- Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Tractat constitutiu de la Conferència de Ministres de Justícia dels Països Iberoamericans.

2- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de Llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns.

3- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris.

4- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Ferran Costa Marimon
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig

M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernàndez
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

S'ha excusat l'absència de la M. I. Sra. Maria Martisella González.

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvo Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega

García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.05h)

El Sr. síndic general:

S'obre la sessió.

Bon dia a tothom.

Passem doncs tot seguit al primer punt de l'ordre del dia.

1- Examen i votació de la Proposta d'aprovació de la ratificació del Tractat constitutiu de la Conferència de Ministres de Justícia dels Països Iberoamericans.

La proposta d'aprovació fou publicada en el Butlletí número 8/2018 del 14 de febrer i no s'hi ha formulat cap esmena.

Demanaria al Govern si desitja intervenir...

Sr. ministre, teniu la paraula.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Avui es sotmet a l'aprovació del Consell General el Tractat constitutiu de la Conferència de Ministres de Justícia dels Països Iberoamericans que es va adoptar a Madrid el 7 d'octubre de 1992 i va entrar en vigor l'1 de setembre de 1998. Vaig signar personalment aquest tractat a Madrid, en representació del Govern, el propassat 11 de desembre de 2017.

Aquest Tractat institueix la Conferència de Ministres de Justícia dels Països Iberoamericans també anomenada Comjib. Es tracta d'una organització de caràcter intergovernamental amb personalitat jurídica pròpia i té com a objectiu general la millora de la justícia dins de la regió iberoamericana.

Amb aquesta finalitat, la Comjib promou la creació de polítiques públiques aplicables pels estats membres i la constitució d'aliances regionals com a instrument per a la construcció d'un espai jurídic més unit i coherent.

L'article 3 del tractat constitutiu de la Comjib, i l'article 2 del seu reglament de funcionament,

estableixen els objectius precisos d'aquest organisme i les formes d'acció per aconseguir-los.

Les línies principals de treball de la Comjib són: la lluita contra la delinqüència organitzada transnacional; la reforma dels sistemes penitenciaris; la modernització de l'administració de justícia; l'accés a la justícia; la prevenció del delictes i la consolidació institucional dels Ministeris de Justícia i de les autoritats homòlogues.

Aquestes línies de treball encaixen perfectament amb els objectius polítics promoguts pel Govern d'Andorra en aquestes matèries, i per tant, l'adhesió a aquest organisme permetrà reforçar i ajudar a millorar la justícia al nostre país.

Així doncs, la nostra adhesió progressiva als organismes de l'àmbit iberoamericà és recomanable, d'altra banda en coherència amb la candidatura d'Andorra per ser la seu de la Cimera Iberoamericana de caps d'estat i de govern del 2020, anunciada a l'octubre del 2016.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna intervenció per part dels grups parlamentaris...

No hi ha intervenció per part de cap grup...

Doncs si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació de la proposta per assentiment.

Declaro aprovada la proposta.

Passem al segon punt de l'ordre del dia.

2- Examen i votació de la presa en consideració de la Proposició de llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns.

La proposició de llei fou publicada en el Butlletí número 11/2018, del 28 de febrer.

El criteri del Govern ha estat publicat en el Butlletí número 20/2018 del 23 de març.

Intervé per part del Govern per llegir el criteri, el Sr. cap de Govern.

Teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Govern ha examinat la Proposició de llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns presentada pels consellers generals del Partit

Socialdemòcrata adscrits al Grup Parlamentari Mixt i, d'acord amb el que disposa l'article 103.2 del Reglament del Consell General, manifesta el seu criteri sobre la proposició de llei esmentada, basant-se en les següents consideracions, a saber:

Al llarg de les dues últimes legislatures, el Govern ha liderat, -conjuntament amb els comuns i, posteriorment, amb la participació del Consell General-, un conjunt de reformes encaminades a optimitzar l'estructura territorial de l'Estat.

L'Executiu considera que, transcorreguts 25 anys des de l'aprovació de la Constitució, calia dur a terme determinats ajustaments per posar al dia aquesta estructura territorial.

És en aquest sentit que s'han dut a terme una sèrie de modificacions legislatives, encapçalades per la reforma de les lleis qualificades de competències i transferències dels comuns.

Les modificacions legislatives dutes a terme al llarg dels últims anys en aquesta matèria han comptat amb la participació activa dels comuns, ja que, -en bona mesura- deriven de l'acord institucional que el Govern va subscriure amb els cònsols l'abril del 2014.

En aquest punt rau, a parer del Govern, la primera mancança de la proposició de llei que fa objecte d'aquest criteri.

Perquè una qüestió com aquesta s'hauria d'haver abordat amb la participació activa dels comuns en els treballs preparatoris.

A ulls del Govern, resulta evident que qüestions com la composició del Consell de Comú, el funcionament de la Junta de Govern o el règim de les comissions, -entre d'altres-, requereixen de la participació dels representants dels comuns.

Aquesta mancança de la proposició de llei no es limita, -a més-, a una mera qüestió procedimental, ja que la matèria tractada pel text que se sotmet a criteri del Govern podria afectar de forma molt clara, el principi d'autogovern dels comuns recollit al títol VI de la Constitució.

En efecte, la proposició de llei entra a regular aspectes del funcionament dels comuns que, -a parer del Govern-, han de quedar reservades a la seva potestat normativa, per la via de les ordinacions.

Queda clar que la potestat normativa dels comuns, -i així ho fixa la Constitució-, està sotmesa a la llei; però el que no seria adequat és permetre que les matèries regulades a la llei s'expandissin fins al punt d'anul·lar la capacitat d'autogovern de les corporacions locals.

El Govern pot compartir alguns aspectes de la regulació material de la proposició de llei, així com la necessitat de clarificar i unificar alguns aspectes de funcionament dels comuns, però entén que aquesta iniciativa legislativa no segueix els canals oportuns:

En primer lloc, perquè una part d'aquestes matèries, -pel seu grau de concreció i detall-, s'haurien de reservar a la potestat normativa dels comuns.

I, en segon lloc, perquè els principis més generals d'aquesta regulació s'haurien de treballar en consens amb els comuns, i fins i tot, deixar que fossin les mateixes corporacions locals les que presentessin una proposició de llei d'aquestes característiques; una proposició que també hauria de fer objecte d'un treball de consens amb el Govern i el Consell General.

D'altra banda, la proposició de llei que se sotmet a criteri del Govern incorpora alguns elements que, més enllà del funcionament o l'organització, suposen canvis profunds del sistema polític andorrà.

L'abolició de la figura del cònsol menor i la reforma del sistema electoral per a l'elecció dels consells de Comú.

La primera qüestió requeriria a parer del Govern, d'una justificació més aprofundida de la continguda a l'exposició de motius de la proposició de llei. La figura del cònsol menor no és només un llegat de la història, coherent amb l'esperit de paritat que inspira totes les institucions seculares andorranes, sinó que té també una rellevància pràctica en el funcionament dels comuns, ja que compleix funcions d'assistència, representació i substitució del cònsol major. En d'altres ordenaments jurídics trobaríem institucions anàlogues a les del cònsol menor que compleixen funcions similars.

La segona qüestió, -la de la modificació del règim electoral dels comuns-, és, des del punt de vista del Govern, encara més greu que la primera. Perquè pretendre, Sr. López, modificar el sistema electoral de forma profunda i permanent mitjançant una disposició final no és la tècnica legislativa més adequada.

D'altra banda, més enllà d'aquest aspecte procedimental, el Govern tampoc no comparteix la voluntat de modificar el sistema electoral de les eleccions comunals.

El sistema electoral vigent, que garanteix a la llista guanyadora dels comicis la majoria absoluta del consell de Comú, ha permès combinar estabilitat i alternança en el govern de les corporacions locals. Cal remarcar que els comuns són institucions eminentment executives, que no tenen potestat legislativa; i, en aquest cas, sembla adequat sacrificar

en part la proporcionalitat per afavorir l'estabilitat i l'eficàcia; en el benentès que tots els sistemes electorals estan subjectes a canvi i a reflexió i que, -des del punt de vista polític-, no hi ha cap sistema que maximitzi tots els objectius.

Segons el criteri del Govern, el sistema electoral vigent per als comuns no representa un dèficit democràtic, perquè no hi ha millor prova de la bona salut democràtica de les institucions que l'alternança dels diferents partits o opcions polítiques.

En aquest sentit, qualsevol anàlisi que es faci de l'evolució dels comuns en els darrers 25 anys posa de manifest de forma molt clara, que l'alternança s'ha produït en totes i cadascuna de les corporacions locals andorranes.

Per tot l'exposat Sr. síndic, el criteri del Govern per a la Proposició de llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns no pot ser un altre que negatiu.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Intervé ara per presentar la proposició de llei, en representació dels tres consellers socialdemòcrates, del Grup Parlamentari Mixt, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Política comunal. Quines dues paraules tan maques. No sé si s'han parat mai a pensar-ho i més de forma junta.

La política que ve de *polis* és l'estudi o l'anàlisi de les diferents formes d'organització de la comunitat, de la ciutat, sobre la qual ja fa un plegat d'anys van començar a escriure homes com Aristòtil o Plató.

La gestió assembleària de la *polis* i dels béns comuns i dels afers comuns és per tant l'origen de la paraula política.

No cal anar tan lluny ni en el temps ni geogràficament per també analitzar la paraula Comú.

En primer lloc en el sentit més col·loquial del terme. Comú, comunal, és allò que ens pertany a tots. El benefici comú és el benefici col·lectiu.

Els comuns, un terme administratiu força comú en el nostre entorn en varis països europeus però també a Sud Amèrica, eren les formes de govern assembleari implantats en determinats indrets, en contraposició als espais de poder absolut dels Srs. feudals.

Tot i aquest noble origen dels dos termes que conjuntament, com deia abans, s'alimenten entre ells, la política comunal es vol presentar al nostre país com una política de segona fila. Com una política gairebé sense importància, si més no de portes a fora. Perquè finalment aquest plantejament no és altra cosa que la potestat perquè entre uns quants es gestionin els afers comuns.

Es diu de la política comunal, una cosa que trobo molt desencertada, i el Sr. cap de Govern ara s'hi referia en el seu criteri, que es fa gestió com si fos un departament administratiu en què es van rebent factures, es van fent pagaments, com si fos una empresa privada que pren una sèrie de decisions, que no ens afecten als ciutadans i que no són en cap cas d'interès general o mai millor dit, d'interès comú.

Srs. consellers, Srs. membres del Govern, com es pot argumentar sense més, que als comuns es fa gestió quan per exemple, gestionen tot el territori, el territori que anomenem comunal. Quan tenen competències que van des de l'educació, -amb les escoles bressol, serveis socials, les cases pairals, els espais per a la gent gran, els menjadors socials i tot tipus de serveis, l'esport, la gestió dels equipaments esportius, de les subvencions als clubs, les activitats extraescolars, la cultura, les escoles de música, les escoles de teatre, el suport a la cultura tradicional, les festes majors, les tradicions. Gestionen els recursos, temes tan importants com l'aigua, com els boscos, els espais protegits, la via pública, -tota la via pública. Tot això són competències comunals. Si això no és política, què és llavors la política? Què és llavors la gestió que deia abans, la gestió de la *polis*, la gestió dels afers comuns.

Amb aquest fals pretext de què als comuns el que s'hi fa és gestió, el que es vol en realitat és mantenir un sistema electoral que fa que les minories tinguin una representació molt inferior al que realment els tocaria. Com per exemple a la Parròquia d'Escaldes, i després posaré exemples del funcionament real dels comuns, un per un en cada una de les parròquies, on per cada 10 consellers de la majoria n'hi ha un dels partits de l'oposició.

O millor encara, tenir fora del Consell de Comú als partits de l'oposició. Ara per exemple a Canillo o a Ordino farà falta obtenir un 20% de vots per obtenir una representació comunal.

Tenir unes minories sense recursos, ni per poder demanar cap tipus d'informe ni cap tipus d'estudi, ni poder analitzar qüestions tècnicament molt complexes com l'urbanisme, fins i tot les finances, o totes les decisions que el dia a dia es prenen en un comú.

Poder efectuar convocatòries, -gairebé diria aleatòries, després posaré exemples-, de reunions d'un dia per l'altre. Convocar amb tres dies consells de comú per aprovar qüestions de tan poca importància i que tan poc afecten als ciutadans, com les modificacions del Pla d'urbanisme, el pressupost, contractacions d'obres milionàries i qualsevol tipus de decisió i actuació.

Fer adjudicacions i contractacions sense pràcticament possibilitat de control efectiu per l'oposició, ni publicitat, ni cap tipus de debat.

En resum, buscar una fórmula d'eludir el debat públic la informació pública relativa a decisions que ens afecten a tots, i evitar el dret que tenim tots els ciutadans de saber què és el que està passant en els nostres comuns, amb els nostres diners, en el nostre territori i en els nostres espais públics i espais naturals?

Mirem les conseqüències de l'actual sistema de funcionament dels comuns i també plantejem quines són les solucions que proposa la proposició de llei presentada pels consellers del PS.

Anem a Andorra la Vella. Adjudicació de les obres de l'avinguda Meritxell. Feia no fa gaires dies, debatent el pressupost, el Sr. Cinca, -i no vull pas personalitzar-ho amb ell, perquè crec que és una opinió bastant compartida i avui en tenim un exemple per membres de Demòcrates per Andorra-, considerava que el debat de les reserves d'esmena del pressupost i el debat del pressupost en general havia estat una pèrdua de temps.

En total havia passat moltes hores debatent certes qüestions per anar a retallar 50.000 euros per aquí, retallar 5.000 euros per allà com si això no fos important. És evident que molts membres de Demòcrates per Andorra pensin així quan a uns quants metres d'aquí una desviació pressupostària de 4 milions i mig d'euros... 4 milions i mig d'euros s'ha gestionat en tres dies i poso entre cometes "amb la mínima informació possible per a l'oposició", tanco cometes, de la gestió de la majoria comunal en aquesta qüestió.

Solució per aquest tema dins de la Proposició de llei. Nosaltres proposem que les convocatòries dels Consell de comú siguin efectuades amb quinze dies d'antelació i evidentment, tot i que sembla una obvietat, que els consellers de l'oposició puguin disposar de tota la informació necessària per fer la seva feina. Perquè a més va haver-hi queixes en relació a què alguna de la informació que havia lliurat havia sortit a l'opinió pública, com si la gestió d'aquests 4 milions i mig d'euros no fos una qüestió que ha de preocupar al conjunt dels ciutadans.

Escaldes, com deia abans, Demòcrates per Andorra va obtenir un molt bon resultat -més del 50% dels vots- però, d'altres partits també van obtenir uns bons resultats com el Partit Liberal o el Partit Socialdemòcrata amb un 20% aproximadament de resultats per cada un.

El sistema electoral, aquest sistema que segons se'ns vol explicar, garanteix governabilitat, el que sí garanteix és que l'oposició tingui un paper molt simbòlic. I jo he estat conseller de comú... jo he estat conseller de comú per sort amb tres consellers que ens vam presentar a La Massana i vam tenir un 42% de vots, 58 per qui va guanyar, 9 a 3 no està malament en un resultat que no és un empat però que està bastant a prop del resultat i, sincerament se'm fa difícil entendre com es pot seguir la feina de vuit comissions, per exemple, des d'un únic conseller de la minoria convocat amb una celeritat enorme a reunions de comú, convocat amb tres dies per analitzar qüestions com el pressupost o adjudicacions i qüestions tècniques.

Pugem una mica més amunt, a Canillo. Dos legislatures, dos consolats sense cap oposició... i n'han passat, de coses a Canillo aquests darrers anys! Algunes de les quals aquest país potser tardarà temps a recuperar-se.

I ara a més, si no hi havia prou dificultats, es decideix reduir a deu el nombre de consellers per la qual cosa la barrera d'entrada, és a dir, la impossibilitat de què hi hagi oposicions serà encara més elevada perquè caldrà obtenir un 20% de vots.

L'any 2011 el PS va obtenir un 15 i un 16% de vots a les parròquies d'Ordino i La Massana, i amb aquest resultat va quedar fora dels dos consells de comú: a Ordino i a La Massana. He buscat algun exemple proper, segurament n'hagués pogut buscar d'altres.

A Catalunya amb un 3% de vots ja s'entra dins del càlcul per entrar amb un ajuntament, o amb un 5% es pot entrar... perdó, amb un 3% a la Generalitat i amb un 5% als ajuntaments. Aquí a Andorra a partir d'ara farà falta un 20% a Ordino i a Canillo per poder tenir un seient al Consell de comú.

Sant Julià, amb el govern d'Unió Laureadiana, Unió Laureadiana conjuntament amb DA quan estaven junts on els representants de l'oposició es van queixar de manera molt insistent sobre la manca d'informes en relació, i d'informació en relació a una qüestió com Naturlàndia. El Sr. Pintat demana molts informes en alguns casos, no sé si els va encomanar en relació a Naturlàndia, en tot cas si ho va fer, no va tenir l'obligació davant els ciutadans de lliurar-la als representants de l'oposició.

I acabo amb Encamp, després d'aquest petit recorregut on no fa gaires dies els consellers de

l'oposició volien fer una roda de premsa i se'ls va negar l'accés a Casa Comuna. Casa Comuna, tornem al que deia abans, a l'origen de les paraules. Casa Comuna convertida en una eina a l'ús i a la utilització de les majories de qui governa i sense donar possibilitats perquè els representants del poble puguin fer una roda de premsa, una roda de premsa que es va celebrar a les portes de Casa Comuna amb una situació que al meu entendre, hauria de provocar la vergonya i l'enrojolament dels qui avalen aquesta situació.

Com deia abans, la nostra Proposició de Llei proposa les solucions per cada una d'aquestes qüestions. Efectivament un sistema electoral representatiu, amb deu consellers com proposem garanteix que els partits que obtenen més d'un 10% de vots ja puguin tenir una representació al Consell de comú.

Evidentment totes les qüestions dedicades a la convocatòria de reunions a la informació als consellers de l'oposició que no són altra cosa que representants dels elegits, dels ciutadans que habiten a la seva parròquia.

També es proposen solucions a una qüestió que ha sigut problemàtica al nostre país de manera repetida: salaris dels cònsols, les dedicacions dels cònsols i, per tant, el que es proposa és deixar de manera clara i per llei la franja d'aquests salaris, la franja dels consellers de comú perquè hi ha altres parròquies en les que els consellers de la majoria cobren més que els consellers de l'oposició, una qüestió que tampoc no acabem d'entendre massa a què respon.

Per tant, parlant dels detalls però parlant també de la qüestió general, el debat d'avui va de democràcia... Senyors, de democràcia! Però democràcia real, la democràcia del dia a dia perquè el que no es val dir és que els comuns són un òrgan democràtic pel simple fet de què un cop cada quatre anys s'hi convoquen eleccions, i un cop passades aquestes eleccions durant quatre anys el funcionament és el que acabo de descriure.

Per tant, com deia abans, és una qüestió de posicionar-se, de dir clarament si els ciutadans tenim dret a decidir, a saber el que passa amb els comuns i en la gestió dels pressupostos comunals.

I ja per acabar i per deixar molt clar un posicionament que alguns, encara que s'entestin a repetir, jo penso que els ciutadans saben que no és així. El PS no es vol carregar els comuns; el PS el que vol és uns comuns amb un funcionament democràtic, amb una representativitat equitativa, on les minories no tinguin un paper simbòlic, on s'escolti i tingui cabuda la veu dels ciutadans, les seves opinions i les seves aportacions. El que jo us demano, us demano sobre tots aquests aspectes i la

seva opinió del funcionament dels comuns, és si algú vol que els comuns siguin aquests espais en els que amb els diners de tots... amb els diners de tots uns quants puguin fer el que els hi sembli i, a més, no hagin de perdre massa temps a donar explicacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Liberal. Té la paraula el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal votarà a favor de l'admissió a tràmit de la Proposició de Llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns.

Tot i que malgrat el nostre vot favorable, hi ha alguns aspectes plantejats en el text que no els compartim. Entenem, però, que la tramitació parlamentària pot servir per discutir i potser consensuar, aquells punts que ara per ara no veiem de la mateixa manera que els consellers socialdemòcrates.

Estem d'acord amb què cal una reflexió respecte al funcionament dels comuns principalment pensant en un reforçament del rol de les minories, ja que entenem que millorant les capacitats dels nostres consellers comunals de les minories qui se'n surt beneficiat en el fons és la mateixa institució comunal, perquè quan parlem de comú no només parlem de majories, el comú són tant els consellers de la majoria com també els consellers de l'oposició o de la minoria.

Cal dotar de més recursos als consellers comunals, han de poder fer la seva tasca d'impuls i control en millors condicions de les quals actualment gaudeixen.

Acceptar més control, acceptar més fiscalització és un símptoma de transparència del tot necessari en les corporacions comunals, unes institucions que gestionen pressupostos cada vegada més importants i que avui a causa dels pocs recursos i les limitacions reglamentàries de les minories, tenen poc control polític per part de l'oposició.

Aquells que no són partidaris d'ampliar el rol de les minories són els que no estan a favor, al nostre entendre, ni de la transparència -que no és el nostre cas-, ni d'afavorir la participació i ampliar també la representació i la representativitat dels electors en el si dels comuns.

Dotar amb més recursos a les minories, establir mecanismes de funcionament que permetin dur a terme un millor control, fixar exclusivitat en la dedicació per part dels consols, o reduir el nombre de consellers són aspectes que els Liberals sí que compartim del text legislatiu proposat. I els compartim ja que entenem que no tenen res a veure amb permetre majories estables als comuns, o limitar l'autogovern dels comuns, que són els arguments que recurrentment s'han utilitzat des de les majories, no ara sinó sempre, per refusar qualsevol canvi de la manera de funcionar dels comuns.

El nostre compromís, el compromís del Grup Parlamentari Liberal i del projecte liberal, és recolzar aquest posicionament avui que estem a l'oposició com demà si estem a la majoria.

Respecte de la proposta d'augmentar la representativitat de les minories amb més proporcionalitat, també compartim el posicionament ja que hem de recordar que es tracta d'una major representativitat dels electors mitjançant els seus elegits.

Per tant, som de l'opinió, que caldria trobar fórmules no tant maximalistes en favor de la llista guanyadora com la que existeix actualment, ja que tenim exemples on la proporció entre les majories i les minories és tan gran, el paper de les oposicions dins dels comuns és pràcticament residual.

Pensem per tant, que per salut democràtica aquest debat s'ha de plantejar, tot assegurant això sí, l'estabilitat política al capdavant dels comuns. No en renunciem, en som conscients, que és important.

Hem d'evitar reproduir exemples o situacions d'altres països on els canvis al capdavant de les corporacions locals són constants, un fet que, és cert, no afavoreix ni l'estabilitat política ni la gestió de la corporació.

De la Proposició de Llei presentada, com ja he anunciat en un principi, també hi ha aspectes que no compartim, un d'ells és la voluntat d'eliminar la figura del consol menor.

Els liberals entenem que no és tracta d'un càrrec superflu que es limiti a substituir al cònsol major en cas d'absència. Mal favor li fem també si defensem la seva continuïtat per la seva trajectòria o per la seva història.

El cònsol menor és una figura molt important dins del funcionament d'una corporació comunal, i més, si s'opta per reduir el nombre de consellers, situació que es podria compensar amb dedicació exclusiva dels dos cònsols que els liberals sí que defensem.

Per concloure, i deixant clar que sempre hem dit que estem a favor de la continuïtat dels comuns i de respectar el model institucional que la Constitució

va reconèixer als comuns, veiem aspectes positius i d'altres dels que discrepem però valorem positivament el fet que es vulguin debatre i proposar millores en el funcionament dels comuns, un objectiu que en definitiva va en favor de més democràcia i de més transparència.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Mixt. Comencem amb la consellera, Sílvia Eloïsa Bonet. Teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Abans d'entrar en matèria m'agradaria contextualitzar ràpidament el nostre model d'Estat gràcies a l'estudi que diversos experts han fet de la nostra Constitució i en els quals arriben a la conclusió -i cito textualment- que: *"El Principat d'Andorra respon als patrons dels estats unitaris complexos, o administrativament descentralitzats, atès que, malgrat que concentra la majoria de l'exercici de l'activitat política en les instàncies estatals, territorialment s'estructura en set parròquies dotades d'autonomia administrativa"*.

la Constitució d'Andorra es basa en el fet de fer compatible la unitat de l'Estat amb una àmplia descentralització administrativa i també la circumstància que els comuns, que són les corporacions públiques encarregades de la gestió dels seus interessos, hagin de funcionar sota el principi d'autogovern. Podem dir que l'autogovern, en aquest cas, equival a l'autonomia administrativa i financera. L'autogovern implica que l'exercici de les competències pròpies, és a dir, d'aquelles que són l'expressió dels interessos respectius, es produeixi lliurement i sota la pròpia responsabilitat. Aquestes condicions no es donarien si les decisions corresponents fossin objecte d'ingerències fent perdre capacitat de decisió per part de les corporacions comunals.

La Proposició de Llei que analitzem avui entra a regular aspectes de funcionament dels comuns que actualment es troben regulats via reglament en una ordinació que es va modificar al 2011.

En aquell moment, aquell text va sorgir dels treballs que es van fer en les reunions de cònsols on es vàrem poder incorporar les aportacions que els consellers comunals van creure necessàries.

Els cònsols de les set parròquies es reuneixen de forma organitzada i estructurada per tractar qüestions que afecten a tots, per mancomunar

serveis i coordinar-se. Tot i que aquesta reunió no té cap emparament legal ni té atorgada personalitat jurídica pròpia, a la pràctica, les decisions que s'hi adopten vinculen a tots i cadascun dels comuns en la mesura que cada corporació comunal informa i aprova en sessió del Ple del Consell de Comú les actes que s'estenen.

Puc coincidir que les matèries tractades en la Proposició haurien de ser regulades via legislativa, però per l'exposat anteriorment, l'autogovern dels comuns sempre ha de ser respectat, i en aquest cas també.

Puc estar d'acord en què la millora de la transparència en el funcionament de les corporacions o la voluntat de reforçar el paper de les minories, la dotació econòmica als grups polítics comunals, o augmentar la participació ciutadana, entre d'altres, són aspectes que poden ajudar a millorar de forma democràtica les corporacions apropant-les més a la realitat de la societat actual.

Però, el fet que aquesta Proposició de Llei vulgui fer desaparèixer la figura del consol menor o fer canvis en la Llei electoral entre d'altres sense un debat previ, ja no única i exclusivament al Consell General, sinó amb els comuns, considero que és fer perdre l'autogovern i de la participació de les decisions que els afecta que la pròpia Constitució estableix als comuns.

El Congrés dels Poders Locals i Regionals del Consell d'Europa en el seu informe del 2018 sobre Andorra reconeix que hi ha d'haver uns mecanismes de consulta amb les autoritats locals sobre assumptes que els afecten directament, tot i que també reconeix que es realitzen consultes sistemàtiques i efectives a la pràctica, fet que no es donaria en aquest text.

Potser més que fer una modificació d'aquest calat sense haver tractat el tema amb els comuns, el que cal és, si realment considerem que cal modificar aspectes tan rellevants com els presentats, aquests haurien d'anar recolzats d'una reflexió i debat conjunt entre tots sobre el model d'Estat i territorial que volem.

Per tot l'exposat, no donaré suport a la Proposició de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És el torn ara del Sr. Víctor Naudi, per SDP, dins del Grup Mixt.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Tot just fa un mes que celebràvem el vint-i-cinquè aniversari de la Constitució, posant en relleu que els fonaments de la Carta Magna han permès consolidar durant aquest període el conjunt de les nostres institucions, malgrat el Govern de DA s'entesti a retrocedir mitjançant la seva proposta de les reformes a les lleis comunals, aconseguint tot el contrari del que pretén justificar en les consideracions exposades en el criteri de Govern.

Durant aquests vint-i-cinc anys els comuns han estat i estan funcionant emparats per un reglament establert un any abans que es votés la Constitució i que únicament s'ha modificat una vegada, i no pas per millorar.

És del tot necessari, al meu entendre, adaptar aquest reglament a les necessitats actuals però sens dubte cal que estigui emmarcat dins una llei.

En aquest sentit defenso i comparteixo la necessitat d'establir una llei de funcionament dels comuns, però no comparteixo el procediment emprat per la formació socialdemòcrata.

Tant es així que una llei d'aquesta transcendència hauria necessitat prèviament l'establiment d'un ampli debat entre els propis comuns, el Govern i el conjunt de les forces representades al Consell General, per tal de cercar un consens el més ampli possible per redactar aquesta Llei, i això no es pot fer a les acaballes d'una legislatura.

Sembla com si el Partit Socialdemòcrata segueixi les passes del Sr. Antoni Martí evitant qualsevol iniciativa per cercar el consens. Ni tant sols l'han presentada a la resta de grups parlamentaris.

Quant a la Proposició de Llei presentada, i sense entrar en un anàlisi profund, considero que no incideix prou en el règim d'incompatibilitats, i per contra ho fa en excés a l'hora d'acotar per llei algunes potestats que haurien de poder decidir lliurement en el si de cada comú.

S'acaben institucionalitzant les reunions de cònsols, figura jurídica no establerta a la nostra Constitució, despullant així de competències les potestats dels consellers comunals.

Puc compartir que el sistema d'elecció dels membres de comú s'hauria de fer d'una forma que garanteixi la proporcionalitat dels candidats però no comparteixo que aquesta modificació de la Llei electoral es faci mitjançant una disposició final.

Una proposició de llei que difícilment al meu entendre es pugui arreglar per la via de les esmenes.

Per tot el meu vot no serà favorable a la presa en consideració de la Proposició de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara, també dins del Grup Mixt, dels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana.

Sr. Josep Pintat teniu la paraula.

El Sr. Josep Pintat:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposició de llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns que, avui, se sotmet al ple d'aquesta Cambra, per la seva presa en consideració, consta bàsicament de dues grans parts.

La primera essent la modificació del règim electoral dels comuns i, més concretament, la fórmula de repartiment dels escons en funció del resultat.

És a dir, eliminant la disposició de la Llei del règim electoral i del referèndum, que atorga, automàticament, la meitat dels consellers comunals a la llista més votada i la distribució es faci directament de forma proporcional.

Des d'Unió Laurediana i Consellers Independents de la Massana, no compartim la voluntat de modificar el sistema electoral de les eleccions comunals, per més que no li agradi Sr. López. I com vostè fa referència a les gestions dels comuns de l'any 2008, primer s'hauria d'informar una mica més, perquè fer comentaris gratuïts no van, i també potser per tenir una participació representativa amb un comú com el de Sant Julià, potser primer s'hi hauria de presentar. Perquè si no és molt difícil, per més que en canvi el règim, que vostès hi puguin ser.

Coincidim, en aquest punt, amb el criteri del M. I. Govern.

La segona gran part de la dita Proposició de llei, consisteix en elevar a rang de llei qualificada l'organització i funcionament dels comuns, tot i alhora mantenint, actualitzant i introduint tot un conjunt de preceptes.

La Constitució estableix que els comuns són els òrgans d'administració i representació de les parròquies.

Són corporacions públiques amb personalitat jurídica i potestat normativa local, i funcionen sota el principi d'autogovern.

Per tant, aquest dret implica la capacitat de direcció política, la potestat normativa pròpia, l'organització administrativa pròpia i l'autonomia financera.

Actualment, l'organització i funcionament dels comuns està regulat mitjançant una Ordinació.

Ordinació que va ser adoptada per tots els comuns del Principat d'Andorra.

En l'actual Proposició de llei, cap comú no hi ha participat.

Els consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana entenem que el funcionament i organització dels comuns correspon als propis comuns. Els hi correspon dur-lo a terme dins el marc de l'autogovern que els hi confereix la Constitució.

Per tot l'exposat, el nostre vot serà no a la presa de consideració.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Parlamentari Demòcrata, té la paraula el Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Gràcies Sr. síndic.

La Proposició de llei qualificada d'organització i funcionament dels comuns que ara estem analitzant, pretén introduir tot un seguit de canvis en diferents instàncies a les nostres institucions comunals. Deixant d'entrada de banda la valoració que ens pugui merèixer la pretesa idoneïtat dels àmbits que es volen modificar, cal remarcar dos aspectes molt rellevants que segons el nostre criteri, llastren de manera decisiva el contingut de les modificacions proposades.

El primer, fa referència a la completa absència de diàleg previ amb els comuns quan aquests són, des del punt de vista institucional, els destinataris de les modificacions proposades en el text que ara discutim.

El segon aspecte queda referit a eventuais lesions del principi d'autogovern establert per la Constitució.

Aprofundiré en aquest darrer aspecte més endavant. En relació a la primera qüestió cal dir que sobta que la voluntat d'introduir canvis en l'àmbit d'organització i el funcionament dels comuns no hagi anat acompanyada, ja s'ha dit en d'altres intervencions, del diàleg necessari amb les institucions territorials, ni diàleg amb els comuns, ni diàleg entre els comuns, ni diàleg dins dels comuns, ni diàleg amb els grups parlamentaris. Encara que aquesta segona part podia haver estat una mica més accessòria, no del tot, però una mica més accessòria,

però el diàleg amb els comuns afecta profundament al procediment d'elaboració de la Proposició de llei.

Però encara sobta més, que absència de voluntat de concertació s'expressi en una qüestió de tan calat com la que la Proposició de llei pretén encarar i que pot afectar, com ja hem dit, el principi constitucional d'autogovern dels comuns. Poca broma amb aquesta qüestió, com ja s'ha dit altres vegades amb el debat de competències i transferències, poca broma amb aquesta qüestió i amb aquest cas també, poca broma.

Encara que vist d'una altra manera, potser no ens hauria de sobtar el procediment emprat. Potser hauríem de buscar precisament en la possible afectació a la medul·la de l'autogovern allò que explicaria que el PS hagi entrat una proposició legislativa sense discussió no debat previ, una mica subrepticiament i de puntetes, potser perquè passés una mica amagada la voluntat d'interferir en una qüestió tan important com és l'autogovern.

O anant una mica més enllà hi podria cabre encara una altra interpretació, aquesta ja de caràcter més general. Potser ja s'hauria abdicat des de bon principi, a la possibilitat que aquesta proposició prosperés i únicament s'hauria pretès portar al Ple del Consell General, una vegada més, escollits fragments programàtics socialdemòcrates per tal que poguessin ser interpretats pels seus aclamats solistes parlamentaris d'acord amb la ja, avui, ben contrastada fórmula que funciona com segueix. Se selecciona un tema, preferentment amb derivacions populistes, s'explica a "bombo i plateret" i de manera reiterada, això últim la reiteració sembla ser que és molt important, i ja ho tindria.

Cal dir que d'acord amb aquest procediment no importa gaire si el text prospera o no, això ja es veurà, ja que allò rellevant, és haver pogut disposar d'una bona quota de pantalla tot intentant culpabilitzar a la majoria parlamentària d'una pretesa voluntat d'obstaculitzar la impagable i mai prou suficientment agraïda voluntat transformadora dels socialdemòcrates.

Com sigui, i tornant al cas concret que ens ocupa, ens trobem avui davant d'una Proposició de llei que afecta a qüestions bàsiques del funcionament dels comuns, i que ha estat elaborada, com dèiem, sense concertació amb les referides institucions.

Podem considerar ara breument de quines matèries s'ocupa el text, i d'aquesta manera començarem a desenvolupar la rellevant qüestió de les eventuais lesions del principi d'autogovern.

La Proposició que analitzem conté normes en matèria de constitució dels comuns i de presa de possessió dels consellers i del cònsol major, cònsol menor no perquè queda fora de l'àmbit normatiu que

la llei regula, o precisament l'àmbit normatiu proposa la supressió d'aquesta figura. Ho comentarem més endavant.

També parla d'elecció dels consellers majors i menors, i d'altres càrrecs de les competències del cònsol major i del consell de comú, de la junta de Govern, del secretari general, del règim de funcionament, les comissions, sessions, acords del consell de comú, drets i deures dels consellers, grups polítics, participació ciutadana i dret d'associació entre comuns. Qüestions totes elles rellevants, qüestions totes elles que poden merèixer i mereixen de fet, reflexió.

Ara bé, cal reconèixer o cal esmentar que aquestes matèries estan actualment regulades per ordinacions internes pròpies dels comuns per mitjà de les quals aquests incorporen una norma conjunta, una norma *sui generis*, com veurem, adoptada per tots els comuns en conjunt en reunió de cònsols i que estableix un marc general homogeni que a la vegada permet un ampli camp de desenvolupament autònom per cada comú.

Com es veu en el seu moment i en diferents fases, es va seguir un procés normatiu en dues instàncies. La primera l'adopció d'una norma marc *sui generis*, repeteixo, aquesta norma, per part del conjunt dels comuns. I en la segona fase l'aprovació d'aquesta norma per part de cada comú. I és en la culminació d'aquesta segona fase quan la norma adquireix efectes obligatoris i vinculants.

Els cònsols reunits en reunió de cònsols, el que fan és establir una norma purament orientativa que marca unes pautes d'homogeneïtat, i després els comuns les interioritzen en el si de cada corporació, i fan que això passi a ser una veritable norma amb un caràcter obligatori i amb força vinculant.

És efectivament un procediment normatiu original el que s'ha anat instaurant amb aquest funcionament, però efectiu i a la vegada conforme als mandats constitucionals, ja que permet compatibilitzar dues exigències que d'una altra manera podrien entrar en col·lisió.

D'una banda la capacitat d'autoorganització de cada comú, derivada del principi d'autogovern establert per la Constitució, i d'una altra la necessitat que els comuns s'organitzin amb un mínim d'homogeneïtat.

Així hem de remarcar que fins ara la regulació de l'organització del funcionament intern dels comuns s'ha adoptat pels propis comuns, llevat d'alguns elements, efectivament, que són establerts per la legislació estatal bàsicament l'electoral, en virtut, en aquest darrer cas, de les competències que corresponen a l'Estat.

En el cas d'aprovar la Proposició de llei que ara examinem, estaríem passant el contingut d'un reglament a una llei qualificada, estaríem transferint una matèria que avui regulen els propis comuns a una llei del Consell General, estaríem enviant la referida matèria de l'àmbit de la competència comunal a l'àmbit de la competència estatal. I si aquesta Llei s'aprovés i no fos impugnada, un cop estès en vigor, els comuns no podrien modificar cap aspecte organitzatiu que estès tractat per aquesta Llei i hauríem de venir al Consell a demanar que s'aprovés una llei qualificada per poder organitzar el seu funcionament intern.

Sincerament, senyors del PS, no pensem que aquest plantejament sigui desitjable i tampoc pensem i això encara és més important, que sigui constitucionalment possible.

Vegem-ho breument. L'article 79.1 de la Constitució estableix que els comuns funcionen sota el principi d'autogovern reconegut i garantit per la Constitució. Per la seva banda, la Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, al seu article 4.14 estableix que la competència dels comuns, que és competència dels comuns l'organització institucional dels seus òrgans, formes i procediments d'actuació dins del marc assenyalat per la Constitució, la llei i els usos i costums.

De les dues disposicions, principi d'autogovern a la Constitució i competència sobre organització institucional i les formes i procediments d'actuació a la Llei qualificada de delimitació de competències, d'aquestes dues disposicions, es desprèn la potestat d'autoorganització dels comuns que els permet establir la seva pròpia organització institucional interna i la normativa sobre el seu funcionament intern. Aquesta és una potestat que està implícita sempre en el principi d'autogovern, sense la qual aquest principi no existeix o perd totalment el seu sentit.

Naturalment i com totes les competències, aquesta potestat no és il·limitada ni incondicionada. Com diu la pròpia Llei qualificada de delimitació de competències, en el seu article 4.14, s'ha d'exercir dins el marc assenyalat per la Constitució, la llei i els usos i costums.

La referència per un costat a la Constitució és òbvia perquè la potestat d'autoorganització s'haurà d'exercir, en tot cas, respectant sempre les disposicions constitucionals, i la referència a la Llei, tot i que pot ser una mica més complexa, però en qualsevol cas s'ha d'entendre que mai suposa una habilitació general perquè l'Estat, a través de la Llei pugui regular com vulgui i fins on vulgui, l'organització i el funcionament intern dels comuns,

sinó que només ho podrà fer quan disposi de competència en la matèria i en l'abast o l'extensió determinat per aquesta mateixa competència.

Per tant, en la mesura que l'organització i el funcionament intern dels comuns formen part essencial del principi d'autogovern dels comuns que queda garantit per la Constitució i es correspon amb la competència sobre l'organització institucional i els procediments d'actuació dels comuns que els atribueix expressament la Llei qualificada de delimitació de competències, i en la mesura que no existeix una competència de l'Estat que li permeti regular amb caràcter general l'organització i el funcionament intern dels comuns, cal concloure que una Llei com la que estem examinant és susceptible de vulnerar molt clarament el principi d'autogovern i la competència comunal.

La constatació d'un notabilíssim dèficit de consens en la seva elaboració, i l'existència de profunds dubtes quan a una possible lesió del principi d'autogovern comunal, recollit en la Constitució fan plegats que el nostre vot hagi de ser contrari a la presa en consideració de la Proposició de llei que examinem.

Dit això, i en la línia expressada en el criteri de Govern i també en la d'altres intervencions que m'han precedit, la de la Sra. Sílvia Bonet, el Sr. Víctor Naudi i el Sr. Josep Pintat, dit això, admetem que el text proposat pot contenir, -el Sr. Pintat ho ha dit més matisadament-, alguns aspectes interessants, però a la vegada volem remarcar perquè quedi clar, que no compartim en absolut ni la proposta d'abolició de la figura del cònsol menor, ni la voluntat de modificar el sistema electoral comunal.

Aquesta darrera qüestió, la veritat, per la ubicació dins la norma que la pretenia o la pretén regular, pensava que era una qüestió en certa forma secundària o subsidiària dins el plantejament que havia formulat el Partit Socialdemòcrata. Vista la defensa que del text ha fet el conseller Pere López, entenc que això no és ben bé així, perquè bona part de la seva intervenció s'ha dedicat a la qüestió del sistema electoral que regeix l'elecció dels consells de comú. La qual cosa em fa veure que la ubicació era enganyosa també. Tornem a allò que una mica subrepticiament no només s'intentava, doncs, introduir una llei que pogués modificar l'autogovern dels comuns, sinó que també encara més subrepticiament perquè dintre d'aquesta Llei que es presentava de forma una mica poc consensuada i subreptícia, hi havia una disposició final encara més subreptícia que pretén modificar alguna cosa tan essencial com és la Llei qualificada del règim electoral.

I m'ha semblat entendre que aquest era un dels principals objectius de la Llei. No tocava fer-ho aquí, es pot debatre sobre el règim electoral dels comuns. Nosaltres hi veiem molts avantatges, hi veiem un bon funcionament, hi veiem la capacitat de combinar representativitat amb estabilitat política.

Els comuns, Sr. Pere López, estic d'acord amb vostè, fan política, parlen de política, no és mera gestió, però llavors segueixi el seu raonament fins al final. No els hi tregui, si considera que tenen aquest rang de fer política, no els hi tregui la capacitat d'auto organitzar-se. No passi aquesta competència al Consell General, perquè llavors, francament, el principal element per fer política, que és el de l'organització interna per poder encarar les decisions polítiques dels propis comuns i del territori que administren, passen en mans del Consell General. Per tant, si vol ser coherent en mantenir les facultats polítiques dels consells de comú, no voti aquesta Proposició de llei. Jo quasi que li diria això com a consell final.

Nosaltres en tot cas no la votarem.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el Sr. Antoni Martí.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

La veritat és que cada vegada que sento parlar el president del Grup Parlamentari Demòcrata que dóna suport al Govern és sempre una satisfacció. Nosaltres tenim la gran sort de comptar amb 15 consellers, això és una evidència, però a demés amb dos presidents que els dos són pares de la Constitució. Per tant, jo quan faré un incís sobre temes constitucionals, li agraeixo que abans el Sr. Ladislau Baró que és molt més coneixedor que jo i la va defensar a fons, els hagi avisat d'aquests petits problemes.

Però jo parlaré de la posició del Govern.

Vostès saben que el Govern ha fet un criteri negatiu, i jo acabo de llegir el mateix criteri, perquè tot això, afegint-me al que acaba de dir el Sr. Ladislau Baró, em sembla un cúmul de despropòsits.

Potser, i n'estic segur, amb una bona intenció, Sr. Pere López, però de vegades amb les bones intencions no n'hi ha prou.

En primer lloc perquè vostès ens presenten una mena, -jo diria-, de Llei que és una Llei òmnibus,

maquillada sota la forma d'una Llei d'organització i funcionament dels comuns. Perquè amb aquesta Llei vostès estan modificant i de forma claríssima per la porta del darrera, de forma més o menys explícita, qüestions pròpies d'ordinacions comunals o, encara més greu, la Llei del règim electoral.

D'entrada, a nosaltres que se'ns ha dit de tot i se'ns ha dit que aplicàvem aquell famós, amb la Llei del pressupost, del contraban legislatiu, d'entrada la tècnica legislativa ens sembla, com a mínim, jo sóc més respectuós, curiosa.

Vostès presenten la modificació de la Llei electoral que és una de les lleis més bàsiques de qualsevol sistema polític, mitjançant una disposició final. Això em sembla que és una novetat internacional.

Modificar el règim electoral dels comuns amb una disposició final d'una altra llei, em sembla, -agafi-s'ho bé-, impropri d'una formació política seriosa.

El sistema electoral no es pot canviar per la porta del darrera pel simple fet que a vostè no els hi hagi anat bé les dues últimes eleccions comunals, perquè cal dir les coses com són. I m'explicaré.

Perquè això és el que motiva aquesta proposició de llei. Vostès es queixen que les minories no estan prou representades als comuns quan els ciutadans els han col·locat a vostès a l'oposició. Però quan governaven els comuns d'Andorra la Vella i d'Encamp, aleshores mai vaig sentir parlar d'això, mai vaig sentir parlar d'això ni de canviar la llei electoral. Mai!

Bé, jo era cònsol i no ho vaig sentir, mai!

Perquè en el fons vostès saben que no hi ha un dèficit democràtic als comuns. Si hi fos, i podem estar contents que això ha estat així, no hi hauria hagut alternança al llarg de tots aquests anys. I n'hi ha hagut en totes i cadascuna de les set parròquies andorranes, n'hi ha hagut.

Tots els comuns han canviat de color polític al llarg dels últims 25 anys. Si tant maltractades estiguessin les minories, si tants dèficits com vostè apunta, que parla tant de democràcia hi hagués, als comuns evidentment no hauria estat possible aquestes alternances polítiques, que ha estat una constant durant 25 anys.

I en canvi, el sistema electoral actual, dóna als comuns, és veritat, estabilitat i efectivitat a l'hora de gestionar el dia al dia. Però gestionar el dia a dia, jo entenc que des dels comuns es fa política i evidentment que es fa política. Vostè fa política amb tot. I això és el que els ciutadans esperen també dels comuns, que facin política de gestió a favor dels seus interessos.

D'altra banda, vostès arriben a la conclusió que el cònsol menor no serveix per res. Però cal dir les coses com són, per res!

La figura del cònsol menor no està en cap text constitucional, és un ús i costum històric d'Andorra.

Però a més a més, diguem-ho així planerament, -carregar-se-, no hi donen massa justificacions.

Jo, i vostè ho sap Sr. Pintat, vostè i jo, hem estat cònsols majors de les nostres parròquies, i no sé si vostè n'estarà d'acord, sort n'hem tingut de tenir bons cònsols menors.

Però és que a més, tinc la intuïció que a vostès els molesta tot allò que representa a la llarga una especificitat andorrana. Bé, no se m'enfadi, això és la sensació que tinc.

La figura del cònsol menor els fa nosa. La figura del subsíndic, en aquest cas de la subsíndica, ho dic al condicional, potser també els hi fa nosa. Això ja ho veurem més endavant.

La prohibició constitucional que es pot debatre sense passions també els hi fa nosa. I tampoc els hi agrada. I el copríncipat, perquè cal dir les coses com són, no l'ataca evidentment directament, però, diguem-ho clar, el posen en dubte dia darrera dia, amb algunes actuacions.

Sí que sap greu, però és que les veritats saben greu de vegades.

Jo arribo a la conclusió que a vostès aquestes institucions que són tant genuïnament andorranes, no les defensen perquè al fons no les entenen.

Potser no hi està d'acord, però no es podrà dir que el meu govern no sigui un govern reformista. Però és que vostè Sr. López, més que un reformista, -això li ha agradat Sr. Ferran Costa-, vostè més que un reformista és un iconoclasta.

(Se senten riures)

Li molesta tot. Però anem a la qüestió del funcionament, que és el que ens ocupa, independentment de la seva retòrica. Llanço un missatge al cònsol d'Ordino i al cònsol de la Massana perquè verdaderament fan una gestió espectacular perquè que vostès no els ataquin. Perquè els demés ja han passat tots, però aquests no.

Però anem a la qüestió del funcionament i organització dels comuns.

Hi ha aspectes de la seva proposició de llei en els quals hi podríem estar d'acord, fixi's bé si la meua intervenció és equilibrada. Però de fet, part del contingut del text que vostès van presentar, -escolti bé, això és important-, es troba regulat en les ordinacions de funcionament que els comuns van acordar l'any 1995 i 2011. I parem-nos un moment.

Aprovades per dos cònsols socialistes, el 2011. El Sr. Miquel Alís que saludo, i malauradament la difunta Sra. Rosa Ferrer.

D'això potser no se'n va donar compte. Sí que se n'ha donat compte, però allà que vostè ja feia política, no va sortir ningú de casa seva dient que verdaderament hi havia un dèficit democràtic. Més, el que es va aprovar, vostè se'n recordarà perquè jo vaig acabar sent cap de Govern, i va firmar-ho la cònsol menor, que va ser cònsol major, que també serveix per això, -dic passant-, el cònsol menor.

El Sr. Pintat ho va firmar, vostè si m'erro em dirà el contrari, però el mateix text que va firmar la Sra. Rosa Ferrer del Partit Socialdemòcrata i el Sr. Miquel Alís.

És que clar, no em dirà que vaig al retrovisor, el que faig és una explicació del perquè avui es diu això i no fa pas tants anys es deia tot el contrari, i a més s'avalava amb les seves majories al Comú d'Encamp i d'Andorra la Vella.

El problema. Al meu entendre és que vostè pretén fer-ho amb una llei sense haver-ho consensuat prèviament amb els comuns, ho deia el Sr. Ladislau Baró.

El consens previ tampoc no corregirà del tot a l'error, però com a mínim demostraria una certa voluntat de respectar l'autonomia local. Perquè l'error en el fons és voler regular per llei una matèria que al meu entendre ha de quedar reservada als reglaments que aprovin els comuns. I feia referència als diferents articles constitucionals, dic passant.

Avui no veig cap atac a la Constitució Sr. Jordi Gallardo. Aquesta la veu bé, o espera un informe. Perquè aquesta és clara, però no donem el suport. Això en parlarem al final, perquè això és una cosa com Alemanya, ja es veu a venir la gran aliança.

Però és igual la Constitució, això és qüestió de sumar voluntats.

Jo sé que la llei està per sobre del reglament Sr. López, i que per tant, per criteri general, la llei pot incorporar qüestions pròpies d'un reglament i ser tan expansiva com es vulgui. Però aquest no és el cas, perquè la llei el que no pot fer és incloure tants detalls que limitin i anul·lin l'autonomia local dels comuns. Perquè aquesta autonomia local que s'expressa també a través de la potestat reglamentària dels comuns, està protegida. En feia referència el Sr. Ladislau Baró per un enorme rang superior que és la Constitució.

Fixeu-vos amb el que us diré. Fins i tot, si l'aprovació de llei que debatem avui, l'haguéssim presentat als set comuns, i a més de manera conjunta, jo tindria dubtes sobre la seva constitucionalitat. Però ja se sap

que jo no sóc, eh Sr. Víctor Naudi, un especialista en temes constitucionals.

Perquè aquests set comuns ni tampoc aquest Consell General no podran deixar lligats peus i mans els comuns que sortiran escollits en les successives eleccions dels propers anys. Perquè són ells que han d'organitzar el funcionament, perquè ho diu molt clar la Constitució.

Un comú ha de poder fer les seves ordinacions i organitzar-se com cregui més convenient, més enllà del que decideixi la resta de comuns, perquè l'autonomia va fins al punt que els comuns podrien decidir de tenir reglaments diferents entre ells.

Però hi torno, al 2011, totes les forces polítiques van estar d'acord en fer els nous reglaments que es van aplicar i s'apliquen fins el 2017.

Un comú jo penso que ha de poder fer les seves ordinacions, organitzar-se com cregui més convenient, més enllà de què decideixi la resta dels comuns o la majoria d'aquesta Cambra.

Amb això consisteix l'autonomia local. Perquè per cert, Sr. Pere López, vaig escoltar també la seva intervenció sobre la carta d'autonomia local. Avui no n'ha fet cap menció. Ara a la rèplica... aquí també l'espero... Val més que tingui arguments perquè li dic i no és pas una pretensió, perquè mentre vostè en fa interpretacions, jo hi era aquell dia acompanyant als cònsols al congrés de poders locals i regionals, perquè era la meva obligació.

Miri, si el Partit Socialdemòcrata pensa que un comú o tots els comuns no estan ben organitzats, o no funcionen correctament, el que ha de fer, que estic segur que ells faran, és plantejar-ho en les eleccions comunals, guanyar-les, impulsar noves ordinacions d'organització i funcionament, que haurien pogut fer quan vostès també, -i no pas al 2011-, fins i tot al 2007, gestionant els afers públics perquè els ciutadans van voler dels comuns d'Encamp i d'Andorra la Vella.

Avui no he sentit cap crítica sobre temes de constitucionalitat, quan gairebé són evidents Sr. Gallardo.

Avui he notat que es prepara la gran aliança. Però és que està bé, que està bé! Que dic passant, no penso pas que contin amb vostè Sr. Víctor Naudi, dic passant, però bé.

(Se senten riures)

I després anem a fer-ho a bones, personalitzant Sra. Judith Pallarés. Què riu tant? Ara li explicaré una cosa. Però ja no feia part del Partit Socialista.

Vostè va ser a l'Honorable Comú de la Massana. No sé, els companys de la Massana, això verdaderament

era una demanda que clamava el cel de la Judith Pallarés quan era honorable al Comú de la Massana, o són el nou liberalisme que està en marxa.

Jo penso que es pot fer un debat sobre la llei electoral, i es bo que es faci un debat sobre la llei electoral, i que ens posicionem. Ja ho he dit en el criteri del Govern, no hi ha cap sistema electoral que sigui perfecte, no n'hi ha cap, tots són criticables. El sistema electoral anglès és bàsicament majoritari, podríem dir contràriament al que es diu, veure d'altres sistemes que s'apliquen i que no tenen dèficits democràtics.

Del que sí podem estar contents i no minimitzar-ho perquè hi va haver una gran feina dels cònsols, i jo penso que també del Govern, i una bona coordinació. En parlarem després perquè això és...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. cap de Govern:

Ja acabo Sr. síndic.

...és segurament el que domina més Sr. Pere López, entre altres coses, que en domina moltes.

Andorra, perquè hi era present, va estar catalogada quan se'ns va fer el report, l'anàlisi sobre el comportament de la carta d'autonomia local com un país exemplar. D'això tindríem d'estar-ne contents.

Moltes gràcies Sr. síndic. Espero que no hagi faltat a ningú, que les rèpliques que hi hagi no m'ataquin massa durament. En tot cas, he volgut dir el que penso que és la veritat i fer uns quants recordatoris que en alguns casos sempre molesten. Evidentment de res estem parlant aquí, ni les obres de l'Avinguda Carlemany, ni tal, però això ja ho ha explicat i de forma molt detallada quin és el mecanisme parlamentari del Partit Socialdemòcrata, els hi és igual perquè saben que això no passa, però anem a fer d'aquí deu minuts de glòria, que així els ciutadans veuran que ells són diferents.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrim ara un segon torn d'intervencions.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc unes breus referències a les intervencions que han fet els consellers abans d'entrar en més debat amb el Sr. cap de Govern.

En primer lloc, agrair el vot positiu del Grup Parlamentari Liberal a la nostra proposició de llei.

Un vot que em sembla que és molt important perquè finalment són els dos partits que hem governat aquest país, tant a nivell nacional com a nivell dels comuns. Representem majoritàriament les oposicions comunals avui al país, i per tant som els que estem representant un gran nombre de ciutadans que avui entenen perfectament el que avui estem parlant i el que malauradament passa cada dia als consells de comú.

En relació al que deia el Sr. Pintat, he trobat un punt d'unió amb el que deia el Sr. Pintat, el Sr. Baró i el Sr. Martí. He trobat més o menys les mateixes referències a la democràcia, al funcionament democràtic. És a dir, no n'he trobat cap. Hem parlat de Constitució, hem parlat d'argücies jurídiques i de mecanismes jurídics. No en sé tant com vostè Sr. Baró però després li faré alguna reflexió que crec que com a mínim el farà pensar, però he trobat les mateixes zero referències a qualitat democràtica, a dret d'informació als ciutadans, al funcionament del dia a dia dels consellers de comú.

I molt breument en relació a SDP, Sr. Víctor Naudi, sincerament veient la seva situació actual fora dels consells de comú, pensàvem que donaria algun tipus de suport a aquest tipus d'iniciativa. En tot cas, em sembla que els hi vull dir amb respecte, que segurament els espera una llarga vida fora dels consells de comú, si no es canviaven regles del joc i es fan més democràtics, tant els accessos al consell de comú com al funcionament del dia a dia.

I m'agradaria parlar d'una qüestió que em sembla que és una qüestió essencial, que afecta a moltes de les coses que s'estan dient ja fa molts dies que és la confusió entre cònsols i comuns, i que evidencia una vegada més l'apropiació per part de les majories de la institució.

Se'ns diu amb motiu de la Llei qualificada de transferències, que hi ha set comuns, després es veu que són cinc i pel que sabem, en realitat són quatre, que estan a favor d'aquesta llei. I es parla dels comuns quan són els cònsols els que van en aquelles reunions, i hi ha consellers de l'oposició d'aquelles parròquies que no hi estan a favor.

Però vostès parlen de cònsols i de comuns de manera indistinta, la qual cosa representa una mica per dir-ho d'una manera planera, els traeix el subconscient en el que el cònsol s'apropia directament de la institució. Perquè nosaltres sí que hem parlat amb els comuns. Hem parlat amb els consellers, amb els

nostres consellers que estan a l'oposició, de la mateixa manera que vostès parlen amb els cònsols, i que pateixen representant als ciutadans, pateixen el funcionament clarament antidemocràtic dels comuns avui en dia.

I a més els hi donaré algunes dades que també penso que és important.

Per exemple, Andorra la Vella, la Sra. cònsol té poc més de 1300 vots, en una parròquia en la que habiten 24000 persones, -23, 24000 persones. Va obtenir un 34% dels vots, de la gent que va anar a votar. Per tant, un 66% no la va votar. I home, fer aquesta associació directa, permanentment cònsol-comú, em sembla de què no sé, -vostè aquí els experts-, constitucionalment si és massa correcta. Hauríem de diferenciar quan parlem amb els cònsols, què són els comuns, i què representa realment la sobirania popular? Perquè és veritat que amb aquest sistema de sobre qualificació de les majories, doncs porta a una gestió de semi regnat dels territoris comunals, però no hauríem de fer una confusió entre els comuns i els cònsols.

El Sr. Baró, malauradament jo pensava que amb vostè seria una mica diferent quan l'he vist que vostè intervenia, pensava que avui sí que faríem un debat d'aquests més de fons i que no ens perdríem amb els detalls, i que vostè replicaria algunes de les qüestions. M'ha parlat de tota una sèrie de disposicions en relació a l'encaix constitucional de la proposició de llei. Jo li diria que es llegeixi bé la llei de les finances comunals. No crec que vostè plantegi que sigui una llei inconstitucional, vull entendre. I és una llei que respectant l'autogovern dels comuns, marca clarament en una qüestió tan important com la qüestió financera, com la qüestió impositiva, les regles del joc. Ningú està dient que anem a dir als comuns què han de fer al dia a dia, però sí que per llei s'ha de marcar aquest règim general de funcionament.

I després...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí gràcies Sr. síndic.

Miro d'acabar, només una breu referència perquè em sembla que és un tema prou important. Dues referències de qüestions o de problemes constitucionals, el Sr cap de Govern en sap una mica aquests darrers dies, ja no parlo de l'origen que ja s'encarrega vostè de recordar que no el va votar però

vostè sí que sap el que és fer lleis que no passen el filtre del Tribunal Constitucional.

Nosaltres entenem que aquesta Proposició de llei encaixa perfectament i que no seria objecte, al nostre entendre, d'una qüestió institucional i, em torno a referir a la Llei de finances comunals.

Parlo de l'informe de poders locals; parlem de l'informe de poders locals ja que vostè en vol parlar.

En primer lloc, un tema sobre el qual haurem d'obrir un procés de reflexió, sobre la composició de la delegació, una delegació formada per quatre cònsols. Parlem després de les reunions que es van fer de l'autonomia de poders locals, una carta d'autonomia de poders locals -vull recordar-ho a tothom per a aquells que volen passar el missatge de què el PS es vol carregar els comuns- ratificada amb el govern del PS, a iniciativa del govern del PS i amb notables reticències de consellers reformistes amb el Sr. Ladislau Baró, una vegada més al front... -recordi-se'n Sr. Baró. El Sr. cap de Govern potser no està tant al corrent de qui va ser el govern que va ratificar la Carta Social Europea en algunes qüestions que s'han eliminat i que ara s'han incorporat. Però, deixi'm acabar abans de què el Sr. síndic, amb tota la raó, em tregui la paraula.

Què diu l'informe dels poders locals? No hem d'oblidar que l'informe dels poders locals parla de l'autonomia dels poders locals i no entra en el funcionament intern dels comuns. La carta d'autonomia local parla de si els comuns tenen prou potestats i prou recursos per poder fer front a les seves competències. Tot i així, arrel d'una reunió a la qual vaig poder assistir com a conseller general perquè no es va parlar amb cap conseller de l'oposició comunal, vaig posar en coneixement de la delegació, les mancances del funcionament democràtic al nostre país. Vaig parlar del sistema electoral, vaig parlar de la convocatòria de reunions, i en l'informe es recull clarament que aquesta qüestió tot i no ser objecte de l'informe mereix una llei que reguli el funcionament dels comuns. Ho diu clarament i després buscaré els papers per poder parlar-ne.

El Sr. síndic general:

Si us plau.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Liberal.

Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Porta uns dies que el Sr. cap de Govern té una recurrent insistència en recordar-me la Constitució, que sigui coherent amb la Constitució, que tingui la paraula de mantenir i el mateix criteri en un moment o un altre si es parla de Constitució. Sincerament Sr. cap de Govern, vostè que no la va votar que sigui ara l'abanderat d'aquest text i el gran garant no deixa de sorprendre'm.

En relació, a més a més, a fer-se com el garant del criteri absolut del que és o no és constitucional... Perquè vostè arriba avui aquí com ja va fer amb anterioritat amb els altres textos que es van tramitar no fa pas gaire i que afectaven o tenien incidència sobre l'autogovern dels comuns, i ja va dir en el seu dia que aquests dos textos vostè estava segur que no eren inconstitucionals i avui arriba vostè aquí i diu que el text a tràmit, -o el text que es proposa per admetre a tràmit-, tampoc ho és i pretén com pretenia en el seu dia que tothom claudiqui i accepti que, com diu vostè, és així. I jo crec, i lamento informar-li si encara no ho ha realitzat, que no sempre el seu criteri respecte al que és constitucional, o no, és encertat; en unes ocasions sí i en d'altres ocasions no com va quedar demostrat -i ara li feia referència el Sr. López- en textos anteriors.

Per tant, que avui em vingui a dir que jo no he fet esment als possibles indicis del seu punt de vista de què aquest text pugui ser inconstitucional, jo li diré que el que s'està votant avui és l'admissió, o no, a tràmit i un cop està feta l'admissió a tràmit el text pot evolucionar, i pot evolucionar de tal manera que penso que vostès perden una gran oportunitat -i el Sr. Baró ho ha demostrat en la seva intervenció-, i perden una gran oportunitat perquè penso que amb les seves aportacions, amb la seva experiència, amb la seva trajectòria crec que som conscients que hi ha aspectes dels comuns que no funcionen o que s'haurien de millorar i, per tant, tenint en compte que tenen la majoria l'admissió a tràmit d'aquells aspectes que crec que podríem arribar a compartir que no funcionen i que es podrien treballar via aquesta Proposició de llei, podrien comportar si no és un plantejament al cent per cent del que han fet els consellers del PS, segurament un millor funcionament i un millor plantejament del que avui tenen les corporacions comunals.

Perquè penso que partint d'un gran error, sobretot ho fan vostès, quan parlen dels comuns des de l'òptica només de la majoria, quan apel·len a què aquest text, per exemple, s'hauria d'haver

consensuat només o parlen dels comuns, i dins de la seva lògica els comuns són només la majoria. Com a mostra d'exemple en aquestes taules de negociació de les transferències i les competències quan el Grup Liberal va plantejar la participació dels consellers de les minories no es va acceptar... No es va acceptar, i no per vostès sinó perquè la majoria de cònsols que hi havia en aquella reunió no ho van voler. Per tant, aquest debat es fa des de l'òptica de la majoria i no es té en compte que els comuns estan formats per consellers de la majoria i també de la minoria que representen en molts casos molts ciutadans de les seves parròquies.

Voldria afegir també doncs, una reflexió respecte a la proporcionalitat. Creiem, i això és un tema que s'ha debatut aquí també i sobre el que s'ha treballat des de Sindicatura i des dels grups parlamentaris els índexs també d'abstenció a l'hora de participar en les eleccions cada vegada són més preocupants, són més alts i penso que això és un tema que preocupa a tothom. Pensem sincerament que aquesta reflexió s'ha de fer i que un canvi en la proporcionalitat i la representativitat en el si de les corporacions comunals podria afavorir també aquest canvi o invertir aquesta tendència.

Li he demostrat Sr. cap de Govern que mal que li pesi i que encara no ho hagi digerit, quan he hagut de votar un text que afecta o que pot tenir indicis de constitucionalitat, si ha calgut no ho he fet! I no en tingui cap dubte que si aquest text prosperés i hi haguessin indicis d'inconstitucionalitat tornaria a fer el que vaig fer en el seu dia i que sembla que a vostè tan greu li va saber, malgrat després reconeix que entén el perquè ho vaig fer.

També en parla i fa referència, de manera simpàtica això sí, de possibles pactes, aliances com si això li sabés greu, això ja fa dies que es cou... ja fa dies que es cou, no només en un sector sinó en molts... en molts sectors. I vostè és bastant millor coneixedor que no pas jo.

I finalment... Finalment em sembla realment de molt mal gust, i ho dic així, que vostè pugi aquí a la tribuna i tiri en cara a altres consellers que en el seu moment per la seva trajectòria política no van defensar o, no ha dit això, però es podria deduir, o no van votar coses que avui es demanen, i fa precisament vostè que els últims quinze anys ha fet política... No, no, de tota la seva trajectòria, els últims quinze anys ha fet política votant en contra de moltes coses que vostè va impulsar dient el contrari de què ho va fer, defensant una cosa quan estava al comú diferent de la que defensa avui que està al Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Mixt.

Sra. Sílvia Bonet, no hi ha intervenció...

Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, començaré només per precisar la intervenció del Sr. Pere López. Només per precisar. Parlava abans de què la meva formació estava fora dels consells de comú i li voldria recordar que doncs, el Comú de Sant Julià tenim un representant conseller, no? De la formació Laurèdia en comú.

Sr. López, també voldria recordar-li doncs que vostè és molt coneixedor en la seva trajectòria com a conseller de comú, també li vull recordar que jo també he estat durant dos mandats com a conseller de comú i conec molt bé la problemàtica, potser quasi tant bé com vostè, i també entenc i sempre he defensat des de la meva formació i en la meva etapa anterior, doncs, aquesta necessitat d'establir una llei per emparar el reglament dels comuns. Abans deia que era un reglament que es va establir abans de consensuar això. Vull precisar doncs, és veritat que es va fer al 2015 però el van establir els cònsols que van ser elegits anteriorment a la Constitució, i aquell reglament va permetre d'arrencar el funcionament a l'època post constitucional i després la reforma del 2011, al meu entendre va ser un retrocés justament perquè el paper de les minories perdia força en relació al primer reglament i per això jo crec que comparteixo que cal una llei però no comparteixo la forma en què l'ha feta, Sr. López -el que ha tramitat aquesta Proposició de Llei-, en el sentit doncs que s'havia d'anar a buscar un consens previ que no ha estat, i després no comparteixo algunes de les qüestions com bàsicament que es trenca el principi d'autogovern amb la institucionalització de la reunió de cònsols. Jo entenc que la reunió de cònsols serveix per traspassar informació, compartir punts però estic totalment en desacord en allò que la vostra proposició de llei i que realment s'està fent actualment en l'actualitat, és a dir, que es prenen decisions en la reunió de cònsols que després en els consells de comú han de ratificar. Doncs, quin paper fan en el consell de comuns? Cap ni un! Llavors, això és un contrasentit.

Jo defenso el principi d'autogovern dels comuns i en aquest sentit una proposició de llei com aquesta hauria d'haver estat treballada en consens contràriament al que defensa... el cap de Govern parlava de consens, doncs bé, no és pas el millor

exemple quan parla de consens el Sr. cap de Govern en el procés establert per reformar les lleis de competències i transferències comunals.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

I només per acabar, doncs, estigui tranquil Sr. cap de Govern, aquesta gran aliança que vostè diu va fent el seu camí i tant de bo ens hi puguem trobar. Jo crec que d'altra feina vostè té en assegurar també la seva successió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, els consellers d'Unió Laurediana, no hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Demòcrata...

Perdó, no hi ha intervenció...

Pel Govern, Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

La veritat és que no puc ser categòric sobre si és constitucional, o no. Jo en la meua opinió, i a més ha anat molt bé que en parlés abans el Sr. Ladislau Baró que té una mica més de credibilitat que jo.

Jo el que dic és que un text com aquest que és tant important, vist que es fa tanta batalla sobre la constitucionalitat de les coses, potser s'hauria d'haver fet una pinzellada o ficar algun dubte, un dubte que ha expressat de forma molt clara el Sr. Ladislau Baró.

El debat no és aquest, el debat és que jo penso que aquí hi ha un problema del no compliment d'un article constitucional. I després hi ha un altre problema que és que es vol portar una llei de funcionament dels comuns una cosa que és completament diferent i és el sistema de canvi electoral.

I a més a més es barreja una altra cosa que és... que no està regulat enlloc, que és que... mira, doncs a la brava suprimim el cònsol menor!

Després de tot això, per això jo deia que era una llei d'òmnibus.

Jo no faré una intervenció massa llarga, però si se'm permet, aquí com que se'ns ha fet una història, una qüestió de política històrica en la seva primera

intervenció, jo ho faré més casolà, més de casa, més actual.

Sí que és veritat que fa dies que s'estan collint coses, eh, Sr. Gallardo? Fins i tot s'hi ha afegit a últim moment el Víctor Naudi que és clar, no li he volgut faltar quan li deia que el tenim exclòs. Vull dir, que si s'hi pot afegir doncs millor.

Però això no s'hi val, no ho dic que ho faci per aquest motiu perquè quan dèiem nosaltres que com a mínim es miren temes constitucionals un partit que és alternança de Govern, com és el Partit Liberal, no vegi que aquí s'estan barrejant moltes coses en una llei que és la del funcionament dels comuns però també un canvi del sistema electoral.

Miri, li faig una aposta davant del Consell General. Ara sí que ha quedat clar! Ja sé Sr. síndic que no és l'objectiu d'avui però com que va lligat que bona part del funcionament dels comuns perquè tinguin un bon funcionament, han de tenir les transferències, jo li faig una aposta: no hi ha cap dubte que el text que hem presentat sobre transferències és constitucional. Potser sóc massa categòric perquè hem seguit exactament, jo penso que vostè no me'l votarà. Fixi's el que li dic! I després vindré aquí i estaré content d'excusar-me, però no me'l votarà perquè l'estratègia està marcada... l'estratègia està marcada. Ja dirà alguna cosa de què els seus comitès i tal, li han dit, i tal... però no la votarà. Per tant, no vingui ara...

Jo segurament al llarg de la meua vida no he fet... no les he encertat sempre i és veritat que a més he dit públicament que algunes coses que havia votat ara les he modificat però no me n'he amagat, però no parlo de fa quinze anys, jo parlo d'un tema que és molt important pels comuns, jo parlo de fa tres mesos. Vostè... Ho vull dir públicament al Consell General, va tancar el text de les competències, perdó de les transferències, està escrit a les actes, la filosofia és la mateixa i no m'ho votarà. I això doncs sap greu perquè tampoc ni aporta més vots ni tal, és qüestió d'honorar la seva paraula.

També vull acabar simplement dient una cosa de la Carta d'autonomia local. Miri, jo com que he vist que és veritat que vostè té menys temps que jo Sr. Pere López, però jo vaig escoltar la seva intervenció i va dir coses, no s'ho agafi malament, però que no s'ajusten d'un bon tros, -per no utilitzar un altre qualificatiu-, a la veritat.

El Sr. David Baró que representava als cònsols i que va defensar que Andorra complia la Carta d'autonomia local davant del Congrés de poders locals i regionals, sinó que ho van dir molts parlamentaris, i van dir que era exemplar el comportament... Era exemplar! Era exemplar, Sr.

Pere López, i no li ha de saber greu això! És que no li ha de saber greu això! És que això a mi fins i tot em molesta. Quan en fòrums internacionals ho diuen i ho diu l'informe, però ho diuen els mateixos que som exemplars, sembla que li molesti fins i tot això! I és exemplar perquè jo que he estat cònsol, i vostè Sr. Pintat també, jo penso que tots els comuns miren de participar, miren de coordinar, de mirar de parlar amb les oposicions, jo ho feia quan era cònsol d'Escaldes-Engordany però no era una paternitat meva, jo penso que ho feia tothom. I miri, jo li diré una cosa, perquè nosaltres som diferents. Nosaltres a La Massana tenim solament un representant, i Ciutadans Compromesos en tenen onze. Llavors quina és la diferència clara? I és que ho poden dir els cònsols de La Massana: nosaltres quan hem de criticar, critiquem; quan nosaltres hem d'ajudar, ajudem i no ens queixem per queixar-nos sempre perquè els electors així ho van voler i hem de ser pragmàtics i en definitiva quan som elegits hem d'aplicar un criteri d'utilitat a favor de la ciutadania.

En tot cas, el nostre representant de La Massana que és el que està amb més clara minoria el que fa és que es queixa menys, no fa discursos com els seus, i saluda quan hi ha bona política a La Massana i la critica i no fa més que la feina que ha de fer. I sap greu, és veritat, perquè no ha contestat i jo li demano això que fa vostè també de posar preguntes i dir: "*És que no me les contesta!*", i li contestem, i dir: "*És que no me les contesta!*"... Vostè si és millor que nosaltres, digui'm per què al 2011 dos comuns del Partit Socialdemòcrata van votar un reglament de funcionament que és el quin avui dia s'aplica i que vostè tant critica, per exemple, en dos parròquies que he citat que és la Parròquia d'Encamp i la Parròquia de La Massana, digui'm per què ho van fer i què és el que ha canviat del posicionament i no de qualsevol persona, dos figures històriques de la socialdemocràcia que hi eren abans que vostè fos el líder?

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del PS, Sr. Pere López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

No sé si entenc bé si puc reagrupar, si no hi ha intervencions dels altres consellers del Grup Mixt, part del temps que ells no en fan...

El Sr. síndic general:

Si la resta de consellers del Grup Mixt li permeten, sí, però ho haurien de decidir la resta de membres del Grup Mixt.

(Se sent riure)

El Sr. Pere López:

Bé... He vist dos assentiments i em sembla que he vist uns altres que no han estat precisament d'assentiment. Però bé, aprofitaré part del temps addicional per comentar alguns temes.

En primer lloc, per parlar de la intervenció del Sr. Baró, que ha fet una referència breu a la primera. Perquè és clar, a mi em sembla que sembrar aquí uns dubtes d'inconstitucionalitat i no fer una referència al que jo li comentava de la Llei de finances comunals, és cobrir una mica això.

Jo crec que vostè i aquí reprenc una mica el seu estil que en alguns termes m'agrada, avui li he de dir, que pensava que tindria un altre tipus de debat i que no ens perdríem amb alguns companys seus, malauradament ja hi estem acostumats a no parlar del que toca i parlar de les anècdotes, està bé que algun dia intentem parlar del que toca.

Sr. cap de Govern és difícil, perquè vostè parla de tot i de res. Ens ha parlat avui de pràcticament de tot menys de la Llei de funcionament dels comuns. Després m'hi referiré. Ha parlat del copríncipat, de l'avortament, no sé de quantes coses, de coalicions polítiques, bé, una mica en la seva línia. És a dir, però en tot cas, jo comptava amb el Sr. Baró per tenir un debat una mica més concret i jo crec que vostè ha fet aquests plantejaments, primer per la seva trajectòria política i, en segon lloc, per evitar discutir del fons de la qüestió, perquè ni vostè ni el Sr. Martí no me n'han parlat de tot el que jo he parlat. Jo voldria saber, si el puc emplaçar a intervenir, si vostè no té previst no fer més intervencions, si el Grup Demòcrata està d'acord en què es convoquin consells de comú en tres dies, amb 72 hores per aprovar el pressupost, Sí o no? Si el Grup Demòcrata està d'acord que una desviació de 4 milions i mig amb unes obres a l'avinguda Meritxell s'envii part de la documentació als consellers de l'oposició i es digui públicament que això ha de passar, s'envia dilluns perquè passi dijous, amb la mínima -torno a dir entre cometes- amb la mínima informació per l'oposició. De qui són aquests diners? Són de la majoria, són del Partit Demòcrata, són dels cònsols, cònsol major i cònsol menor, o són de tots els ciutadans que tenen dret a saber per què se'n van a les escombraries 4 milions i mig dels seus diners per un plantejament que, com a mínim és qüestionable i que convé que els ciutadans estiguin al corrent?

I que també em digui si està d'acord que hi hagi consells de comú en els quals no només no hi ha oposicions, fa dos consolats, sinó que a demés es prenen decisions rebaixant el número de consellers, que això ja que tinc una mica més de temps ho explicaré, el fet de passar a 10 consellers, amb el nostre sistema electoral, amb aquest sistema que diuen alenteixen la governabilitat, el que garanteix, com deia abans és que la minoria no tingui recursos, perquè garantir la governabilitat seria si hi hagués 12 consellers de comú, 6 i 6, donar un vot diriment al cònsol. Això serien qüestions que podríem discutir acceptant la Proposició de Llei i valorar si s'ha de garantir o no garantir la governabilitat. Tenir 10 consellers a la majoria i 1 de cada partit de l'oposició no és garantir la governabilitat. Amb 10 vots no es garanteix la governabilitat. Podem discutir a la meitat, però tenir-ne tots aquests de més, això no és garantir la governabilitat i això és gestionar el comú, com hem vist, amb l'exemple aquest de les obres i amb altres qüestions, doncs, com si fos diner propi, diner personal i si fos, doncs, a casa seva, un s'aixeca i pren una sèrie de decisions. Però quan un està en un comú i el comú, com deia abans, és de tots, crec que aquest sistema no es pot mantenir.

El Sr. Martí, com deia abans, em parla de tot i de res. Ens parla sempre del passat i hi entraré amb aquesta qüestió. Tot i que els hi he de dir clarament que a nosaltres el futur ens preocupa molt més que el passat. A vostès ja sabem que no, no tenim cap esperança a què vostès dibuixin cap escenari d'il·lusió amb aquest país del futur. Tots els debats polítics amb vostès al llarg d'aquesta legislatura acaben en el mateix punt. Troben alleugeriment a les seves mancances i a les seves incapacitats de gestió amb alguna cosa que en algun moment ha fet o ha dit algun del PS. Amb això es donen per satisfets. Quan portem el debat, sigui quin sigui el debat en aquest terreny, estem en terreny demòcrata. Ja està! Ja ens hem tret el problema de sobre, ja no cal que debatem de la qüestió. "És que vostès a l'any 2009... És que vostès van fer... És que vostès no van fer... És que vostès no van dir..."

I sembla que sigui jo el qui governa, perquè he de passar contínuament exàmens de les coses que hem fet, de les que no hem fet, de les que se suposava que havíem de fer.

Jo en tot cas, el meu partit, el Partit Socialdemòcrata des de l'any 2005 sóc partidari, es va aprovar una ponència que en lloc del 50% fos el 25% dels consellers que anessin a la llista més votada. Per tant, jo fa anys que defenso una modificació del sistema electoral...

El Sr. síndic general:

Si us plau, evitin debats particulars, si us plau.

El Sr. Pere López:

...i fa anys que defenso que el sistema de funcionament dels comuns no és un sistema democràtic. Partint des de l'origen fins al funcionament del dia a dia. I jo he estat conseller de comú. Però no només he estat conseller de comú, he estat director de finances amb un comú amb dos cònsols diferents preparant documentació, pressupostos, adjudicacions i licitacions.

Per tant, crec que puc parlar en propietat i no m'he d'excusar de res. Aquest funcionament és o no democràtic al seu entendre? Entenc que sí que és democràtic, perquè eviten parlar del fons de la qüestió i eviten contestar a les preguntes que els ciutadans avui, si se'n posen alguna, han de poder-los-hi contestar.

I després, ja que vostè parla del passat, aquest país ha canviat molt des de l'any 2011. Des de la gran anomenada onada taronja, aquest país pateix un retrocés democràtic important.

Retrocés democràtic que afecta cada vegada a més institucions i que s'ha agreujat també amb el tema dels comuns.

Retrocés democràtic que afecta a la justícia, a institucions que teòricament haurien de ser independents amb un control polític que es va estenent molt més enllà del que són les institucions democràticament elegides amb una obsessió per part del partit taronja de controlar, de dominar, d'anul·lar el debat polític.

Per tant, això que estem parlant avui entra perfectament amb coherència, amb consistència amb el retrocés democràtic al qual vostès ens estan sotmetent cada dia i que serà -jo crec que no estic desvetllant cap secret- una de les qüestions fonamentals de les properes eleccions.

Si els ciutadans aposten per un partit que rebaixa dia a dia la qualitat democràtica al nostre país. I parlem del cònsol menor, que no he tingut temps de parlar-ne, però ara que tinc alguns minuts addicionals, tot i l'oposició del Sr. Pintat, vull parlar del cònsol menor.

Nosaltres proposem consells de comú amb 10 elegits, que l'assignació sigui proporcional amb els diferents partits. Per tant, un escenari en el que probablement el partit guanyador potser té 4 o 5 consellers, a diferència dels 10 que tenen ara o 11, fins i tot en algun comú, el partit que guanya.

Per tant, entenem que amb aquest sistema de 4/5 consellers de la majoria i 5/6 consellers de l'oposició,

per tant, amb una representació molt més equitativa, amb una càrrega de feina més igualitària entre els consellers de la majoria i de l'oposició, no hi té cabuda la figura d'un cònsol menor. En el sentit, a demés, vostès defensen molt la tasca del cònsol menor, però igual que hi ha alguns cònsols majors i, Sr. Martí ja que vostè fa algunes referències puntuals, que fan feines en paral·lel a la seva activitat de cònsol major, també hi ha alguns cònsols menors que si és tan important la seva feina...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...potser també haurien d'estar més al consell de comú. Per tant, és un sou important, és un sou que no obliga a una dedicació en exclusiva. I bé, vostès que a l'hora de mirar alguna ajuda social miren fins a la radiografia de la família, en altres qüestions també s'haurien d'aplicar, doncs, el mateix principi de gestió prudent de les finances públiques.

I ja per acabar...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Bé, seria ara el torn del Grup Liberal.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic i molt ràpidament.

Sr. cap de Govern, crec que la batalla, si es pot dir així, amb tot el respecte, sobre la constitucionalitat o no del text ha d'arribar en el moment de la votació de la Llei. Avui crec que això no podrà ser perquè estem votant l'admissió a tràmit, i si tants indicis d'inconstitucionalitat hi ha sobre aquest text, vostès, ja els hi he dit abans degut a què tenen la majoria, tenen les eines de poder-ho corregir de tal forma que s'arribés a una hipotètica votació, potser esvaint tots aquests dubtes d'inconstitucionalitat i donant eines que milloressin, no només la democràcia, perquè s'ha parlat molt de la democràcia, sinó també la transparència.

Ja ho he dit al principi. En aquesta Llei veiem possibilitats de millorar la transparència pel rol que

poden desenvolupar més important les minories del que avui tenen dins dels comuns.

Avui, vostè no deixa mai de sorprendre Sr. Martí, i li dic amb respecte i amb certa admiració, a part de la seva capacitat camaleònica política que he reconegut abans, que això és una virtut, perquè ha permès guanyar moltes eleccions i fer-ho des de diferents partits polítics, però avui li he descobert una altra i per això li he dit que em sorprèn una altra habilitat que és la habilitat de fer prediccions. Vostè fa prediccions, a part de camaleònic, també ha fet a la seva trajectòria política, penso que té moltes

És clar, vostè arriba avui aquí i em diu, avui sortides professionals. Ja sé que vostè no em votarà la Llei de transferències. Ah no? Miri, jo no ho sé encara. Per tant, vostè sap més que jo. Ja sap el que faré sense que jo mateix ho sàpiga. Si que ho he dit i li he reconegut que faré o que el vot del Grup Liberal serà un vot que respecti la Constitució, l'opinió dels nostres companys de les minories dels comuns que són els que estan al dia a dia i participen d'aquesta institució i escoltant el Partit Liberal. Com ha de ser i com va ser en el seu moment també en la votació de les transferències i competències.

També li agraeixo, li he de reconèixer, jo no em donaria tant de mèrit però ho fa vostè i si vostè creu que vaig tenir un rol participatiu i decisiu en el tancament de la Llei de transferències amb les taules, doncs, li agraeixo, no em sap greu que m'ho digui i li dic de veritat, i si ho vaig fer ho vaig fer conscient que estava fent el millor per aquell moment, pels comuns i pel país.

També digui-ho tot! Quan es va tancar aquest text, els informes d'inconstitucionalitat últims no hi eren. Digui-ho tot! Posi-ho tot a l'equació! La nota del Dr. Aparicio, del professor Aparicio, en el moment en què es tanca el text de transferències, suposo que m'ho reconeixerà, hi havia unes primeres notes jurídiques però no hi havia el dictamen definitiu. Dictamen que a mi em va servir, justament amb els companys de partit, per decidir que potser hi havia, -potser jo no ho vaig afirmar tan contundentment com vostè si s'atreveix a fer-ho-, indicis d'inconstitucionalitat, i per això no va tenir el recolzament.

No li preocupi tant si té el meu vot o no el té, perquè no el necessita. Té la majoria. Ens va explicar que té el suport d'altres companys del Parlament en aquesta tramitació de Llei. Per tant, si finalment no el tingúes, que ja li dic que no sé a hores d'ara, malgrat vostè sí que sap el que faré, també sap perfectament que no el necessita i que, per tant, podrà dormir tranquil independentment de si té el meu vot o no,

perquè sap perfectament que aquesta Llei li prosperarà.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt hi ha alguna intervenció...

Sr. Pere López...

Perdó, Sr. Pintat...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata, Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, el debat de presa en consideració d'una proposició de llei és pràcticament idèntic o l'equivalent d'un debat de totalitat quan hi ha una esmena a la totalitat en un projecte de llei. Per tant, bé, ja he articulat la meua intervenció, si demano al Sr. López comprensió en aquest sentit des d'aquest punt de vista. És a dir, he fet una intervenció a la totalitat explicant aquells motius de caràcter general que condicionaven el nostre posicionament i el nostre vot. Per tant, no hem entrat en la intervenció més que de forma molt "sobera" en alguns dels aspectes, doncs, que la Llei conté.

Sí que hem avançat que hi ha algunes coses que ens agraden o que ens agradaria discutir. Però és clar, això no és una sessió purament acadèmica on podem estar discutint els cinquanta mil temes que afecten als comuns. La referència que ha fet vostè als terminis, home!, en podríem parlar, però també sempre tenint en compte que els comuns no són òrgans legislatius, són òrgans bàsicament executius i tenen potestat normativa però de cara a aquesta feina executiva i, per tant, no poden tenir els mateixos terminis. Tot i que en podríem parlar d'aquests en concret que vostè m'ha citat. No poden tenir els mateixos terminis que l'activitat legislativa d'un parlament.

Hi ha infinitat de qüestions que se susciten del text que vostè planteja, però que avui en un debat de totalitat -en un debat de totalitat- no és el moment d'evocar-les totes, primera perquè no tindríem temps, i segona perquè en un debat de totalitat allò que cal fer és plantejar aquelles qüestions majors que condicionen el sentit del vot.

Sr. Gallardo, miri, vostè també fa esmenes a la totalitat quan li convé. Em diu, escolti, vostès prenguin en consideració i ja discutirem. Bé, doncs, no facin esmenes a la totalitat i també ja discutirem. No! Cada grup parlamentari, cada parlamentari ha

de tenir la seva llibertat per decidir en aquesta qüestió.

Bé, jo, el meu plantejament general ja l'havia formulat. El Sr. Pere López m'ha interpellat en una qüestió concreta, que té el seu interès, perquè bé, podria està una mica i aquesta sí directament vinculada amb la motivació general que argumenta el nostre posicionament de totalitat.

L'article 4.14 de la Llei qualificada de delimitació de competències, reconeix l'autogovern dels comuns, i efectivament l'emmarca en la Llei. Bé, llavors, la reflexió que vostè em fa quant a la Llei de finances comunals, que li podria fer extensiva al Codi de l'Administració o a tot allò referent als procediments administratius, li dono la raó. És clar, els comuns no queden fora del que plantegen aquestes lleis. Per què? Perquè aquestes lleis tenen efectes fora dels comuns, *ad extra*, que dirien els juristes més fins. I això fa que hagin de quedar supeditats als comuns tal com tenim la Constitució en l'àmbit de la Llei en aquests casos.

Ara bé, quan estem parlant de qüestions internes que no hi ha efectes a tercers, la potestat reglamentària dels comuns queda protegida pel principi d'autogovern de la Constitució. Almenys aquesta és la tesi que nosaltres subscriuim i que veiem força clara. Em pot dir: hi ha aspectes organitzatius que sí que requereixen una llei. Efectivament la Constitució i la Llei de competències diuen, escolti quan es parla del tema electoral, que és una qüestió organitzativa però que té efectes cap a tercers molt clars, han d'estar regulats per llei. Però quan estem parlant merament d'efectes interns, organitzatius i funcionals d'un comú, no hi ha d'entrar la llei, no hi ha d'entrar o hi ha d'entrar amb molta cautela. El que no pot fer és entrar en tots els àmbits, perquè llavors ja em dirà vostè a què quedaria reduït el principi d'autogovern dels comuns? A res! A res!

Per tant ja veu que li salvo el plantejament que m'ha fet en relació a la Llei de finances públiques, en relació també hi podria afegir el Codi de l'Administració o d'altres aspectes de procediment administratiu, però efectivament no puc compartir el seu criteri en relació a qüestions de funcionament i d'organització dels comuns que han de quedar dins de l'àmbit de l'autogovern dels mateixos i que, per tant, no poden quedar exclusivament en mans de la Llei. Perquè l'Estat no té una competència general que l'habiliti a regular en caràcter general l'organització i el funcionament dels comuns.

Espero haver-li aclarit el seu dubte i ja dic, insisteixo amb... no és manca de ganes ni de passió per discutir els temes que suscita aquesta Llei, que n'hi ha molts i

de molt interessants, alguns d'ells que no compartim i d'altres que podríem compartir, però el plantejament legislatiu escollit i el procediment completament fora del diàleg amb els comuns, amb majories i minories, i entre majories i minories, això el normal seria també que dins dels comuns haguessin pogut discutir les forces que els integren. Perquè Sr. Gallardo, si vostè considera que no cal confondre comú amb majoria, que ja hi estic d'acord, podem incorporar la variable que hi hauria d'haver hagut debat també, no només des d'aquí cap als comuns, sinó també dins dels comuns entre majories i minories. No hi ha sigut! És una evidència! No hi ha sigut! Per tant, a part dels problemes de lesió a l'autogovern que planteja aquesta Llei, procedimentalment, bé, s'ha tirat per un procediment excessivament, per dir-ho suaument, simplificador i al marge de qualsevol cerca del consens.

Bé, això és tot.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Quan en nom del Govern d'Andorra he fet el meu criteri, Sr. Pere López, no sé si m'ha sentit bé, he dit que hi havia algunes parts del seu projecte que hi podríem estar d'acord i que es poden millorar.

Acte seguit també he dit però que això no és competència d'aquesta Cambra perquè afecta l'autogovern dels comuns. És una mica amb l'esperit que parlava el Sr. Ladislau Baró.

Però deixi'm també trencar una llança a favor dels cònsols i dels comuns i de com funcionen. I em giro cap al Sr. Víctor Naudi que ha estat a l'oposició del comú, o d'altra gent, o la Sra. Judith Pallarés.

Una cosa són terminis, que en el seu moment es van pactar, i una altra cosa són també les pràctiques dels comuns.

Vostès saben perquè no es doni la sensació de què això funciona amb "mando i ordeno" sense cap classe de consens. Que hi hagi la potestat potser perquè tenen aquest autogovern, perquè els reglaments d'aplicació ho voten amb ple de comú, els que ho han de votar. Hi hagi uns terminis per convocar una sessió d'un ple de comú, que pot

pensar vostè que són curts. No vol dir que sigui la pràctica de tots els cònsols ni que sempre s'apliqui.

Jo estic segur que els cònsols de les Valls d'Andorra donen molt temps. I després no ens enganyem. No ho simplifiqui tant, tot tant binari. Hi ha comissions, hi ha documents preparatoris, hi ha l'intercanvi d'opinions amb l'oposició. Ho dic perquè dona la sensació que vostè diu que des del 2011 cap aquí, sembla que tots els comuns, perquè alguns són de DA han fet passar el "rodillo" per dir-ho clar i que hi ha un dèficit democràtic. I no és veritat. I vostè ho sap que no és veritat, però a vostè li convé.

Dic passant, jo no faig cap recordatori del passat, simplement li dic, que un partit seriós alternança clara de Govern, justament amb l'aliança que es veu a venir, doncs segurament hauria d'explicar per què en el seu moment van voler preservar l'autogovern dels comuns, en el seu moment el Sr. Miquel Alís, la Sra. Rosa Ferrer, ho van donar per bo, aprovant pels seus plens de comú.

I després ja acabo Sr. síndic.

Miri, vostè això no m'ho ha contestat ni m'ho contestarà. Em dirà que ha contestat dient que sempre ha defensat que el sistema electoral no era aquest, però no és la meua pregunta. Això ja ho sé que el sistema electoral no li convé. I això fa dies que ho defensa el Partit Socialdemòcrata. I això és amb una llei a part, no més clar una llei tan important amb una altra llei, que jo penso que no hi cap perquè afectem a l'autogovern dels comuns.

Miri, jo miro a vegades de fer intervencions contundents, miro de fer-les també respectuoses. Però no arribo mai al seu extrem perquè vostè diu que el Sr. cap de Govern té una manera de dir els seus discursos desorganitzada, parla d'una cosa i d'una altra.

Vostè ho té bastant ben organitzat, molt ben organitzat. I acaba dient unes coses com qui no diu res. Per exemple diu així, com si no passés res, que des del 2011 gairebé diu: "Hem posat mà a la justícia andorrana". I es queda tan ample. És molt poc seriós que vostè aspira a ser cap de Govern.

Vull dir, jo ja entenc que es poden dir algunes coses, però hi ha d'altres coses que no es poden dir. És dir aquí obertament que l'Estat de dret ha estat en aquest país, i vostè sap que no és veritat.

Jo el que demano únicament és que com a mínim hi hagi aquesta correcció. I la correcció que tinc, per al seu plantejament polític electoral, que no el comparteixo però que el puc entendre. Però vostè fa una llei que ens diu que la votem, que el que volem és no entrar dins de la democràcia plena i dins d'aquests grans discursos, quan nosaltres li diem

claríssimament que el que vostè fa per llei és tot de potestats que estan guardades per la Constitució i són potestats d'ordenacions dels comuns. I també li diem que no vagi aleshores a portar un tema electoral que mereix d'un debat en profunditat.

És això el que li he dit, i llavors li dic que per què al 2011, no per posar el retrovisor dos cònsols van fer això del seu partit. Doncs perquè tenien la possibilitat perquè eren les ordenances que s'havien d'aplicar en compliment de la Constitució, i ho van fer passar pels seus plens de Comú.

Jo penso que els cònsols de les Valls d'Andorra, dels diferents colors polítics fan una gran feina, i no penso que en línies generals, sempre hi pot haver excepcions, es convoca del dia a l'endemà i es vulgui fer passar les coses de qualsevol manera. No digui això, però encara que ho pensi això, encara ho pot dir. Però el que no pot dir i quedar-se tan ample és de dir que des de què hem entrat nosaltres, la democràcia en aquest país ha baixat en picat. I ha baixat en picat, i encara va més lluny i diu: "I a més hi ha interferències del poder executiu dins del món judicial". Això no li permeto que m'ho digui, m'entén. Per això he pujat, no volia ni pujar, però ja n'estic cansat d'això. Perquè hem de tenir un respecte entre tots en la separació de poders. I no es pot dir aquí, i miro cap el meu Govern, que mai qualsevol decisió que ens vagi bé o malament l'acatem, i no donem instruccions. Només faltaria! I vostè diu això.

Jo el que li prego, jo no hi seré en les pròximes eleccions Sr. Pere López. Escolti'm un moment si pot. Jo no hi seré, però no faci cap discurs així, no el faci perquè no fa un favor a Andorra. Sincerament no l'està fent perquè Andorra és un país que ve de molt lluny, en què la separació de poders sempre ha estat sobre guardada, on jo penso que la democràcia està plena. A més es reafirma en fòrums internacionals i no gaire lluny quan vaig anar al congrés de poders locals i regionals. Jo li demano simplement això, jo ja no hi seré. Es poden guanyar vots sense haver de fer aquestes acusacions sense cap classe de fonament. Ni l'honoren a vostè, ni defensa Andorra. Li dic sincerament. El demés, a nivell del sistema electoral, si vol portar aquest debat, porti aquest debat. I en parlarem. Però porti aquest debat i en parlarem, però nosaltres únicament em sembla que de forma raonable i raonada també, el que li hem explicat el nostre sentiment, de què això no hi cau d'una part. I també és veritat i vostè m'ho reconeixerà que fer passar un canvi electoral per una disposició addicional és una mica fort de cafè.

Acabo Sr. síndic.

Però ho deia el Sr. Ladislau Baró. L'objectiu no era aquest, l'objectiu malauradament era de dir que Andorra la Vella han fet passar 4,5 milions d'euros en tres dies, que Escaldes-Engordany no s'informa de res. Aquest era el gran objectiu, i acabar amb la "coletilla" de què des del 2011, perquè resulta que ho van escollir els electors, la majoria dels comuns són de Demòcrates per Andorra i d'altres no. Des del 2011 la democràcia cau en picat en aquest país i arriba a dir que fins i tot estem fent interferència amb la justícia.

Jo com a cap de Govern, vostè entendrà amb tot el respecte que no li puc permetre, sobretot el tema judicial.

Jo demano i ho dic amb respecte, posa-li la passió política que la té, i les seves conviccions que les té. Però tampoc és qüestió de menysprear als demés i de fer crítiques així obertament, i anar-se a assentar i quedar-se tan descansat, perquè això em sembla que no honora a aquesta Cambra.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general.

Gràcies.

Sr. Pere López.

Els hi demanaria ja d'anar tancant aquest debat. Jo crec que les posicions de tots estan ja força definides.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé començaré pel final, això que deia el Sr. cap de Govern, que sempre ens porta a debats que no són exactament el que toca. Però li diré, jo no he dit només la justícia, dic el conjunt de les institucions. I no li accepto que vostè faci la inversió de la culpabilitat. El culpable no és el que denuncia que s'està atacant a la independència de les institucions, sinó que el culpable és el que nomena i que utilitza les institucions amb fins polítics.

I així de clar li dic, i així de clar li dic! I no només a la justícia. I això és el que vostès estan fent, això és el que farem un esforç tan gran com siguem capaços d'explicar-ho.

Bé, hi ha persones que tenen carnet, o que han sigut importants càrrecs polítics que estan en el conjunt d'aquestes institucions. Perquè torno a dir, no li accepto el que m'ha dit. La culpa no és nostra. Nosaltres podem callar. Els ciutadans han de saber si aquestes persones si tenen independència política o han ocupat càrrecs pel partit que governa, i es pot seguir en certa claredat. Per tant, és vostè com a cap de Govern, és el Grup Demòcrata que també fa

algun dels nomenaments, els que estan fent mal al país. No em digui que la culpa és meua. Són vostès amb aquests nomenaments que estan fent mal al país, estan baixant la credibilitat a les institucions.

I això ho fan imagino per controlar les opinions, per guanyar les eleccions, perquè no hi hagi contra poders. I és una estratègia clara, claríssima dissenyada des de què vostès van guanyar les eleccions. I ho parem o aquest país tindrà un problema. I ho parem o aquest país tindrà un seriós problema. Després em deia que el sistema electoral no em convé. Jo no he dit que no em convingués. El sistema electoral no és democràtic i ja està. És a dir, quan un partit per molt que tingui el 50% com Escaldes, té 10 consellers i quasi els mateixos vots en tenen 2 a repartir entre dos consellers, no és democràtic això. No cal ser cap expert ni en sistemes electorals, ni cal ser cap especialista amb altres qüestions per veure que això no és democràtic. Podem buscar altres sistemes que ho siguin més, i poden discutir de governabilitat o altres qüestions, però aquestes sobre majories no són democràtiques. I quan a més, doncs el dia a dia funciona d'aquestes maneres... Que vostè em diu que no és veritat. Jo a més de ser conseller, sóc president del Partit Socialdemòcrata i sóc membre de comitès locals, i me'n faig un fart d'haver d'anar corrent al partit un dimarts al vespre, un dimarts a la nit, amb aquelles qüestions que tingui algun coneixement, com pressupostos, liquidacions. Igual que hi ha companys que es miren l'urbanisme, altres companys que es miren la cultura, a donar un cop de mà als consellers de comú, que els hi han enviat la documentació avui per al consell de comú d'aquí dos dies. Per tant, no em pot dir que això no és veritat. Això és així, aquesta és la realitat. I jo igual que altres companys que estan al partit, doncs igual que ells ens donen un cop de mà perquè no sabem de tot evidentment. Quan hi ha temes que d'això, ens fem assessorar per companys, de fer aquestes qüestions. I això no és democràtic. No es pot tramitar qüestions d'aquest calat sense que els consellers de la minoria, que treballen, que tenen la seva jornada laboral, la seva feina, puguin tenir un mínim de temps per compartir-ho perquè políticament es pugui parlar als comitès locals, se'n pugui debatre en el si del seu partit. Això és fer passar el rodet majoritari i convertir en una qüestió anecdòtica el paper de l'oposició.

Però tot això vostès estan explicant quin és el seu tarannà, i a més quasi bé no n'hem parlat i per tant, creuen que és el millor sistema de funcionament dels comuns, com deia abans dins d'aquesta línia general de retrocés quan no asfixia de la democràcia, que estan sotmeten al nostre país.

I tornant al que deia el Sr. Baró, doncs m'ha quedat clar que l'argúcia aquesta que vostè ha intentat estructurar sobre la possible constitucionalitat, al meu entendre no té fonament. I l'exemple de la Llei de les finances comunals és un exemple molt aclaridor en aquest sentit. I vostè el que no venia avui, perquè jo crec que també en algunes qüestions vull suposar que el deu incomodar, el que no volia debatre és ni de representativitat, ni del número de consellers que tenen les majories o les oposicions, o de les convocatòries de consell de comú exprés. Bé, fem un altre debat, eludim el fons de la qüestió, ens centrem en qüestions de forma, passem al debat com sempre i a una altra cosa perquè ja al final ens hem tret el problema de sobre.

El problema de sobre no és si els comuns funcionen bé o no funcionen bé, si els ciutadans estan informats, si sabem el que hi passa, el problema és passar aquest debat de qualsevol manera, i a partir d'aquí, continuar fent el que s'està fent dia a dia i en tot cas ja hi haurà algú que s'encarregarà d'explicar-ho.

I finalment, perquè no tinc més intenció d'intervenir més, si no hi hagués alguna qüestió, lamentar que no hagin admès, -en tot cas és el que fan habitualment-, a tràmit parlamentari una iniciativa que l'únic que volia, com deia al principi, és donar veu als ciutadans, treballar per una pluralitat en el si dels comuns. Hem parlat al final que als comuns s'hi fa política, tot i que el criteri de govern parla de gestió, i aquest discurs general de què als comuns no cal democràcia, no cal que les oposicions puguin fer la seva feina perquè total l'únic que es fa, és fer gestió. I doncs aportar transparència, pluralitat, funcionament democràtic en uns òrgans tan importants com són els comuns.

En tot cas espero que alguns ciutadans, molts ciutadans que no els voten, molts ciutadans que no poden ni tan sols votar però que també fan part del nostre país, en preguin part de bona nota.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, algú desitja intervenir...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata...

Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Gràcies Sr. síndic.

No, una apreciació.

Lamentar, -això ha dit vostè-, lamentar que no admetin a tràmit aquesta proposició de llei.

Escolti, a tràmit ha estat admesa. Avui estem.... He intentat explicar abans, referint-me potser més al Sr. Gallardo que això equival a una esmena a la totalitat, a un debat de totalitat.

Vostè no en fa d'esmenes a la totalitat? No admet a tràmit llavors?

És que de veritat, jo crec que és arribar a una manera de tergiversar les coses. Clar, vostè veig que li quadra en aquest discurs que ha fet aquí del retrocés, de les llibertats democràtiques, i a més vostès no admeten a tràmit....

Escolti, l'admissió a tràmit de la llei és una altra cosa que no té res a veure amb això. Això és un debat de totalitat equivalent al que seria amb un projecte de llei, una esmena a la totalitat. Vostè fa esmenes a la totalitat, i ningú li diu que no vulgui admetre a tràmit determinades qüestions. Per tant, bé li demano... abans el Sr. cap de Govern li ha fet una mica la pinzellada en relació al plantejament que vostè feia en quant a la separació de poders. Jo també li demano que no porti més enllà les coses del que són. Nosaltres no estem vetant cap admissió a tràmit, estem fent un debat de totalitat d'un text que no ens satisfà prou. Hem donat els nostres arguments, que trobo perfecte que a vostè no li agradin, i ja està. A partir d'aquí no ens faci dir què hem fet el que reglamentàriament i constitucionalment no podem fer ni tenim cap intenció de fer-ho. Ben lícitament li hem donat uns arguments per dir-los-hi: "Bé, miri no, aquest text no ens convé des d'un punt de vista global, i per tant hi votarem en contra a la seva presa en consideració.

De l'admissió a tràmit, gràcies a Déu per la separació de poders i el bon funcionament de la Cambra, se n'ocupa Sindicatura.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Govern desitja intervenir...

Sí, podeu parlar des de l'escó.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Una intervenció extremadament curta Sr. Pere López i amb molta calma. Jo he mirat de tenir una intervenció pausada, dient-li que em sembla que hi ha alguns termes que vostè usa que no són els més adequats. Però no canviarà mai, no canviarà. Perquè vostè pensa que això li porta rèdit polític, és això simplement.

De dir, de fer, de dir que aquí aquest Govern des del 2011 no ha fet res, solament el que ha fet és fer perdre democràcia participativa, no ha fet res de res, s'ha posat dins dels estaments judicials. Això anirà *in creixendo*, ja ho sé.

Vaig dir l'altre dia que ve la política del no, menys potser d'una part que serà responsable perquè encara queda legislatura. Però hi pot haver la política del no fins no arribar en aquests extrems que arriba.

Si vol pot tornar a venir aquí, i dir: "Ho mantinc, que vostè des de què és cap de Govern, el que fa és posar gent de la seva confiança, i llavors per això tindrà tot d'instruccions a la justícia andorrana, i vostè fa això..."

Torni-ho a fer, torni-ho a fer si vol, però jo ja li dic que això no porta enlloc. D'una penso que no li portarà res com a polític. I dos, jo penso que no està fent un favor a Andorra. I està dient públicament aquí a persones que tenen noms i cognoms, que verdaderament no tenen cap integritat. Això és el que està dient en una societat tan petita com la nostra. Pugi aquí i torni a dir que des de què nosaltres estem aquí, la democràcia ha desaparegut d'Andorra, si li fa il·lusió.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Els hi demanaria ara molta brevetat a tots.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Ho faré des d'aquí, si al Sr. cap de Govern no l'importa.

En tot cas, una vegada més intentem matar el missatger i no el missatge. En tot cas ens haurà d'explicar totes aquestes qüestions que estan afectant, com estàvem dient, a la qualitat democràtica i a la independència de les nostres institucions. Temps hi haurà, tindrem ocasió de parlar-ne i en tot cas el rumb està clarament marcat, i hi ha tota una sèrie de ciutadans que estem molt preocupats.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, doncs si no hi ha més intervencions, acabades les intervencions, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 6, en contra: 20, abstencions: cap.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat no es pren en consideració la Proposició de Llei i es declara closa la tramitació.

Abans de passar al següent punt de l'ordre del dia, suspenem la sessió durant vint minuts.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.25h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 12.03h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia.

3- Examen i votació del Projecte de Llei de modificació de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris.

L'informe de la Comissió Legislativa d'Afers Socials ha estat publicat en el Butlletí número 21/2018, del 26 de març.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Gerard Alís Eroles, nomenat ponent per part de la comissió. Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

El passat dia 12 de desembre, la Comissió Legislativa d'Afers Socials em va nomenar ponent del Projecte de Llei de modificació de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, i com a tal

exposo avui davant el Consell General l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa d'Afers Socials va examinar en les reunions mantingudes els dies 6 i 20 de març el Projecte de Llei abans referit i les 4 esmenes que s'hi van presentar: 3 per part del Grup Parlamentari Liberal i 1 presentada per la consellera general del Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet. De les 4 esmenes presentades: 3 han estat rebutjades i 1 ha estat retirada. Del resultat de la votació de les esmenes se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual es sotmet a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Govern. Sr. ministre, Sr. Xavier Espot, teniu la paraula.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

L'article 32 de la Llei de serveis socials i sociosanitaris estableix el barem patrimonial per tenir accés a les pensions de solidaritat. Mitjançant una disposició final de la Llei del pressupost per a l'exercici del 2017, es va modificar aquest article per establir un sistema de càlcul més senzill, amb llindars únics assignats als béns immobles, als actius financers i als béns mobles. Alhora, es van revisar aquests llindars de forma puntual, de tal manera que, per exemple, una persona que tingui una casa o un pis de propietat com a habitatge habitual, sigui quin sigui el seu valor, i altres cases o pisos que tinguin un valor de fins a 120.000 euros aproximadament, pugui tenir accés a una pensió de solidaritat, però no més enllà. O que una persona que tingui fins a 80.000 euros d'estalvis aproximadament també pugui accedir a la pensió, però no si té una quantitat superior. Tot plegat tenint en compte que les pensions de solidaritat, que són pensions no contributives, se satisfan amb els impostos que paguen tots els ciutadans i s'han de gestionar d'una forma particularment responsable, raó per la qual han d'anar destinades a les persones que no tenen recursos suficients, i no a les persones que tenen uns ingressos o un patrimoni rellevants.

En qualsevol cas, tal com es va redactar el nou article 32 de la Llei de serveis socials i sociosanitaris, l'abast dels elements patrimonials considerats en el barem i la determinació de la seva valoració es podien regular per reglament. Així, en compliment d'aquesta habilitació, el 26 d'abril del 2017 el Govern va aprovar un reglament que desenvolupava

l'article 32, acumulant per exemple el càlcul del valor dels actius financers i els béns mobles, excloent del còmput els béns mobles d'ús personal, i regulant el càlcul del valor dels béns immobles quan es tracta de propietats indivises. En definitiva, es van afegir criteris concrets que permetien preservar l'equitat i la justícia social en l'aplicació concreta de l'article 32.

Atès però que es va plantejar per part d'un dels grups parlamentaris el fet que aquesta regulació reglamentària podia anar més enllà de l'habilitació legal, i si bé el Govern no comparteix aquest criteri, es va decidir traslladar la regulació reglamentària esmentada a la pròpia Llei de serveis socials i sociosanitaris per evitar qualsevol conflicte o dubte interpretatiu que pogués anar en detriment dels nostres ciutadans.

Per aquest motiu s'ha promogut el Projecte de Llei que a hores d'ara se sotmet a l'aprovació d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal, té la paraula la consellera, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Avui prenem en consideració una nova modificació de la Llei de serveis sociosanitaris. L'articulat d'aquesta Llei, com ja diu la seva pròpia exposició de motius, ja ha estat modificat en tres ocasions anteriorment per diferents raons i penso que segurament potser aquesta no serà la darrera, no ho serà perquè les societats són dinàmiques i els contextos socials no sempre es poden preveure. És complex poder definir cadascuna de les casuístiques en les que s'ha de donar l'ajuda necessària a aquells que més ho necessiten.

Regular i garantir aquesta ajuda a aquells que ho demanen i que ho necessiten és una obligació de l'Estat i pertoca als governs determinar com fer-ho.

En aquesta ocasió el Govern ha considerat necessari incloure en la Llei els criteris millorats de valoració dels elements patrimonials inclosos i en el reglament regulador de les prestacions econòmiques dels serveis sociosanitaris que desenvolupaven l'article 32 de la Llei, oferint en favor del ciutadà garanties jurídiques més àmplies.

El Grup Liberal també vam considerar necessari en aquesta ocasió incloure via esmena una modificació

en l'article 23 de la mateixa Llei per tal de clarificar el fet de què les prestacions econòmiques objectes de la present Llei es declaressin inembargables.

Tal com vaig expressar en la mateixa comissió, se'ns havia fet arribar que això estava succeint i que en el desenvolupament d'algunes de les accions del Saig s'estaven embargant algunes quantitats de diners que afectava als imports que provenien de les ajudes socials a aquestes famílies.

Nosaltres entenem... Pensem que això és una disfunció i que les ajudes que es donen són necessàries per la subsistència de les famílies i no pas per pagar deutes. De fet, hem d'entendre que la probabilitat de què les persones o famílies que estan en una situació difícil tinguin deutes és molt elevada, i de fet és el més habitual.

He d'agrair que, de fet, el Grup Demòcrata en la comissió s'interessés per obtenir més informació sobre aquesta qüestió que vam comentar, ja que ells mateixos van confirmar que s'havien produït queixes en aquest sentit.

Tot i així, entenem nosaltres que concretar la Llei de forma més precisa, que com a execució d'una sentència no es puguin treure a aquestes famílies aquests imports socials, trobàvem que únicament ajudava a clarificar el text i ajudava a les famílies també a sentir-se més segures.

Tot i així aquesta esmena no es va aprovar en considerar que no era necessària aquesta modificació dins la Llei, tot i que a tots els afectats la modificació és en el mateix sentit en la que avui ho aprovem, aportar més seguretat jurídica en aquesta qüestió.

M'agradaria afegir que la Llei de serveis socials i sociosanitaris és una llei àmplia i complexa que ofereix respostes però també força sovint de forma molt poc àgil. Encara avui els treballadors socials han d'acudir a Càritas per les ajudes més immediates ja que els tràmits per obtenir una ajuda del Govern pot trigar mesos. Els procediments establerts són feixucs i pensem que les tasques de control haurien de ser, en molts casos, a posteriori. És ben cert, que això s'ha anat millorant amb el temps i també és realitat que es troben algunes vegades doncs que se'ns enganya i això pot fer ser desconfiats i prudents, de fet el ministre ho ha explicat, hem de ser responsables amb l'ús d'aquests diners públics: a qui es donen i com es fa.

Però pensem... Continuem, i voldria aprofitar per insistir, que és important simplificar els tràmits que es demanen. Pensem que els treballadors socials haurien de poder gaudir de més autonomia dels dossiers i tenir l'opció d'acompanyar d'una forma més propera a les famílies, però no únicament per veure si continuen complint amb els requisits

necessaris per rebre aquesta ajuda econòmica, sinó acompanyar-los per tal que es puguin sortir de la situació esdevinguda i puguin prescindir el més aviat possible d'aquestes prestacions. Pensem que això seria una veritable ajuda. Tot i així estic convençuda de què tindrem ocasió durant la presentació que ja se'ns ha comunicat de l'auditoria d'eficiència i eficàcia dels serveis socio-sanitaris -la qual tindrem ocasió de veure molt aviat dins de la comissió- doncs, segurament podrem valorar aquesta qüestió que he comentat i així com d'altres per poder establir segurament millors criteris.

Per concloure, vull manifestar el nostre vot favorable a aquest Projecte de Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Seria ara el torn del Grup Mixt.

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Ja sabem que la Llei de serveis socials i socio-sanitaris, seria una llei que un cop aplicada caldria modificacions per adaptar-la a la realitat.

Sabem que el paper ho aguanta tot, i que un cop ho vols tirar endavant es converteix en un reguitzell de dificultats.

Inicialment el barem de valoració patrimonial establert per poder accedir a una pensió de solidaritat segurament no va tenir en compte moltes de les diversitats existents en el nostre petit país, fet que potser generés una distorsió de la filosofia per la qual es dona la prestació econòmica.

No entraré a discutir si cal o no una pensió mínima de jubilació per a tothom, el que sí que hem de tenir molt clar és que hem d'aconseguir que la prestació arribi a tothom que ho necessiti sense deixar la gent a l'estacada pel fet de la complexitat del procediment emprat en la justificació del seu barem patrimonial, recordem que estem parlant de gent gran moltes vegades i que es mereixen viure la resta de la seva vida amb dignitat.

Segurament podríem discutir de nous aspectes a introduir segons la nostra filosofia o experiència pròpia o compartida, i si m'ho demanen potser la valoració la faria individual i no en parella, però també reconec que és un altre debat i ja en varem parlar en l'últim debat del pressupost.

Accepto que la modificació proposada va en concordança amb el compromís del ministre Espot

en el debat del pressupost del 2017 d'aconseguir un sistema de càlcul més senzill a través de l'indar únics assignats als béns immobles, als actius financers i als béns mobles. Ara veurem si realment és així.

I l'única cosa que demanaria en vistes del futur, és que les modificacions -i això una mica en referència a la Llei del pressupost-, d'una llei tant complexa com aquesta es mirin de fer a través de la pròpia llei i no a través de la Llei del pressupost, més aviat per no perdre de vista el que realment estem modificant i l'impacte que pot tenir en altres aspectes regulats pel mateix text legislatiu.

Per tot l'exposat votaré a favor de la Llei.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per SDP també dins del Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable al Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i socio-sanitaris.

Amb aquesta modificació es dona resposta a una demanda del col·lectiu representant aquelles persones que necessiten poder accedir a les pensions de solidaritat tot millorant i clarificant el resultat dels l'indars obtinguts en el moment d'establir el càlcul acumulatiu en la valoració dels béns immobles, el béns mobles i els actius financers, alhora que s'augmenta la transparència i la seguretat jurídica del càlcul.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Gerard Alís, teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Com venim d'escoltar aquest Projecte de llei té un objectiu molt clar: corregir el redactat de l'article 32 de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris que fou modificat mitjançant la llei del pressupost de l'any 2017, en concret la Llei 3/2017.

No entraré al debat del fons de l'article objecte de modificació; ja vam debatre llargament durant el debat del pressupost de l'any 2017 i és coneguda la nostra posició respecte de la Llei de serveis socials i d'aquella modificació: és converteix les prestacions socials en caritat envers els necessitats, i s'exigeix una situació de precarietat total que suposa haver de disposar del poc patrimoni o estalvi que una persona tingui per tenir dret a una prestació. I això, recordem-ho, parlant de prestacions quin objectiu és arribar al LECS.

La modificació que avui hem de debatre únicament és fruit de l'arrogància del Govern en la matèria, que s'obstina a anar colant modificacions per la porta del darrera, aquesta vegada ho feu via la Llei de pressupost, per amagar la voluntat real: establir retallades. I una volta posat en evidència ha de trametre una modificació legislativa perquè allò que diuen, es pretenia fer, no és allò que diu el text adaptat i, alhora, perquè el Govern ha de respectar les lleis i no pot adoptar reglaments que vulnerin aquests, com es el cas d'aquí, encara que sigui per millorar un redactat legislatiu o corregir un error, o no, en una llei.

La tramitació que debatem, és doncs una vegada més una mostra de la manera de fer de DA: imposar el seu criteri; una mostra més de la visió de les polítiques socials de DA, que busquen convertir els drets dels ciutadans en caritat i obligació d'agraïment etern.

Dit això, i malgrat que no compartim els canvis introduïts en la valoració dels barems patrimonials que constitueixi els requisit per obtenir prestacions derivades de la Llei de serveis socials i sociosanitaris, entenem que la consideració de manera cumulativa que ara s'introdueix amb el canvi legislatiu que sotmetem a debat és més beneficiosa que el tractament individualitzat i exclusiu de cada tipologia de béns que es conté en el redactat actual.

En aquestes circumstàncies, els consellers socialdemòcrates no votarem en contra del present Projecte de llei i ens abstindrem en la votació.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sra. Carine Montaner, teniu la paraula.

La Sra. Carine Montaner:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Els consellers del Grup Mixt UL (Unió Laurediana de Sant Julià) i els Independents de La Massana votarem a favor d'aquest Projecte de llei.

Aquest Projecte de llei de modificació de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris per nosaltres presenta dos punts importants: el primer punt, modificar l'article 32 en el qual es fixa un barem patrimonial que considerem raonable i just i que dóna garantia a la sostenibilitat del sistema. Aquest barem exclou, evidentment, l'habitatge habitual, exclou els béns mobles d'ús personal i vehicles adaptats a les persones amb discapacitat. Considerem que aquesta iniciativa dóna garantia... dóna ajudes realment a la gent que ho necessita; el segon punt que destaquem és que aquest Projecte de llei afegeix una disposició final primera que insta el Govern a elaborar un text consolidat que englobi totes les modificacions que ha patit la Llei inicial al llarg del temps, cosa que facilitarà la consulta legislativa dels ciutadans.

Moltíssimes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la consellera, Sra. Patrícia Riberaigua.

La Sra. Patrícia Riberaigua:

Gràcies Sr. síndic.

Avui debatem la modificació de la Llei 6/2014, de serveis socials i sociosanitaris.

Com han dit les meves companyes conselleres, Judith Pallarés i Sílvia Eloïsa Bonet, és una llei que s'ha modificat diverses vegades perquè és una llei viva, com la nostra societat que és viva, i les necessitats van canviant en el temps.

Però de fet, avui amb aquesta modificació es modifica l'article 32 de la Llei, article que vam modificar ja una vegada via la Llei del pressupost 2017, article que defineix el barem de valoració patrimonial a l'hora d'efectuar els càlculs per poder accedir a la pensió de solidaritat. La modificació només reflecteix allò que el ministre va dir en aquesta Cambra en el moment de l'aprovació del pressupost 2017, és a dir, que el valor dels béns mobles i el valor dels actius financers es computen de forma cumulativa en el moment del càlcul del barem patrimonial que això fa que, Sr. Alís, és un avenç o millor per a la persona que demana l'ajut perquè abans en la redacció de l'article estava separat, ara està conjunt doncs, l'import total és més elevat i no es mira cada cosa separada.

Tal com vam defensar en aquell moment, en el pressupost 2017, reitero avui que es tracta d'una mesura de justícia social que ens assegura una pensió de solidaritat per a persones amb pocs recursos.

El ministre en el seu moment va dir que es faria via reglamentària però per donar més seguretat jurídica en aquesta matèria, matèria sensible, considerem que és més adient fer-ho per via de modificació de llei. De fet vull recordar que en els treballs en comissió del pressupost 2017, ja fa més d'un any després de rebre i escoltar tres representants de la FAAD (Federació Andorrana d'Associació de Persones amb Discapacitat), el nostre grup parlamentari va proposar una transacció per millorar el text amb la finalitat d'incloure el que incloem avui a la Llei, el còmput dels actius financers i dels béns mobles al barem patrimonial. Malauradament aquesta transacció no va ser acceptada pel PS.

Pel que fa a l'esmena que va entrar el Grup Parlamentari Liberal, estem d'acord amb la motivació però no amb la forma. Evidentment no volem que les ajudes econòmiques que atorga la Llei de serveis socials i sociosanitaris puguin ser embargades. Estem parlant de garantir uns recursos mínims a persones amb la finalitat d'evitar situacions de vulnerabilitat i, en aquest sentit, entenem que plantejar l'eventual embargament d'aquestes ajudes es contradiu de ple amb l'esperit d'allò que volem reformar.

En tot cas, hauria de ser la Llei de l'embargament que hauria de plantejar aquest supòsit i no a la llei que ens ocupa avui. Arran del plantejament del Grup Liberal, hem analitzat l'article 8 de la Llei de l'embargament que diu textualment en el seu punt 1, -i cito: "*Els salaris, les pensions o les retribucions anàlogues, incloses les rendes periòdiques, s'embarguen de conformitat amb l'escala següent: primer punt, la part que no supera l'import del salari mínim que no supera l'import del salari mínim interprofessional és inembargable.*" Tanco la citació.

Dit això, les pensions de solidaritat corresponen al LECS, al Llíndar Econòmic de Cohesió Social, i aquest LECS està indexat per Llei al salari mínim segons l'article 31 de la Llei de serveis socials i sociosanitaris.

En conclusió, les pensions de solidaritat no poden ser embargades. I doncs, l'esmena presentada pel Grup Liberal no procedia.

Per tot l'exposat, el grup parlamentari votarà a favor d'aquesta Llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Respondré breument a algunes consideracions que s'han fet per part dels diferents grups parlamentaris, algunes més o menys encertades des del meu punt de vista, però per re intervenció.

Pel que fa a la Sra. Judith Pallarés crec que les consideracions que ha fet es poden entendre, també crec que la consellera Riberaygua ja li ha contestat, doncs, àmpliament. I en aquest sentit subscric al que ha dit la consellera Riberaygua tenint en compte, doncs, que la Llei de l'embargament en el seu article 8.1 lletra a diu que són inembargables els salaris, les pensions i les retribucions anàlogues per la part que no superi l'import del salari mínim interprofessional i tenint en compte, doncs, que les pensions no contributives mai poden superar el líndar econòmic de cohesió social que està indexat precisament a aquest salari mínim interprofessional, no hi hauria d'haver i a coneixement meu no hi ha hagut cap cas en què aquestes pensions no contributives hagin estat embargades pel saig. En qualsevol cas, si fos el cas, per un error o per una mala interpretació de la norma, crec que això no s'ha de resoldre per la via d'una modificació d'una disposició de la Llei de serveis socials, sinó que en tot cas, s'ha de recordar aquesta obligació al saig, i en cas que l'incompleixin, doncs, també la Llei del saig ja preveu els mecanismes oportuns per resoldre-ho.

També ha dit dos coses, doncs, que m'agradaria puntualitzar o matisar. D'una banda, doncs, ha dit que l'atorgament dels ajuts socials podien trigar mesos. Jo no estic d'acord amb aquesta afirmació i especialment pel que fa als ajuts d'urgència. Precisament el reglament de prestacions econòmiques que vam aprovar al maig del 2016 i la creació del servei d'atenció immediata que està obert cada dia fins a les 7 de la tarda, fan possible que en casos d'urgències s'atorguin ajuts econòmics ocasionals en un termini màxim de 48 hores. Així ho estableix el reglament i he comprovat degudament, doncs, que això s'apliqui fil per randa i és així.

I pel que fa a la simplificació dels tràmits en aquest sentit puc estar una mica d'acord amb vostè. Que és veritat, doncs, que sempre ens hem d'esforçar per anar simplificant al màxim possible aquests tràmits, i és per aquest motiu que en els últims dos anys hem treballat, hem revisat tots i cadascun dels formularis

que es presenten al Departament d'afers socials per obtenir pensions de solidaritat, ajuts econòmics ocasionals, prestacions familiars per fills a càrrec, ajuts per a l'habitatge, els hem revisat i per tant, doncs, ara només exigim l'aportació de la documentació i la facilitació de les dades que siguin estrictament imprescindibles per poder resoldre degudament si la persona pot ser o no candidata a aquestes prestacions o aquests ajuts. Però, evidentment, com deia vostè abans pel que fa a la Llei, doncs, també els formularis s'han d'anar adaptant a les circumstàncies de cada moment i, per tant, doncs, sempre que calgui i sempre que sigui possible simplificar tot plegat, així ho farem.

Pel que fa a la Sra. Sílvia Bonet, l'únic retret que ha fet o l'única observació que ha fet, és la que d'ara endavant qualsevol modificació que s'hagi de fer, i en aquest sentit estic d'acord amb vostès, que evidentment és una Llei dinàmica, és una Llei d'aplicació pràctica molt important del nostre país i, per tant, d'acord amb l'evolució de les circumstàncies econòmiques i socials aquesta Llei de serveis socials també l'hauem d'anar retocant. I vostè, doncs, ha recordat que era millor fer-ho a través d'un projecte de llei específic de modificació d'aquesta Llei que no pas a través de la llei del pressupost.

Evidentment això va passar amb la Llei del pressupost del 2017. En aquell moment ja em vaig comprometre a no tornar-ho a fer, i és per aquest motiu que en aquesta ocasió, malgrat haguéssim pogut també introduir aquesta modificació amb la Llei del pressupost del 2018, no ho hem fet i ho hem fet a través d'un projecte de llei específic i continuarem fent-ho així en cas que calgués, doncs, d'aquí a finals de la legislatura, tornar a modificar la Llei, cosa que no crec.

Finalment, pel que fa al Sr. Gerard Alís, malgrat, doncs, ha dit que no volia tractar el fons de la qüestió, no ha pogut evitar, ni que sigui breument delectar-nos amb el seu discurs prefabricat, auto atribuïnt-se al monopoli de la sensibilitat social i acusant-nos d'egoistes, d'insensibles, d'arrogants i no sé quantes coses més.

En qualsevol cas, el que sí que volia precisar és que a través d'aquesta modificació no corregim la redacció de l'article 32 tal com es va modificar en virtut de la Llei del pressupost del 2017. Sinó que el que fem és puntualitzar aquesta redacció i desenvolupar-la.

I pel que fa al seu concepte de caritat, doncs, bé, segurament el concepte de caritat que vostè té o que el seu grup parlamentari té o que el partit al qual vostè pertany té, és ben diferent del nostre, perquè des del meu punt de vista, en tot cas, una persona

que té estalvis a l'alçada de 80.000 euros, no crec que sigui una persona que necessiti caritat, de la mateixa manera que penso que una persona que té un pis o una casa de propietat i a més a més té una segona residència per un valor de fins a 120.000 euros, també crec que no és una persona que necessiti caritat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

En la segona qüestió, el fet de poder afegir dins de l'articulat de la Llei, l'esmena que nosaltres proposàvem que aquests béns no fossin embargables, també se n'ha fet esment a l'article 8 de la Llei d'embargaments, però de fet, l'article 6 quan parla dels béns inembargables, el punt c) comenta que els béns i les quantitats que hagin estat declarats inembargables o inalienables per aquesta Llei, les demés lleis o els tractats internacionals. Per tant, hi havia l'opció de poder afegir dins d'aquest text aquesta frase que es proposava, que a més no feia cap mal i que l'única qüestió que oferia era més seguretat jurídica. Això per un costat.

També m'alegro saber o com a mínim que el ministre conformi que aquests casos no es produeixen. De totes formes sabem que hi ha moltes queixes en relació a moltes de les execucions del saig i algunes penso que han afectat en aquest cas. Però penso que també tindrem ocasió de parlar més endavant.

Penso que en tindrem ocasió, perquè com li comentava, també espero amb moltes ganes poder rebre l'auditoria del que és la Llei de serveis socials i socio-sanitaris per tal de poder tenir un criteri més ampli en relació als efectes d'aquesta Llei. Crec que serà molt bo per a tots poder conèixer com està funcionant aquesta qüestió i on es pot millorar des de tots els aspectes. I un d'aquests aspectes penso que és el fet de poder arribar fins al punt que els treballadors no tinguin la necessitat mentre algunes qüestions s'estan portant a tràmit, haver d'acudir a Càritas. Perquè això és així. Jo ja entenc que el paper, com deia la Sílvia Bonet abans, paper tot ho aguanta, però la realitat és que quan una persona arriba a demanar o una família arriba a demanar ajuda, doncs, està en una situació ja molt precària, amb molts deutes, necessita ajuda per pagar, per exemple l'ajuda de l'habitatge, que aquesta no és una ajuda que es doni en 48 hores, sí que hi ha ajudes

d'urgència que s'estan donant en 48 hores, però n'hi ha d'altres que no, que triguen molt, i que per les persones per anar subsistint, per cobrir algunes necessitats, han de finalment acudir a Càritas. I això és una qüestió que passa i que ho hem vist en informes de Càritas, que ajuden a les famílies i també segurament veurem una fotografia més àmplia quan rebrem l'informe del Raonador del Ciutadà.

Tot i així crec que amb tota aquesta informació, poc a poc, es podrà anar perfilant cada cop més com es donen les ajudes, quins són els tràmits a reduir, i també com s'estan invertint aquests diners públics amb aquelles persones que més ho necessiten.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. ministre quan li deia allò de les modificacions de la Llei de serveis socials i sociosanitaris a través de la llei del pressupost, també em referia a la del 2018, que la disposició final tercera modificava l'apartat 3 de l'article 26. Per això deia que és una Llei que l'hem d'intentar modificar a través de la pròpia Llei i intentar evitar al màxim, utilitzar, perquè ha sigut dos anys seguits, la llei del pressupost per fer aquestes modificacions, per donar-li realment la rellevància i la importància que té. Coincideixo amb la Sra. Pallarès on estem parlant d'ajuts socials, de prestacions socials, per gent amb moltes dificultats, i jo crec que val la pena poder fer aquest debat dintre del marc en què pertoca i no diluït dintre del debat del pressupost que penso que llavors es perd la filosofia i l'essència realment del que estem tractant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També dins del Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi.

No hi ha intervenció...

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Deia en la meua intervenció que no volia entrar en el fons perquè ja hem debatut llargament sobre el fons d'aquest article.

El que és clar i que ha quedat palès és el que són els dos models i els models de prestacions socials que des de DA tenen i que des del Partit Socialdemòcrata tenim. Només una precisió, jo parlo de caritat, perquè aquesta és la seva visió i, el que vull recordar és que estem parlant de prestacions que tenen per objectiu que determinades persones puguin arribar al LECS. I això és el que és important, que tinguin una renda equivalent al LECS i això és l'important d'aquesta Llei i que aquestes traves patrimonials que vostès fiquen, evitar.

Dit això, només dues puntualitzacions pel que s'ha dit, una pel que fa a la consellera Riberaigua. Jo no sé si ha sentit la meua intervenció, però clarament deia que el redactat proposat actual és més beneficiós que el vigent, i per aquest motiu no hi votem en contra. Altra cosa és que no compartim el funcionament dels barems i per això no podem donar suport a això. Però en tot cas, efectivament és més beneficiós tractar cumulativament les diferents valoracions de béns que no exclusivament.

I pel que fa al Sr. ministre, escolti, jo no sé si és una correcció o una puntualització. Jo el que sí que tinc clar, és que vostès volien aplicar un text o van fer un reglament que desenvolupava un text que era contrari a aquest text. I inclús em constaria que des de Sindicatura s'ha dit que aquest reglament no complia la Llei i, per tant, calia aquesta modificació legislativa. Per tant, no sé si és una puntualització o una correcció, però el que és clar és que vostès volien fer via reglament el que la Llei no deia, i és el que ens ha portat avui a debatre aquest text.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana...

No hi ha intervenció...

Pels consellers Demòcrates, Sra. Patrícia Riberaigua.

La Sra. Patrícia Riberaigua:

Gràcies Sr. síndic.

Per al·lusió al Sr. Gerard Alís, li volia contestar, bé, ja ho sabem que el vostre model no és el nostre model. Ja sabem que no estàveu d'acord amb el barem de valoració de béns patrimonials, ja vam tenir aquesta discussió en l'aprovació del pressupost 2017. Però sincerament, ens ha estranyat una mica la vostra voluntat d'abstenir-vos, perquè tot i que no esteu d'acord amb els barems, jo em pensava que estaríeu d'acord amb la modificació que fem perquè era més avantatjós per la persona que demanava una

ajuda en el càlcul del seu barem, perquè ajuntàvem els béns mobles i financers.

Per això ens ha estranyat.

Jo no vull tornar al debat del barem de valoració, però jo crec que en aquesta Cambra hem estat tots d'acord menys vosaltres de què aquests barems de valoració es baixessin segons el que vam aprovar el 2017. Només això.

I l'altre punt que era via reglament, estem d'acord que potser era millor fer-ho amb llei perquè dóna més seguretat jurídica amb una matèria sensible, que és aquesta, però també vull recalcar que en la meua primera intervenció, aquesta proposta per fer-ho per llei i no per reglament, des dels consellers de DA de la Comissió de Finances i Pressupost se us va proposar, i vosaltres el PS no ho vau voler transaccionar-ho. I ara digueu al Govern i als de DA que tenim una arrogància perquè fem les coses com no s'han de fer. Però bé, com a mínim vam presentar aquesta transacció i no ens la vau acceptar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic, molt breument.

En resposta a la consellera Pallarés, ha fet referència al fet que hi havia queixes reiterades sobre l'actuació del saig. Jo en aquest sentit no és que vulgui trencar una llança a favor dels professionals que estan exercint aquesta tasca, però sí que vull dir que han de ser tots plegats conscients que no és una tasca fàcil, no és una tasca còmoda, no és una tasca agradable, perquè el que fan i la seva funció és embargar i executar. I en aquest sentit, doncs, hem de ser tots plegats conscients que sempre hi haurà una part d'insatisfacció al tomb de la tasca que puguin portar a terme el saig.

Dit això, el que fan també és necessari, perquè en un país en què es vol avançar i en què, doncs, s'han d'adoptar decisions judicials en un termini raonable, no té cap sentit que aquestes decisions després no es puguin executar. I per tant, aquesta és la funció del saig.

Dit això, evidentment, doncs, aquestes execucions s'han de fer amb absolutes garanties, s'han de fer seguint uns procediments molt taxats i perfectament establerts que es contenen en la Llei del saig i que ara acabarem de precisar amb el Codi de procediment civil. I en cas que això no es faci i en

cas, doncs, que s'extralimitin en les seves funcions, també hi ha els mecanismes disciplinaris oportuns.

Dir-li també, quan vostè ha reiterat la qüestió que hi havia molta gent que havia d'anar a Càritas, perquè des dels serveis d'atenció primària del ministeri no es donava la resposta adequada, he d'insistir que no estic d'acord amb el que vostè diu, i precisament vostè ha fet referència, doncs, als ajuts a l'habitatge i precisament tenim una bossa de diners en efectiu que vehiculem a través dels ajuts econòmics ocasionals, que està específicament destinada i que l'emprem per aquelles persones, doncs, que necessiten de forma urgent pagar entrades de pisos o pagar ja determinades rendes, mentre tramita la resolució definitiva de la sol·licitud dels ajuts a l'habitatge de lloguer.

Dit això, no vull desmerèixer la tasca de Càritas, però és que la pròpia Llei de serveis socials ja diu que precisament per ser més efectiu, més eficaços, del que es tracta, doncs, és que hi hagi una bona col·laboració pública-privada i, per tant, doncs, el que intentem fer, tant amb Càritas, com amb Creu Roja, com amb qualsevol altra entitat social és col·laborar. Jo li vull recordar que Càritas també està en disposició de fer tots els projectes socials que fa perquè rep una quantiosa subvenció del Govern cada any. I per tant, doncs, fent-ho d'aquesta manera el que fem és col·laborar plegats i intentar repartir-nos la feina.

Dit això també, i li puc dir, doncs, perquè tot just fa unes setmanes em vaig reunir amb el Sr. Rocamora, amb el president de Càritas andorrana, dir-li també, doncs, que ell mateix em va reconèixer i es va felicitar del fet que l'atenció primària per part de Càritas en l'últim any s'ha reduït dràsticament. I això obeeix a dos motius. D'una banda, a una millora evident de la situació econòmica i social del nostre país i, d'altra banda també, a una major eficàcia dels serveis d'atenció primària del nostre ministeri que fan, doncs, que precisament Càritas o altres entitats, com per exemple Creu Roja a través del menjador social, no hagin d'acompanyar amb tanta intensitat la tasca del Govern i la tasca que nosaltres defensem que és competència i responsabilitat del Govern.

Pel que fa a la Sra. Sílvia Bonet, potser no m'he expressat prou bé i és veritat, doncs, que he dit que no ho faríem mai més. però jo crec que potser mereix una explicació una mica més detallada. Jo en el seu moment, quan vaig agafar aquell compromís em vaig referir a les modificacions de la Llei de serveis socials que poguessin generar polèmica, com la que es va fer en el seu moment de modificació de l'article 32. Jo entenc que la modificació que ara hem introduït amb la Llei del pressupost del 2018, era una modificació que tenia com a objectiu incrementar drets i

incrementar l'indar d'acord amb un compromís que havíem assumit amb les federacions i les associacions de la gent gran, des d'un punt de vista, doncs, de l'ampliació de drets al tomb de la pensió de solidaritat de la gent gran. Per tant, era una modificació molt puntual que era evident que no generaria cap mena de polèmica en aquesta Cambra. I és per aquest motiu i per ser més àgils i per poder aprovar i assumir i acomplir aquest compromís amb la federació de la gent gran i amb les associacions parroquials de la gent gran, que ho vam fer a través de la Llei del pressupost.

I finalment, pel que fa al Sr. Gerard Alís, ell ja afirmat d'una forma molt taxativa que calia aquest canvi legislatiu. Bé, és la seva opinió, però penso que és tan legítima com la del Govern, que creia, doncs, que a través d'un desenvolupament reglamentari podia fer el que ara es fa a través d'una modificació de l'article 32 de la Llei de serveis socials i sociosanitaris.

Però en qualsevol cas, jo crec que no val la pena que discutim massa àmpliament sobre aquesta qüestió, perquè al final ja ho he dit abans, vull dir, nosaltres creïem, doncs, que era una qüestió purament formal i que, per tant, per evitar qualsevol dubte i per també atorgar més garanties als nostres ciutadans, perquè és una evidència que si aquestes disposicions es contenen en una llei, són més difícils de reformar que si no es contenen en un reglament, doncs, no hem tingut cap mena de problema en promoure aquesta modificació.

Dit això, el temps transcorregut des del debat del pressupost de l'any 2017, cerc que ens permet tornar a posar sobre la taula els arguments que en el seu moment va avançar el Sr. López. Jo crec que valdria la pena recollir en el Diari de sessions, en el seu moment quan vam parlar d'aquesta modificació de l'article 32, jo recordo, doncs, que es va dir que semblava que el món s'acabava, que fèiem detallades dràstiques, injustes, i horroroses al nostre sistema de prestacions contributives. I ara tot just que acabem de tancar les dades del 2017, és a dir, des de fa un any que està en aplicació aquesta modificació de l'article 32, m'agradaria, doncs, recordar que l'any 2016 hi havia 754 beneficiaris de la pensió de solidaritat per la gent gran, l'any 2017, 798. El pressupost que hem destinat a aquestes prestacions ha passat de 3,6 milions d'euros a 3,9 milions d'euros. I en el cas de la pensió de solidaritat per a les persones amb discapacitat, han passat de 150 beneficiaris a 180, i l'import liquidat ha passat de 1,8 milions a 2 milions.

Per tant, com vaig dir en el seu moment i jo crec que aquestes dades ho reafirmen clarament, aquesta modificació no tenia en cap cas com a objectiu

retallar les prestacions no contributives de caràcter social sinó introduir criteris d'equitat i de justícia social en l'atorgament d'aquestes prestacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Hauríem d'anar concloent aquest debat.

Sra. Judith Pallarés, pel Grup Liberal.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Seré molt breu, només voldria puntualitzar una qüestió en relació al saig. És evident que no vull desmerèixer amb els meus comentaris la feina que fan, perquè entenem que segurament, doncs, no és difícil i a més és necessària i m'agradaria afegir que segurament fan una tasca social important, en el sentit que penso que tothom ha de complir els seus compromisos. I per tant, quan algú adquireix deutes els ha de pagar i no hauria de necessitar que ningú li vingués a executar certes qüestions, sinó complir amb les seves obligacions.

Per tant, no voldria que s'entengués que desmereixo aquesta feina. Únicament que sí que és cert que sabem que la figura del saig no porta tant temps funcionant.

Que és un debat, com ha comentat el ministre, que va sortir durant les reunions que es van mantenir per l'elaboració del Codi de procediment civil en alguna qüestió, i que hi ha procediments que segurament s'hauran de facilitar, com també comentava el ministre.

En relació a les altres qüestions, també reconec que és veritat que Càritas mateixa ja ha mencionat que l'ajuda directa s'ha reduït però encara així continua havent-hi.

I una altra qüestió, ja és en relació al model o si considerem que aquesta col·laboració entre Govern i Càritas és la que s'ha d'establir per continuïtat o no. Però en aquesta qüestió penso, com he comentat abans, que en tindrem ocasió ben aviat de tornar-ne a parlar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Mixt, alguna intervenció...

No hi ha intervenció...

Per part del Grup Demòcrata, tampoc...

Sr. Espot...

No hi ha intervencions...

Doncs acabades les intervencions, obriríem un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat., si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 24, en contra: cap, abstencions: 3.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat, declaro aprovat el projecte de llei.

Passem a continuació al quart i darrer punt de l'ordre del dia.

4- Examen i votació del Projecte de llei de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 25/2018 del 13 d'abril.

Intervé per exposar l'informe de la comissió el M. I. Sr. Miquel Aleix Areny, nomenat ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

El Sr. Miquel Aleix:

Moltes gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 6 de març del 2018, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost em va nomenar ponent del Projecte de llei de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 20 i 27 de març i els dies 3 i 10 d'abril del 2018, ha analitzat el projecte de llei i les esmenes que han estat presentades.

En l'esmentat projecte de llei li foren presentades 20 esmenes a l'articulat. Dos esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-SDP, 7 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal, 8 esmenes per part del Grup

Parlamentari Mixt-PS, i 3 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

La Sindicatura en data 21 de setembre, 17 d'octubre, 6, 13 i 27 de desembre del 2017 i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit d'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General. L'esmentat projecte de llei així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 22 de gener del 2018.

En data del dia 26 de gener, el Grup Parlamentari Liberal va informar per escrit de la seva decisió de retirar les esmenes a l'articulat que van presentar al projecte de llei abans de procedir a la votació d'aquestes.

Per tant, durant la reunió que va mantenir la comissió el dia 6 de març del 2018, en la qual es va nomenar ponent de l'esmentat projecte de llei i es van examinar les esmenes presentades, en tant que president de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, vaig comunicar la decisió del Grup Parlamentari Liberal de retirar les seves esmenes, tot indicant que com a ponent no les inclouria en l'informe de la ponència, ja que la retirada s'havia d'efectuar abans de l'inici dels treballs de la ponència.

Així doncs, en l'informe elaborat pel ponent només hi consten com a presentades 13 esmenes.

De les esmenes que figuren en l'informe de la ponència, dos esmenes s'han aprovat per unanimitat, 3 esmenes s'han aprovat per majoria i 7 esmenes no s'han aprovat, i una esmena ha estat retirada per obrir el pas a establir una transacció que ha estat aprovada per majoria.

Del resultat de la votació de les esmenes, se'n desprèn l'informe de la comissió, el text del qual se sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, acabada la intervenció del ponent, anem a procedir al debat i votació dels articles que han estat objecte de reserva d'esmena i continuarem després amb el debat de les altres parts del text.

Els informo que han estat presentades 5 reserves d'esmena pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller

general del Grup Parlamentari Mixt, les quals seran defensades de la manera següent.

Aquí hi hauria un canvi, el qual inicialment s'havia previst. Les reserves número 1 i 2 serien defensades de forma conjunta, i també serien defensades de forma conjunta les esmenes número 3, 4 i 5.

Iniciem doncs el debat de les reserves d'esmena.

Comencem per la primera agrupació. L'agrupació de les reserves d'esmena 1 i 2.

Aquestes reserves d'esmena són en concret, la primera, és la reserva d'esmena que es correspon amb l'esmena número 7 de l'informe del ponent, proposant afegir un nou article 8.

I la segona, és la reserva d'esmena que es correspon amb l'esmena número 8 de l'informe del ponent, proposant afegir un nou article 9.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS en el marc de la posada en consideració de tots els règims de tributació especial al nostre país vam considerar escaient també debatre sobre la tributació dels organismes d'inversió col·lectiva coneguts SICAPS amb altres països.

Abans d'entrar en unes consideracions més polítiques, voldria fer una primera part que espero que sigui prou entenedora en relació a les qüestions més tècniques i fiscals.

Els organismes d'inversió col·lectiva tributen al nostre país, l'impost de societats el 0%. És un sistema que encara que pugui ser sorprenent és bastant comú que sigui una tributació baixa en països veïns, per exemple Espanya doncs tributen a l'1%.

El nostre país té, ara parlant de l'IRPF, una exempció amb caràcter bastant general de tots els dividendes que provenen de societats. El que posem en qüestió i el que ha estat objecte d'aquestes dues reserves d'esmena és que aquesta exempció de dividendes tingui aquest caràcter general, i per tant l'esmena i la reserva d'esmena anaven en el sentit que aquells dividendes i plusvàlues provinents d'organismes d'inversió col·lectiva i que per tant, han tributat, legalment han tributat, però que han pagat un 0% d'impost, doncs tributessin per IRPF.

Si abans em referia que a Espanya els SICAVS, l'equivalent dels nostres organismes d'emissió col·lectiva paguen un 1%. De la mateixa manera, els dividendes repatriats cap a la renda personal, cap a la renda de les persones físiques, s'integren a dins del

tram normal de la renda, i per tant es pot arribar a tributar fins i tot molt en funció de la renda obtinguda.

Al nostre entendre no hi ha d'haver espais al nostre país de no tributació. La Constitució estableix, -i avui hem tingut altres debats constitucionals-, de què tothom ha de tributar a les finances públiques en funció de la seva capacitat econòmica. Per tant, no entenem que a l'any 2018 després d'una reforma fiscal, encara hi hagi aquests espais de no tributació. Però a més, menys s'entén encara quan aquests espais de no tributació són justament els emprats per aquells que més tenen. Perquè si bé és cert que en principi tothom pot subscriure en un organisme d'inversió col·lectiva no és menys cert que són habitualment les grans fortunes les que s'arreglegen en relació a aquest producte d'inversió que també té uns costos de manteniment. I per tant, no és per pocs diners que surt rentable constituir un organisme d'inversió col·lectiva.

L'altre dia posava un exemple del que hem construït entre tots plegats i que es va iniciar amb el govern del PS i que es va continuar amb el Govern Demòcrata. Hem construït un edifici en el que tots hem de contribuir a les despeses de funcionament. Però el que ens trobem és que el veí de l'àtic, que és possiblement igual que tots els altres veïns, que és el que té potser més recursos, doncs dins de la concepció demòcrata està alliberat de pagar les despeses de comunitat.

Ahir escoltant la televisió francesa encara vaig trobar una reflexió que em pot semblar encara més escaient i que a més em pot fer servir d'enllaç una mica entre el punt anterior i aquest punt. Es deia en aquest programa de televisió, es qüestionava sobre qüestions com les que ara estem debatent, les prestacions socials i els beneficis o privilegis fiscals, es demanava qui són realment els veritables "assistits", -paraula entre cometes-, i dic que era un programa de la televisió francesa, de l'Estat. Les persones que tenen aquestes prestacions socials o els beneficiaris d'aquests privilegis fiscals. Si agafem número en mà queda molt clar, mentre el Sr. Espot -que pel que veig ha marxat-, doncs va introduint mecanismes per discutir-li a algú si ha de tenir uns ingressos equivalents al LECS, el mateix Govern i la mateixa majoria parlamentària permeten que persones que haurien de contribuir molt més que aquests petits estalvis que es van fer que finalment acaben condicionant la vida de moltes famílies, no contribueixen a les finances públiques. Crec que és un element que els hauria de fer reflexionar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, té la paraula el conseller Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal mantindrà el sentit de vot manifestat en comissió i votarem que no a totes dues reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

M'abstindré en les dos reserves d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En coherència al vot manifestat en el si de la Comissió Legislativa de Finances i compartint l'argumentació del Sr. Pere López de fa una estona, el meu vot és favorable a aquestes dues reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

D'acord com vam manifestar a la Comissió de Finances i Pressupost, nosaltres cinc votarem negativament a les dues reserves d'esmena presentades pels consellers socialdemòcrates.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, aquest tema el vam discutir en el si de la comissió i en aquest cas el Grup Parlamentari Demòcrata mantindrem el que vam dir llavors i el nostre sentit de vot que és desfavorable a les dues esmenes.

En aquest sentit, el que sí que vull expressar és que compartim el tema de fons de què cal fer una revisió de la tributació d'aquesta figura, però en canvi no compartim la proposta feta pel Grup Socialdemòcrata de què considerem que aquesta reforma que planteja pot posar en risc la competitivitat d'aquesta figura. Aquests tipus d'organismes d'inversió col·lectiva són presents a la majoria de jurisdiccions i la majoria d'elles, -també ens ho ha recordat el Sr. Pere López-, tenen una fiscalitat molt competitiva, i creiem que és bàsic mantenir aquesta competitivitat en aquest tipus de figures en el nostre país. En aquest sentit, tampoc creiem que Espanya sigui el model tributari en el que ens haguem de fixar.

A més, no considerem que la via sigui fer tributar pels dividendes, quan cap altre tipus de societat es fa tributar pels dividendes rebuts, creant una excepció en aquest sentit. I existeixen varis models de tributació i cal que nosaltres puguem fer una anàlisi en profunditat per veure quin model s'adequa millor al nostre país i a la realitat de les nostres OICs, posicionament que encara no tenim tancat i que amb el Govern s'està treballant en l'anàlisi per poder trobar quina és la fórmula que més s'adequaria.

També, com ja s'ha dit varies vegades en aquesta Cambra, creiem que cal fer una revisió global de les deduccions que es contemplen dins de l'impost de societats i que creiem que la revisió d'aquestes OIC's encaixaria dins d'aquesta revisió global, i és per aquest motiu que mantenim el nostre vot desfavorable.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

En relació a les dues primeres reserves d'esmena que, en aquest cas, ens ha presentat el conseller Sr. Pere López i que de fet no plantegen una modificació de l'impost de societats, sinó que és una modificació en aquest cas a l'impost de la renda de les persones físiques, fer diverses consideracions. De fet consideracions, també val a dir-ho, que vaig tenir oportunitat cordialment de poder debatre, parlar amb el propi Sr. Pere López. En quin sentit? En el sentit de què podem estar d'acord en el fons de la preocupació, amb alguns matisos que faré ara i, per tant, entenem que efectivament i tal com ens acaba de dir el conseller, Marc Ballestà hauríem d'entrar... hem d'entrar a revisar tota la tributació de les OICS, d'aquests organismes d'inversió col·lectiva, però també és veritat que tenim la clara sensació de què si acceptéssim tal qual, se'ns presenta aquesta esmena, sense haver fet una anàlisi més global en el sentit insisteixo que explicaré ara, podríem acabar tenint conseqüències no desitjades i que a més a més estic convençut que ni el propi, en aquest cas, Grup Parlamentari Socialdemòcrata té cap intenció de provocar.

Per tant, caldria diferenciar i per fer-ho caldria que comencéssim per puntualitzar aquesta assimilació gairebé exclusiva que ha fet el conseller posant les OICS com organismes d'inversió col·lectiva igual a SICAVS, no és ben bé així. Les SICAVS són una modalitat que efectivament s'empara sota aquesta estructura de les OICS, però no és l'única. De fet, si analitzem les OICS que hi ha avui en dia a Andorra molt majoritàriament no són SICAVS, són organismes d'inversió col·lectiva que el que acaben sent és un vehicle de canalitzar els estalvis de petits inversors, de petits estalviadors i normalment són OICS constituïdes per les entitats bancàries o per entitats financeres que tenen aquesta voluntat de captar estalvis dels seus clients i, a partir d'aquí, oferir-los un vehicle que els permeti gaudir d'una gestió professionalitzada d'aquests estalvis doncs, amb un règim competitiu.

Per tant, aquesta és una qüestió molt important. El primer que hem d'intentar a l'hora de revisar la tributació de les OICS és garantir que les entitats bancàries i les entitats financeres del país continuaran tenint a casa seva, a Andorra, un règim suficientment competitiu com per no haver de des ubicar els fons d'inversió que acaben oferint als seus clients, perquè em sembla que no seria l'objectiu -i estic segur que compartirem que aquesta no ha de ser la vocació. Altra cosa és quan aquestes OICS efectivament acaben esdevenint no un organisme d'inversió col·lectiva on estigui molt atomitzat els

partícpis de l'organisme, sinó que en el fons aquest OIC estigui controlat per una sola família o per una societat i sigui el vehicle de gestió del seu patrimoni. Aquest cas- com també molt bé deia el Sr. Pere López- requereix d'uns patrimonis de certa envergadura, és molt costós muntar una SICAV en els termes que ell explicava, -de fet, n'hi ha molt poques a Andorra-, i requereix per tant que fem una anàlisi de com hem d'evitar que a través d'aquest vehicle, efectivament pugui haver-hi alguna societat o un grup familiar que pugui al·ludir o pugui trobar avantatges en relació al règim general que tots tenim a l'hora de pagar els nostres impostos. I a més a més hem de fer l'anàlisi no únicament des d'una vessant impositiva, és a dir modificant l'impost de la renda de les persones físiques o modificant fins i tot la Llei 8/2010 que regula les OICS, sinó també des d'una vessant, doncs això "reguladora", possiblement una part de les inquietuds que manifestava el Sr. Pere López es pot regular des de canviar doncs, tot el que és la supervisió i la regulació d'aquests organismes per tal de vetllar que puguem continuar sent un país competitiu des de la vessant de crear OICS de gestió de béns mobles amb aquesta vocació atomitzada dels seus partícpis, fer per tant que les nostres entitats financeres siguin competitives a l'hora d'oferir aquest servei, no l'hagin de domiciliar fora del país i alhora evitar, efectivament, que hi hagi qui vulgui anar més enllà del que es pretén i és tenir un vehicle que li permeti pagar menys impostos quan en realitat la seva activitat és equivalent a la de qualsevol altra societat.

Per tant, compartim la inquietud, matisem que aquesta inquietud està molt focalitzada a un reducte molt concret del que serien el ventall de les OICS, i alhora defensem que hem d'aconseguir tenir un model competitiu pel que fa a la resta d'OICS que, insisteixo, són la majoria.

A partir d'aquestes premisses, tal com li vaig dir al Sr. Pere López, doncs absoluta predisposició a analitzar això, absoluta predisposició a incorporar-lo a ell o al seu grup en aquest anàlisi, també l'absoluta predisposició i necessitat de què en aquesta anàlisi, en aquesta discussió hi incorporem el supervisor (l'INAF) i també incorporem el sector per garantir doncs, que aquests objectius que els hi deia abans no es veuran malmesos. I a partir d'aquestes consideracions, insisteixo, porta oberta a què de manera el més imminent possible puguem obrir aquest debat en els termes que planteja el PS però també en els termes que els acabo de manifestar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Per part del Grup Liberal, no hi hauria intervenció...

Pels altres grups...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A veure, a l'hora de fer anàlisis suposo que el Govern té prioritats... imagino. Que van fer més ràpid l'anàlisi de la Llei de serveis socials i de la Llei de la CASS que no pas d'altres. Aquí van anar fent via i van trobar ràpid allà on fer els canvis i altres coses pel que sembla els hi costa una mica més d'arribar a les conclusions.

Sent una mica seriosos, a veure, crec que no hi ha tant a analitzar. La nostra proposta és ben clara i a més ja es contenia en el programa electoral. Les OICS, la tributació de les OICS no es toca, 0%. De fet és una tributació del projecte original del PS de l'any 2010. Per tant, totes aquelles referències a la competitivitat de l'organisme o de l'instrument juridicofinancer em sembla que no corresponen, si ho entenc bé. Per tant, això no es modifica. Una altra qüestió és com s'explica que algú que constitueix una OIC i posa els seus estalvis allà, els rendiments que pugui tenir tant des de la compra i venda de parts d'aquest producte com els rendiments que li pugui donar, no han de tributar. Per què el senyor que té un bar i el senyor que té un petit negoci ha de pagar? Per què els assalariats han de tenir unes retencions a la nòmina? Perquè ja ens hem dotat de tots uns mecanismes de presentació d'impostos de recaptació de l'IGI, i el perquè simplement alguns doncs, no han de tenir aquesta tributació. Això no afecta per res a la forma jurídica de l'instrument, però sí que afecta al tracte igual per part de tots de la fiscalitat.

I anàlisis a fer no n'hi ha gaires, sincerament. Jo crec que és un pretext per guanyar temps en una qüestió que ja fa anys que hi és al damunt de la taula. Demanarem, fins i tot, perquè es diu que és tant acotat i tant limitat, doncs, jo penso que estem en condicions de demanar, en tot cas a través de l'article 5, a l'INAF, que ens doni els volums, evidentment, no tenim cap interès en saber d'aquest tipus d'instruments, perquè pel nostre entendre i fins allà on entenem la fiscalitat i on entenem la Constitució amb l'article 37, no hi ha cap motivació per seguir mantenint aquest tracte diferencial. No hi ha anàlisis a fer. Els instruments jurídics queden protegits i els ciutadans que tenen la sort de tenir

aquests instruments, doncs, l'incorporen a la seva renda, i aquí a Andorra, doncs, el 10% és el que toca tributar perquè finalment és el que tots tributem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre grup desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Li reitero altre cop el que li he dit abans. Primer, vostè ens posa com a exemple, per què el senyor del bar ha de pagar? Doncs, la immensa majoria dels partícips d'aquests OICS que existeixen a Andorra són els senyor del bar, el senyor particular que utilitza un mecanisme que li donen les entitats bancàries i les pròpies entitats financeres per poder treure el millor rendiment possible dels seus estalvis a través d'una gestió professionalitzada i, per tant, de fet, la immensa majoria de les persones que es veurien afectades, doncs, per una mesura que no estigués conformement o convenientment validada, doncs, serien aquestes persones a les que vostès suposadament està defensant.

Ja li he dit, perquè no vull entrar en falses polèmiques. Que evidentment i aquí comparteixo plenament amb vostè, hem de trobar mecanismes perquè en aquells casos, que són els menors però que existeixen, d'OICS controlats a través en aquest cas sí de la figura de la SICAV, per societats o per grups familiars, doncs, hem de tenir la cura que no estiguin a través d'això erosionant les bases de tributació de l'Estat andorrà.

Ja hi estem d'acord. Només li demano, i per això en aquest sentit em vaig adreçar a vostè, doncs, el temps de fer una reflexió conjunta amb el sector, amb el supervisor, per veure quina és la millor manera.

De fet, vostè en la seva esmena, fa una referència explícita al dividend, però per exemple no ens parla de les pèrdues i guanys del capital. No quedarien gravades. I vostè sap que la immensa majoria de les OICS, sobretot les que gestionen de manera molt atomitzada, tenen partícips molt atomitzats, moltes vegades acaben, doncs, traslladant el guany, el rendiment al seu client, a través de la compra-venda de les participacions, no a través de repartir dividend.

Per tant, vol dir que requereix un mínim de reflexió una mica més aprofundida. Només li estic dient això

i clarament diferenciar, insisteixo, entre aquelles OICS que tenen la vocació de ser un canal, una via, un vehicle de gestió dels estalvis, doncs, del conjunt dels ciutadans que vulguin invertir-hi, d'aquells que tenen una vocació clara d'utilitzar una OIC en realitat per gestionar una societat. I per tant, l'únic que demanem és el temps de fer aquesta reflexió a la qual, li torno a dir, estarà convenientment convidat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només per fer alguna concreció més. En tot cas, el senyor del bar, ja que hem posat l'exemple, en el cas que els dividendes s'incorporessin, segurament tampoc no li tocaria pagar, perquè sap que hi ha un mínim exempt dels rendiments del capital mobiliari. Per tant, aquest no és el debat. El debat és que amb aquest mecanisme hi ha alguns, -vostè diu que són pocs-, sigui un o sigui mig, si em permet, que no paga. I a demés no és justament el senyor del bar o algú que té uns ingressos. Qui no està pagant és algú que té molts diners, que obté rendiments... -i ara estava buscant la reserva d'esmena-, en tot cas la intenció de l'esmena era gravar tant els dividendes com els guanys patrimonials, perquè eren dos esmenes diferents. N'hi havia dos en aquest sentit.

I aquesta és una actuació que no es pot sostenir més. Vostè diu que ho seguiran estudiant i que faran alguna qüestió. Jo crec que acabaran la legislatura -si m'equivoco ja li reconeixeré- que no haurem vist cap unificació en aquest sentit.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha intervencions, procedirem a la votació de la reserva d'esmena primera, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió. Recordo que és la reserva d'esmena número 1 que es correspon a l'esmena número 7 de l'informe del ponent, proposant afegir un nou article 8.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

4 vots a favor, 22 en contra, i 1 abstenció.

El Sr. síndic general:

Bé, moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena número 1 i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem ara a la votació de la segona reserva d'esmena, l'esmena número 2 que és la reserva que es correspon a l'esmena número 8 de l'informe del ponent, proposant afegir un nou article 9.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

4 a favor, 22 en contra i 1 abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació també queda desestimada aquesta reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem ara al següent grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs.

És l'esmena 3, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 9 de l'informe del ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria primera.

És la quarta reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 10 de l'informe del ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria segona.

I la cinquena, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 11 de l'informe del ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria tercera.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Gerard Alís.

Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, defensem ara de manera conjunta les reserves d'esmena números 3 i 4 que els consellers socialdemòcrates hem presentant.

Aquestes esmenes tenen el mateix objectiu, en concret suavitza i allarga la transitorietat de l'aplicació dels règims especial que amb la modificació de la llei se suprimeixen, en relació a aquelles persones que a l'entrada en vigor de la Llei estaven gaudint d'aquells. Em refereixo al règim especial de societats que duen a terme explotació internacional d'actius o que intervenen en el comerç internacional, al de societats de gestió i inversió financera intragrup, i al de societats de tinença de participacions en societats estrangeres, que hi ha actualment vigents.

Les disposicions transitòries que esmentem ja tenen per efecte una atenuació en relació a la desaparició dels règims especials que se suprimeixen, en el sentit que aquests continuaran en vigor per les persones que haguessin optat per dits règims abans de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, reduint-se progressivament la seva aplicació fins l'exercici 2020 en què deixaran de ser aplicables.

Compartim aquesta mesura, doncs si bé cal adaptar la nostra normativa als estàndards i a la recomanació de l'OCDE, també cal donar solució a aquelles persones que legítimament van optar per aquells règims especials, que han pogut constituir un atractiu d'inversió al nostre país, i que cal donar-los una solució de sortida, tot el que per una qüestió de seguretat jurídica, qüestió essencial al nostre entendre per fer d'Andorra una plaça competitiva a nivell internacional.

Tot i això creiem que es pot allargar la desaparició progressiva d'aquells règims, reforçant així la seguretat jurídica i la confiança de les persones que en el seu dia van optar per acollir-se en aquells règims.

Així d'una banda proposem que puguin continuar gaudint del règim de manera transitòria totes les persones que hagin optat pel mateix abans de l'1 de gener de 2018.

Ens sembla que posar la data de tall, de canvi normatiu, en la meitat d'un exercici fiscal constitueix una dificultat innecessària pels contribuents, i que té més lògica econòmica i fiscal fer-ho a l'inici d'un exercici fiscal. Per sobretot, avui, ens sembla que ara s'està fent una aplicació retroactiva de la norma; podria ser que en el moment de tramitar el projecte la data de tall escollida no produís retroactivitat per quan s'hauria adoptar el text dins del mateix exercici en què tenia efectes, però la situació actual és diferent, i fa que

s'estigui adoptant una norma que tindrà clars efectes retroactius.

Recordem el text que entrarà en vigor aquest any 2018, tindrà efectes sobre la liquidació de l'impost de societats de l'any 2017.

Entenen que aquesta Cambra no pot crear aquesta situació, i hem tingut ocasió en anteriors ocasions de debatre sobre qüestions de retroactivitat de normes fiscals. Hem diferenciat la retroactivitat pura i dura i la retroactivitat que hem pogut anomenat *soft*. En aquest cas creiem que estem clarament en una situació de retroactivitat pura i dura i estem fent que una llei que adoptarem a l'any 2018 i que entrarà en vigor properament, tingui efectes clarament retroactius en la liquidació de l'impost de l'any 2017.

D'altra banda, i com a segon punt proposem modificar i allargar el període per eliminació progressiva dels règims especials d'acord amb l'escalat que detallo a continuació:

- Per l'exercici 2018 el percentatge de reducció és multiplica per 0,8.
- Per l'exercici 2019 el percentatge de reducció es multiplica per 0,6.
- Per l'exercici 2020 el percentatge de reducció es multiplica per 0,4.
- Per l'exercici 2021 el percentatge de reducció es multiplica per 0,2.
- I a partir de l'exercici 2021, el règim especial deixa de ser aplicable.

Preciso, perquè el debat conjunt pot tenir aquestes qüestions, que pel darrer dels règims especials, únicament procedim a allargar el calendari. En tot cas, la voluntat és allargar això al 2021, que podria ser la data límit que en el marc de l'OCDE sigui acceptable per fer desaparèixer aquests règims.

Creiem que les reserves d'esmena presentades donen major seguretat jurídica i millor imatge del nostre país en relació a la matèria fiscal; matèria que de ben segur comporta la necessitat d'efectuar canvis per adaptar-se a l'evolució de la societat i del context global, però que alhora ha de tenir un marc estable.

Per això demanem a les conselleres i als consellers avui presents que tinguin en consideració les qüestions exposades, i donin suport a les tres reserves d'esmena que ara debatem.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem a la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Mantindrem per coherència el vot en el si de la Comissió de Finances sobre aquestes tres reserves i el sentit del vot serà d'abstenció.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En aquestes tres reserves d'esmena m'abstindré.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Mixt també, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu sentit del vot per aquestes tres reserves d'esmena és desfavorable, igual que ho vaig fer en el si de la Comissió Legislativa de Finances.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

A l'igual que vam fer en la comissió, compartim el que acaba d'exposar el M. I. Sr. Gerard Alís a efectes de retroactivitat i de l'aplicació progressiva de l'eliminació dels règims i per tant, votarem favorablement a les tres reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, el nostre grup parlamentari ens reafirmem al nostre posicionament en el si de la comissió i per tant mantindrem el nostre sentit de vot negatiu.

Només recordar que el Codi de conducta de la UE és molt clar establint la data màxima per permetre que noves empreses puguin entrar a beneficiar-se d'aquests règims especials com el termini màxim de desaparició d'aquests règims.

Creiem que no val la pena posar en risc el compliment per part d'Andorra dels compromisos internacionals per allargar sis mesos aquestes dates. I sí que és veritat que en el cas de la data màxima de duració del règim transitori, el Codi de conducta sí que permet arribar fins al 30 de juny del 2011, però en aquest cas s'ha volgut limitar a 31 de desembre del 2000 per tal de no tenir anys fiscals amb règims a aplicar diferents en el mateix any.

En aquest sentit, la referència que ha fet el Sr. Alís respecte al tema de la retroactivitat de la norma, nosaltres no compartim, no veiem que hi hagi aquesta retroactivitat perquè això s'aplicaria en aquella gent que entra en aquests règims a partir del 30 de juny del 2017. El que la norma fa és que durant el 2017 es podrà aplicar el benefici del règim especial al qual s'ha adherit, i el que farà és no poder-se beneficiar del règim transitori que s'estableix a partir d'ara. Però per a l'exercici fiscal 2017 continuarà aplicant-se al règim al qual s'ha adherit.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

En aquest cas així com en l'anterior bloc de reserves d'esmena, els hi manifestava que podíem estar d'acord en el fons de la qüestió i per tant, també posava de relleu la nostra predisposició el més ràpidament possible abordar aquells aspectes sobre els quals s'ha referit el Sr. Pere López, aquí no estem d'acord ni en el fons ni en la proposta en si, que en aquest cas defensava el Sr. Alís.

Per vàries raons.

La primera és perquè hem de saber emmarcar totes aquestes modificacions que estem introduint en el nostre marc fiscal, i s'han d'emmarcar doncs en l'evolució que aquesta mateixa fiscalitat està tenint a nivell internacional i en els requeriments que en

aquest cas tant des de l'OCDE com des de la Unió Europea s'estan impulsant per evitar que hi hagi figures que puguin erosionar les bases tributàries dels països.

No només s'impulsen aquestes mesures sinó que aquestes mesures se'ls hi posa un calendari. I per tant, només cal remetre's al calendari que la pròpia OCDE i la Unió Europea estan impulsant, que és explícit. No pot haver-hi noves entitats que es beneficiïn, societats que es beneficiïn d'aquests règims fiscals especials a partir del 30 de juny del 2017, i en cap cas aquelles societats que ja se'n beneficiaven, ho podran fer més enllà del 30 de juny del 2021.

Per tant, aquestes són dues referències clarament fixades per als dos organismes que estan impulsant aquestes mesures i a les quals Andorra doncs s'ha adherit.

A partir d'aquest fet que és constatable, evidentment podem intentar jugar amb certa flexibilitat, que és el que ens plantejava el Sr. Alís, i dir: "Bé, escolta com que és mig exercici allarguem-ho mig any més.

Aquí la valoració que va fer el Govern al presentar el projecte de llei, és molt senzilla. No compensa assumir aquest risc d'allargar sis mesos més, i fruit d'assumir aquest risc trobar-te que no se't reconegui la modificació legislativa que has fet en aquests organismes que t'estan avaluant.

No estem parlant d'un període molt llarg, no estem parlant d'una mesura que acaba tenint un gran impacte en les societats que es puguin veure afectades.

Ens sembla que posats en la dinàmica de ser complidors en allò que impulsen aquests organismes, ho hem de ser plenament. I no estar sempre a la línia de complir però amb certs matisos. Ens sembla que seria desproporcionat el risc que estaríem assumint. I per tant, vist això se'ns obria una possibilitat que era: allarguem el règim fins el 30 de juny del 2021. I aquí és cert, vam prendre una decisió d'anar sis mesos endarrere, és a dir sis mesos menys de transitorietat.

Per què? Doncs precisament una cosa que el propi Sr. Alís feia referència, però en aquest cas referint-se a l'inici del règim. No podem provocar el canvi de règim a mig exercici fiscal. És un enrenou que acaba sent una dificultat de gestió per la pròpia administració tributària i per la pròpia societat obligada tributària en aquest cas.

Per tant, vam decidir presentar com a data límit de beneficiar-se del règim especial el 30 de desembre o 31 de desembre del 2020.

No hi ha més explicació que aquesta. Senzillament no provocar un canvi a mig exercici fiscal; segon, no

anar més enllà del que l'OCDE i la pròpia Unió Europea estan impulsant.

Pel que fa a la qüestió de la retroactivitat, ho ha explicat perfectament el Sr. Marc Ballestà, no hi ha retroactivitat per aquelles empreses que s'hagin adherit al règim especial des de l'1 de juliol del 2017. Únicament el que es diu és que et podràs beneficiar d'aquest règim mentre no es canviï la Llei, això sí, els que s'han adherit amb posterioritat a aquest 1 de juliol ja no disposaran del règim transitori, cosa que sí faran tots aquells que es van beneficiar d'aquest règim abans de l'1 de juliol del 2017, abans per tant de què es fixés aquesta data des de l'OCDE i des de la Unió Europea com a data límit per adherir-se a aquest nou règim fiscal. Per tant, no es dona aquesta retroactivitat i es va ser curós de què això no succeís.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Alís teniu la paraula, pels consellers que han presentat les reserves d'esmena.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, volia matisar algunes qüestions. De fet, l'argumentació de fons la compartim, ja he dit que crec que... i sempre hem donat suport a aquelles lleis que pretenguin adaptar-se i donar compliment als compromisos internacionals d'Andorra. El que passa és que sí que hem de garantir la seguretat jurídica, la imatge de marca "Andorra" i donar una solució efectiva dins dels marges que ja permet la pròpia normativa internacional als ciutadans que s'han acollit a aquests règims. I aquest era un dels primers motius parlant del calendari.

Bé, jo estic pensant que aquests sis mesos no ficaria en dubte la posició d'Andorra d'arribar a 30 de gener del 2021. És evident que és una opció que no compartim, però és una opció.

Però, en tot cas, no ha vingut a comentar que és l'altra part de les reserves d'esmena, de la 3 i la 4 en particular, és el percentatge de rebaixa de la reducció que els règims especials preveuen que també augmentàvem perquè fos més progressiu i per tant no fa tant de cop aquesta desaparició del règim i que progressivament, però amb més importància, decaigués. Aquesta és una qüestió que no ha comentat i que de fet la norma de l'OCDE no posa en dubte i que haguéssim pogut adoptar precisament per això, per donar una seguretat jurídica a aquelles persones que legítimament s'hi van adaptar i que han de poder continuar amb això.

Llavors, sí, potser sí que podem valorar si som molts o no, però en tot cas aquí ens hi juguem una cosa més important que és la imatge de marca en matèria fiscal d'Andorra. Sempre hem dit que l'estabilitat en el Marc fiscal és un atractiu que hem de garantir i som conscients, i ho he dit amb antelació, que s'han de fer modificacions, però quan hi ha aquestes modificacions que vénen una mica imposades pel tarannà internacional també hem de fer el necessari perquè els ciutadans que es beneficien de certs règims s'hi adaptin progressivament i tinguin una via de solució i en tot cas no es sentin enganyats per allò que un dia van apostar, avui es treu.

Finalment jo no comparteixo pel que fa a la retroactivitat, crec que la norma sí que és retroactiva perquè, com dic, entrarà en vigor al 2018 i afectarà situacions del 2017 directament, però en tot cas és una qüestió d'interpretació.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Començant pel final li torno a dir, qualsevol empresa, societat que s'hagi adherit al règim especial durant el segon semestre del 2017 tindrà el mateix avantatge en la seva liquidació que durà a terme durant el 2018 que qualsevol altra de les societats que tenia el règim abans de l'1 de juliol del 2018. Per tant, d'aquí ve la discrepància de si és, o no retroactiu. Però d'això ja n'hem parlat i tampoc vull insistir. Té tota la raó. No li he fet cap referència al tema de la progressivitat. Entengui que aquí estem fent una mica un joc de funambulisme a partir de "*Vostès allarguen un any la transitorietat i, per tant, el que fan és -amb coherència d'haver allargat un any més la transitorietat- suavitzar la progressivitat*". No hi ha altra qüestió.

Però anem al fons del que vostè planteja que em sembla interessant i que puc compartir com a idea de sortida. Hem de preservar, efectivament, a nivell d'imatge i a nivell de confiança a les persones que aposten pel país, doncs, el nostre marc fiscal i allò que els hem explicat quan han apostat per venir a invertir a Andorra. Però és que del que nosaltres tenim el convenciment és de què la marca "d'Andorra" associada a la fiscalitat no ens la donen els règims especials, ens la dona el 10% de tributació de l'impost de societats. Tot aquest debat l'hem de

contextualitzar en ser un país de molt baixa tributació en relació als països d'origen de moltes d'aquestes persones o societats que han optat per desplaçar la seva activitat, en aquest cas, activitats vinculades a aquests règims especials cap a Andorra. De fet, com vostè sap, un nombre significatiu dins de la modèstia perquè arribem molt tard a tot aquest món de les societats que han vingut cap a Andorra, ho han fet quan en aquells països on estaven instal·lades han començat abans que nosaltres a aplicar les mesures correctores impulsades per l'OCDE i la Unió Europea, i per tant, han anat a buscar una altra jurisdicció, en aquest cas Andorra, que els hi continués donant avantatges equivalents als que tenien en aquell país on estaven inicialment.

Quina és la diferència entre aquell país i nosaltres? És que fins i tot quan aquí desapareixeran els règims fiscals continuarem tenint una fiscalitat atractiva, i és aquesta la que hem d'intentar preservar per damunt de tot.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, passariem tot seguit a la votació de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena, o no i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió.

Anem a votar la reserva d'esmena número 3 que es correspon a l'esmena número 9 de l'informe del Ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria primera.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

8 vots a favor, 15 en contra i 4 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena número 4 que es correspon a l'esmena número 10 de l'informe del Ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria segona.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

8 vots a favor, 15 en contra i 4 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

I finalment passem a la votació de la reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 11 de l'informe del Ponent, proposant modificar el redactat de la disposició transitòria tercera.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

8 vots a favor, 15 en contra i 4 abstencions.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, també queda desestimada aquesta reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem ara al debat de la resta de parts del text.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Sotmetem avui, senyores i senyors consellers, a la seva consideració una nova modificació de l'impost de societats. En aquest cas, molt centrada en adaptar la nostra fiscalitat a la tendència internacional de lluitar contra les figures que puguin potenciar una competència fiscal deslleial, basada en facilitar l'erosió de les bases de tributació de l'impost de societats, deslocalitzant la generació de beneficis del lloc on realment hi ha l'activitat.

Al cap i a la fi una nova mostra de què el sistema fiscal i cada un dels seus impostos han de ser evolutius. Hem de tenir la capacitat d'anar corregint

les deficiències que ens permet constatar la seva aplicació, també hem de saber utilitzar-los com una eina de política fiscal que ens permetin incidir en les necessitats conjunturals de cada moment i, finalment, hem de ser capaços de mantenir el nostre marc fiscal dins Dels marges d'homologació internacional per no posar en perill l'economia del país.

Com els hi deia aquestes modificacions obeeixen bàsicament a aquest tercer punt. Efectivament, els darrers anys tant l'OCDE com la Unió Europea han intensificat la seva lluita contra les pràctiques fiscals perniciosos i han anat dissenyant mesures que les evitessin. No és una inquietud nova, i així ja a finals dels anys 90 es van definir els factors que calia vigilar. Però no ha estat fins els darrers anys que no s'ha concretat amb mesures concretes i accions concertades i impulsades des del G20 com lluitar contra aquestes pràctiques. Molt possiblement la crisi financera, primer financera i després global iniciada l'any 2007, i els excessius nivells d'endeutament públic de la majoria dels països desenvolupats han contribuït a accelerar aquestes mesures

Així, l'OCDE mitjançant les conegudes accions BEPS i la Unió Europea mitjançant l'anomenat Codi de Conducta, van començar a recomanar que tots els països revisessin si dins el seu ordenament fiscal hi havia elements que afavorissin evitar la regulació general fiscal de cada país. Passat un temps aquestes recomanacions s'han concretat amb calendaris límit per modificar els règims que afavorissin l'erosió i amb mesures de pressió concretes. Un esquema ja conegut i assumit per la comunitat internacional.

Per tant Andorra, com no pot ser d'altra manera i en absoluta coherència amb el seu compromís en favor de la transparència i la cooperació en matèria fiscal, va analitzar a principis de l'any 2017 quines figures tenia vigents que podessin contradir els principis impulsats per l'OCDE i per la Unió Europea, i va elaborar i presentar a finals de juny del 2017 el projecte de llei que ara 10 mesos després es votarà.

De l'anàlisi de la nostra legislació fiscal se'n desprèn que l'impost de societats definit l'any 2010 incloïa quatre règims especials que podrien contradir les pretensions de l'OCDE i la Unió Europea. Tot i que en aquell moment ja es podia intuir que tard o d'hora caldria revisar els règims, crec sincerament que el govern del PS va estar encertat incloent-los. Molts països els tenien vigents, i l'OCDE i la Unió Europea, tot i advertir de la seva preocupació, no havien concretat res que fos conclouent. D'altra banda, cal també dir, que ja *a posteriori*, un cop iniciat el procés d'obertura econòmica, disposar d'aquests règims ha estat un element positiu de crida

d'atenció d'inversors per a Andorra. Però amb la mateixa naturalitat que en aquell moment els vam posar, ara hem d'admetre que hem d'actuar amb diligència per corregir-los. D'aquí ve també la nostra insistència en mantenir els calendaris tal qual els ha definit l'OCDE i la Unió Europea.

Possiblement, ens quedarà la sensació que Andorra no n'ha tret el fruit durant anys o el mateix fruit que n'han tret altres països d'aquests règims especials. I és cert, no n'hem tret el mateix fruit. Bàsicament perquè Andorra ha arribat massa tard a una fiscalitat homologada.

Així els règims que calia revisar són: el règim especial per societats de tinença de participacions en societats estrangeres; el règim especial de societats que efectuen explotació internacionals d'actius intangibles; el règim especial de societats que intervenen en el comerç internacional; i el règim especial de societats de gestió i inversió financera intragrup.

D'aquests quatre règims, els dos primers tenen cabuda dins les restriccions impulsades per l'OCDE i la Unió Europea i, per tant, s'ha optat per adaptar-los però mantenir-los. Per contra els dos següents s'oposen frontalment a les restriccions i, per tant, s'ha optat per derogar-los.

Sense voler ara entrar en el detall de les modificacions dels dos règims que perduraran, sí que voldria destacar-ne alguna qüestió.

En el Règim holding: la modificació de l'article 20 de la Llei 95/2010 per tal de precisar que l'exempció aplica tant a les rendes positives obtingudes en la transmissió, dissolució o separació de socis de l'entitat participada, com a les rendes negatives obtingudes en la transmissió de la participació, que seran considerades no deduïbles fiscalment.

I una segona modificació que també voldria destacar és la introducció mitjançant la modificació de l'article 21 de la mateixa Llei d'una clàusula de tributació mínima en relació amb les rendes obtingudes per l'establiment permanent, per tal de garantir que l'exempció operi efectivament com un mètode per a evitar la doble imposició.

Dit d'altra manera, no es podrà acollir al règim si la societat sobre la qual es participa està ubicada en un país de tributació 0.

Pel que fa a l'Explotació d'actius intangible: destacar en aquest cas que s'introdueixen modificacions per limitar l'aplicació del règim a les activitats d'explotació d'actius intangibles que tinguin com a fonament una activitat de recerca i desenvolupament realitzada efectivament, de forma primordial, al Principat d'Andorra, i el règim especial

de societats de tinença de participacions en societats estrangeres.

Pel que fa als dos règims que es deroguen, s'han introduït uns períodes transitoris de manera que progressivament s'anirà disminuint la reducció del tipus general de la qual disposaven, fins a la promulgació de la present Llei i fins a la desaparició d'aquests avantatges l'exercici fiscal de l'any 2021. Val a dir, que és cert, ja n'hem parlat, que podíem haver allargat la vigència dels règims fiscals fins el 30 de juny de l'any 2021. Però com ja he explicat en el debat sobre les reserves d'esmena, un cop analitzat vam optar per derogar-lo definitivament el 31 de desembre de l'any 2020, és a dir 6 mesos abans del límit, únicament pretenen que amb aquesta decisió es compliqués tant la gestió de l'impost per part de l'Agència tributària com per part dels propis obligats tributaris

Tot i que inicialment l'objecte d'aquest Projecte de llei només era revisar els règims especials vigents, vam optar per introduir els preceptes que impulsa de l'Acció 13 de BEPS segons s'ha definit per l'OCDE, coneguda com informe país per país. Una acció que, com la resta d'accions BEPS, haurem d'introduir en el nostre ordenament i que en aquest cas ens va semblar que per la seva naturalesa tenia perfecta cabuda en aquesta modificació legislativa.

S'introdueix l'obligació, per als grups multinacionals que facturin, almenys, 750 milions d'euros, de subministrar a l'administració tributària la informació necessària sobre l'assignació i el repartiment mundial dels seus ingressos, l'activitat econòmica i els impostos pagats als diferents països, aplicant un model comú, anomenat, com els hi deia, l'informe país per país.

En aquest sentit, s'introdueix l'article 16 bis a la Llei 95/2010 on es recullen les obligacions dels obligats tributaris en relació amb aquests informes país per país. Es determina sota quines circumstàncies una entitat amb residència fiscal a Andorra serà l'entitat obligada a presentar l'informe país per país del grup multinacional del qual forma part, quines comunicacions hauran de presentar les entitats que, formant part d'un grup no estiguin obligades a presentar l'informe, el contingut de l'informe país per país, el termini per a la seva presentació i el règim sancionador previst per a l'incompliment de les obligacions de presentació.

Alhora l'article 16 ter regula els possibles usos d'aquesta informació per part de l'Agència tributària, i alhora també les seves obligacions a les quals aquesta està sotmesa en matèria de confidencialitat d'aquesta informació.

En definitiva, iniciatives en la línia del que ja tenim en tot el nostre model d'intercanvi d'informació fiscal, un model perfectament ja assumit a Andorra, i en aquest cas, molt centrat en els grups multinacionals. Tot i que és fàcil imaginar que aquestes mesures tindran poc efecte a les empreses del país i a la nostra administració tributària, hem de disposar dels mecanismes per poder fer-hi front en el cas que fos necessari.

Sres. i Srs. consellers, el projecte d'avui és un pas més en el procés d'homologació d'Andorra, un pas més, coherent amb la voluntat inequívoca de ser un país transparent i col·laborador en matèria fiscal. Un pas més que ha de tenir el reconeixement per part de la comunitat internacional a tots els passos que ja ha fet fins ara el país, i de manera molt concreta per part de la Unió Europea incloent a finals de l'any 2018 Andorra en la llista, no únicament del països complidors i col·laboradors que ja hi som, sinó també en la llista dels països que han conclòs totes les reformes necessàries.

Per tant un cop més em permeto demanar, amb tot el respecte, a tots els grups parlamentaris que donin suport a aquesta modificació, de fet i també ho he de reiterar i agrair, tal com han vingut fent, en totes les anteriors.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part dels grups parlamentaris, pel Grup Liberal, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El Grup Parlamentari Liberal pensem que amb el Projecte de Llei de modificació de la Llei d'impost de societats es perd una oportunitat per millorar la regulació en benefici del país sobre una matèria tan crítica per al desenvolupament econòmic i empresarial del país.

El motor que està esdevenint exclusiu dels canvis legislatius que proposa el Govern és l'exigència d'adaptar les lleis andorranes a requeriments derivats de compromisos internacionals adquirits per l'adequació del nostre marc legal a estàndards internacionals, i no la recerca d'una major competitivitat. Som de l'opinió que els motius haurien de ser els dos.

En el cas de la llei que ens ocupa, el motiu és la incorporació a la legislació andorrana dels criteris establerts per l'OCDE respecte a l'erosió de les bases de tributació de l'impost sobre societats que es

produeix a partir de la deslocalització artificial dels beneficis conegut com BEPS i, més concretament, per donar resposta a les accions 5 i 13 del BEPS, que són dues de les que han estat definides com a estàndards mínims.

Atès que Andorra és un dels 113 països signants del que es denomina marc inclusiu per a l'aplicació del BEPS, resulta òbvia i necessària l'adaptació de la legislació andorrana a aquests requeriments. Fins aquí, doncs, res a dir.

Els punts que el projecte de llei proposa incorporar es poden sintetitzar en tres aspectes:

- En primer lloc, la regulació de l'obligació de la informació país per país que han de presentar les societats matrius residents a Andorra de grups multinacionals.

- En segon lloc les modificacions en el tractament per eliminar la doble imposició internacional, que consisteixen, bàsicament, en suprimir l'exempció per pèrdues en la transmissió de participacions, i l'exigència que les rendes obtingudes a l'estranger hagin tributat a un tipus equivalent a un mínim del 40% del vigent a Andorra, és a dir un 4%.

- I en tercer lloc; l'adaptació o supressió dels règims especials que suposen exempcions, o reduccions del 80%, de les bases tributàries generades als efectes de l'impost sobre les societats.

No obstant això, sota el nostre punt de vista, quan es tracta de lleis, tan rellevants com aquesta, a més de la condició esmentada d'adaptació a les normatives internacionals, caldria complir com a mínim, amb dues condicions més que són:

Primerament, l'adaptació a les exigències de la normativa internacional que no hauria d'anar més enllà de l'estrictament necessària, especialment si l'eventual excés de zel en l'adaptació del nostre marc legal a l'internacional, resulta o pot resultar perjudicial per al país, per a les seves empreses i per a la seva economia.

I en el projecte de llei sobre l'impost de societats presentat pel Govern, entenem que hi ha aspectes que, efectivament, van més enllà dels mínims requerits per al compliment dels compromisos internacionals adquirits i que no van en la direcció d'afavorir l'empresa i l'economia andorrana, sinó més aviat al contrari.

A tall d'exemple, ens resulta difícil d'entendre que el projecte de llei presentat pel Govern plantegi una reducció tan dràstica dels actius intangibles, -la base tributària dels quals, com ha explicat el ministre, pot ser objecte de reducció del 80%- , fins al punt d'anar més enllà del que aplica per exemple el sistema fiscal espanyol.

També es fa difícil d'entendre que en el nou projecte de llei sobre l'impost de societats es redueixi sensiblement l'àmbit d'aplicació de les activitats subjectes a reducció de la base tributària, tot limitant-lo a les rendes positives procedents de les concessions o autoritzacions d'ús, cessions, llicències o transmissió de patents, models d'utilitat i programes d'ordinador, sent aquest un conjunt d'activitats molt menor que el contemplat en la legislació andorrana anterior i també, i això resulta força sorprenent, menor que el que correspon a aquests tipus de conceptes, lligats a la propietat intel·lectual, que són objecte de reducció de la base tributària en la regulació de l'impost de societats també espanyol.

La segona de les condicions que pensem que també s'han de complir és la seguretat jurídica.

És essencial que els projectes de llei aportin seguretat jurídica. Pensem que el text d'avui sotmès a votació podia, tot complint les exigències relatives a les accions 5 i 13 de BEPS, ser més favorable per a Andorra, garantint l'homologació suficient al marc definit per l'OCDE i la UE, i al mateix temps donant més seguretat jurídica a les societats que planifiquen la seva fiscalitat amb rigor i coherència i que entenem que amb la nova llei no se sentiran prou recolzades.

Per tant, els liberals pensem que ens calia i ens caldrà, ja que l'actual projecte de llei segurament s'aprovarà, una nova llei de l'impost de societats que parteixi no solament de l'enfocament d'adaptar la llei anterior als nous requeriments que cal complir, sinó que també sigui suficientment competitiva i atractiva per ajudar a superar els nous reptes que el país té plantejats; un d'ells del tot imprescindible com la diversificació econòmica.

Una llei sobre l'impost de societats que miri de flexibilitzar i ampliar les activitats que són objecte d'avantatges fiscals, per tal de potenciar el paper d'Andorra com un lloc atractiu per noves activitats.

Una llei que explori les possibilitats existents respecte a què puguin mantenir-se simultàniament el sistema de deduccions per evitar la doble imposició internacional amb el règim de tinença de valors estrangers (com és el cas espanyol).

Una llei que creï incentius per localitzar a Andorra l'activitat de finançament de grups empresarials, i que faci atractiva aquesta activitat tot donant-li un contingut real.

Una llei que, en definitiva, analitzi d'altres possibilitats no contemplades per aquest projecte de llei i que permetin ampliar l'àmbit de les activitats que donen lloc a reduccions fiscals, per tal de mantenir l'atractiu de la localització a Andorra

d'activitats que siguin generadores de valor i, en particular, que flexibilitzi i amplii el camp d'activitats que són objecte d'avantatges fiscals per potenciar el paper d'Andorra com a país atractiu i captador d'activitats d'I+D+i.

Aquesta opció requereix no una modificació de l'actual llei des del nostre punt de vista, sinó un nou text legislatiu, un nou plantejament i una mirada més enllà del pragmatisme tècnic de complir amb allò al que estem obligats.

És per aquesta raó que entenem que s'ha perdut una oportunitat per re formular el model i avançar cap a un altre amb més possibilitats.

Per aquesta raó el vot del Grup Parlamentari Liberal serà no favorable al projecte de llei.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Sabem que existeixen diverses multinacionals que porten a terme vendes multimilionàries en certs països, però que a través d'enginyeria fiscal deriven una part important dels seus beneficis a d'altres Estats, on tributen a un percentatge molt més baix o, gairebé nul.

No entraré a destacar els problemes que ha generat aquest model de tributació de les empreses que sovint es troben influïdes per diferents règims fiscals i moltes d'elles aprofiten aquesta situació per organitzar una planificació fiscal pròpia que els permeti també reduir al màxim la seva càrrega tributària.

El Projecte BEPS ha tingut com a objectiu detectar els possibles riscos que succeeixen en el sistema tributari sobretot en aspectes relacionats amb l'erosió de bases imposables i deslocalització de beneficis, així com, redactar les solucions i les accions que permetin combatre el frau fiscal.

La modificació d'aquest text té per objectiu l'adaptació al Projecte BEPS, en concret complir amb els estàndards mínims establerts a l'acció 5 i a l'acció 13, així com del Codi de conducta en aquesta matèria de la Unió Europea.

Aspectes que obliguen a revisar quins són els règims fiscals preferencials que existeixen i com afecten en l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis sense afectar als ingressos de l'Estat en concepte

d'impost de societats però alhora mantenint la competitivitat.

Tot i destacar que en la liquidació de l'exercici del 2017, l'impost de societats, la important variació soferta l'ha situat en 26 milions i escaig enfront dels 40 milions i escaig del 2016, i el ministre Cinca ho va justificar a la menor recaptació provinent del sector financer, que ha reduït beneficis, i a l'efecte de les deduccions, un aspecte, aquest darrer, que ja ens va avançar en el debat del pressupost que cal analitzar per si cal fer-ne un replantejament.

Segurament cal fer-ho però sense generar una inseguretat jurídica pels possibles inversors estrangers.

Per tot l'exposat el meu vot serà favorable.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable al Projecte de Llei de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats.

Les necessitats creixents de les finances públiques, incrementades sens dubte com a conseqüència de la coneguda com a gran recessió, van posar al descobert que calia prendre mesures per protegir la recaptació dels sistemes fiscals i, molt en particular, de l'impost de societats.

En aquest context l'OCDE, la Unió Europea i el G 20 duen a terme nombroses actuacions que es plasmen en gran part en el conegut com a projecte BEPS, accions que es van publicar al 2015, i que estan obligant als països compromesos amb el projecte, entre els quals està Andorra com a membre del marc inclusiu de BEPS a adaptar els seus respectius sistemes fiscals.

La Unió Europea també va acordar al 2015 un nou paquet de mesures per lluitar contra l'elusió fiscal, que pretén assolir que les empreses paguin impostos allà on generen els beneficis i millorar la transparència fiscal entre els països.

En aquest sentit la modificació de Llei que votem avui, és un pas més per tal d'homologar el sistema fiscal andorrà als estàndards europeus i internacionals, iniciada amb èxit l'any 2010.

Per part d'SDP vaig presentar en el seu dia dues esmenes al projecte de Llei, una de les quals fou acceptada per unanimitat, i que diferencia més

clarament els actius tangibles de les inversions immobiliàries.

Gràcies Sr. síndic

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Els tres consellers del PS ens abstindrem en aquest Projecte de Llei, i que sàpiga que ho fem des del punt de partida d'inici de sempre donar suport a les mesures d'homologació del nostre Estat a nivell internacional i que, per tant, entén que perfectament aquest és un vot que ha estat meditat i que cal també alhora explicar i justificar.

Entenem de què l'adaptació a normatives BEPS és una exigència pel país però que cal fer també les coses ben fetes.

Per economia del temps que m'és imposat diria que subscric bona part del que acaba de dir el Sr. Gallardo però és que a part és el que s'ha comentat i el que hem comentat els tres consellers del PS en les reunions que hem fet amb les diferents organitzacions empresarials, reunions que hem fet amb aquesta motivació i també amb la motivació de la Llei d'emprenedoria, amb la Cambra de Comerç, la CEA i l'EFA.

Seguint sobre aquesta qüestió vull dir que hem fet aportacions d'esmenes en el sentit del nou règim de patents però crec que teníem un marge per anar més enllà amb un nou règim de comerç internacional. Finalment, l'element que ha estat més interessant i més atractiu per la poca captació d'inversió estrangera efectiva al nostre país.

Però tampoc podem obviar el que ha passat al llarg d'aquest debat en relació a diferents qüestions de l'IRPF. Dins d'aquest Projecte de Llei, ho hem defensat abans en la reserva d'esmena, hi ha la qüestió que ja hem debatut abastament abans dels organismes d'inversió col·lectiva. Però, mentre el Govern fa estudis i més estudis per valorar la tributació d'aquesta qüestió, en canvi, sí que ha aprofitat aquesta modificació per colar una reforma amb la que no hi estem d'acord i que ara també convindrà explicar.

Amb l'entrada en vigor de l'IRPF es va prendre com a punt de partida i d'origen els valors dins de l'àmbit mobiliari a 31 de desembre del 2014 i, per tant, l'any 2015, l'any 2016 i fins a la data actual les compres i

vendes que s'hagin pogut fer de qualsevol actiu mobiliari han tributat per la diferència entre el valor al qual s'han venut i el valor que tenien a 31 de desembre del 2014.

El Govern proposa ara una modificació puntual, una modificació per tenir en compte el valor original de compra però únicament per aquells ciutadans, alguns dels quals han de tenir nom i cognom, pels quals van comprar el producte més car que el valor a 31 de desembre del 2014. Perquè tothom ens entengui, si algú va a comprar un producte a 100 i el 31 de desembre del 2014 estava a 60 i es ven a 80, amb les normes fiscals s'hauria de tributar sobre una base de 20. El Govern entén que el qui va comprar a 100 no té perquè tributar i que aquesta qüestió ha d'estar exempta de tributació. Per diferència el que també va comprar a 30 fa una sèrie d'anys i que aquest increment de 30 no se'ls hi té en compte.

Per tant, entenc que ha tingut més temps d'analitzar que aquests beneficiaris d'aquesta modificació de caràcter puntual colada amb calçador dins de l'impost de societats doncs, tinguin la seva recollida fiscal legal dins d'aquesta llei alhora que no han tingut temps d'analitzar la qüestió dels organismes d'inversió col·lectiva.

Per tant, dins d'aquesta balança d'actuacions que malmeten l'erari públic dins d'aquesta incapacitat de donar sortida a les persones que van apostar pel comerç internacional al nostre país i haver trobat una fórmula d'acollida que al nostre entendre era existent, sentint-ho molt -perquè sempre hem estat favorables a votar aquests projectes de llei- no podem donar suport a aquesta reforma.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc els hi volem anunciar que donarem suport a la modificació de la Llei de l'impost de societats però amb molts matisos i condicionants, però sí que li donarem suport a la reforma de la Llei de l'impost de societats.

Tenim la sensació que cada vegada que anem a negociar més enllà de les nostres fronteres el país està deixant plomes; i la veritat, sembla que a l'ocell cada vegada li'n queden menys! I aquest és el punt que no ens agrada, i algun company ja ho ha manifestat, de la situació en la que ens trobem.

Sembla que anem a rebufo i, torno a dir, que perdem oportunitats i cada cop ens estem quedant en pitjor situació.

Avui tenim aquí al Consell General la reforma de l'impost de societats en relació al que marca l'OCDE i la UE al que es refereix al Codi de conducta, i l'OCDE a nivell de BEPS. BEPS, perquè s'entengui, és aquell programa que vol evitar el trasllat de beneficis d'un país a un altre, com poden fer grans multinacionals que venen un producte a un lloc, després li carregen despeses i fan beneficis en un altre país i allà paguen menys impostos, -el que es coneix per "*profit shifting*" i el "*base erosion*" és l'erosió de les bases fiscals-, com llargament s'ha explicat aquest matí.

En el projecte BEPS anem una mica tard, això ens ho hem de reconèixer que el Sr. Pintat durant la campanya del 2015 els hi parlava d'això, de què sonaven els violins, i ara anem tard...

Com deia, estem perdent oportunitats i els hi votarem que sí al Projecte de llei... M'encanta!

(Se sent riure)

Els hi votarem que sí el Projecte de llei per un senzill motiu, el Sr. Cinca ho ha explicat, perquè estem recolzant la posició d'Andorra a nivell internacional, perquè pensem que Andorra ha de donar la imatge d'un lloc segur, un lloc estable amb un marc fiscal sòlid que sigui atractiu pels d'aquí i pels que puguin venir. Però ho torno a dir, no anem en la línia. Però si més no, sí que volem donar el missatge, i amb això ens hi trobaran, perquè sempre en aquestes coses hem intentat fer una oposició constructiva. Això no treu que els hi fiquem els punt sobre les is, però sí que amb això ens hi troben que és donar el missatge internacional de què les coses al Consell General les pugui aprovar amb una àmplia majoria, i si això ha de servir per sortir d'alguna llista doncs, molt millor, ho celebrem. Però, això no treu que creiem que aquest Projecte de llei no recull aquells principis que ara s'han exposat que és aprofitar oportunitats i adaptar la nostra legislació interna a aquestes necessitats.

Fem-ne un repàs. Com deia, BEPS, els protocols o programes 13 i 15 l'un parla de país a país, -el *country by country*-, i l'altre parla de la regió de les bases fiscals i el trasllat de beneficis. El *country by country*, -el país a país-, ens implicarà en primer lloc, hauria d'implicar, canvis en matèria de convenis tributaris i bilaterals, i amb això, pensem que tornem a anar una mica a rebufo, una mica tard. I el que no podem evitar és que Andorra com a signatari, com s'ha explicat aquest matí, del marc d'inclusió de BEPS i també com va aprovar el Consell l'any passat el conveni multilateral, Andorra té aquest compromís i Andorra

l'ha d'honorar. Però ho torno a dir, pensem que aquest compromís que s'ha d'honorar, està fent perdent de vista la idiosincràsia i factors claus que han sigut importants pel desenvolupament econòmic del país. Com deia, dóna uns marcs estables i atractius perquè hi hagi economia al país i encara vingui més des de fora.

Comentar-li que amb el "país a país" pensem que aquest desplegament s'hauria pogut fer d'una forma més senzilla via reglamentària. Tot comentar-li que ens hagués agradat que haguessin especificat amb quin idioma, perquè a l'apartat d) 6. del programa BEPS diu molt clarament amb quin idioma s'ha de fer, o en quins idiomes s'ha de fer i aquí ja vam tenir un debat sobre els idiomes fa poc a nivell internacional... A veure si ho podem aclarir.

Com li deia abans, a la web de l'OCDE no figura res en relació a les negociacions de convenis bilaterals pel que respecta al "*country by country reporting*". I després per parlar dels règims especials que es modifiquen o que s'eliminen doncs, aquí és on fem l'incís amb que Andorra perd plomes.

En primer lloc, si volem que Andorra sigui un lloc on s'implantin empreses i que després s'internacionalitzin, si no els hi deixen deduir les pèrdues que puguin tenir quan s'internacionalitzen, això els hi resta atractiu. És a dir, ja que té el risc un empresari o una empresa de venir aquí a instal·lar-se i fer créixer el seu negoci, si té pèrdues les ha de poder deduir.

I en relació faré incís només a dos règims especials, i ja acabo Sr. síndic, a nivell dels règims especials d'explotació internacional d'actius intangibles. El marc regulador que teníem fins avui, si més no, era molt més atractiu que el que ens trobarem avui que és molt més restrictiu inclús que el dels nostres veïns i, que a més a més, inclús, m'atreviria a dir que pot anar en contra d'algun CDI dels que ja hem aprovat aquí, pel tema que alguns dels CDI's limita els imports.

Llegit sembla que sigui poc àgil i carregós, si més no en les fórmules de càlcul.

Si es volgués complir, que crec que es vol, amb el programa 5 de BEPS, per anar-hi a la substància econòmica es podria haver fet via el *Nexus Approach*. Què vol dir el *Nexus Approach*? Vol dir, allí on tens l'activitat, allí on tens la gent treballant, allí on tens les oficines, etc., allí és on et pots fer tu els règims aquests més favorables i no coses de personalitat jurídica que poden ser, a vegades, una pantalla o una cosa que no té substància de res.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Carles Naudi:

I acabo Sr. síndic.

Només una última cosa i ja seguiré amb la futura rèplica.

Creiem que el punt 5 del programa BEPS permetia dotar-nos de major flexibilitat com han pogut fer altres jurisdiccions, com pot ser Holanda o Irlanda. I això dins del punt 5 de BEPS es podria fer de la mateixa manera que podríem fer, ja que tot el tema d'intangibles es veu minorat amb els avantatges, diguem-ne, fiscals, sí que s'haurien de considerar incentius per una altra via a tot el que respecta la recerca, el desenvolupament i la innovació, perquè Andorra sigui una base i la gent s'instal·li aquí per poder portar tot això arreu del món.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem al Grup Demòcrata, Sr. Marc Ballestà, teniu la paraula.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

El 29 de desembre del 2010 el nostre país aprovava la Llei de l'impost de societats, Llei que estableix el marc fiscal aplicable a les societats residents fiscals a Andorra. Un règim fiscal que es pot considerar molt competitiu si el comparem amb els països del nostre entorn.

Aquesta mateixa Llei preveia una sèrie de règims especials que atorgaven un règim encara més beneficiós a diferents sectors d'activitats com són l'explotació internacional d'actius intangibles, la intervenció en el comerç internacional, la gestió i inversió financera intragrup o la tinença de participacions en societats estrangeres.

No podem obviar però que en els darrers anys, el debat sobre la fiscalitat de les empreses en el context internacional ha agafat una gran rellevància. En aquest sentit tant l'OCDE com la pròpia Unió Europea han posat de manifest que certs règims fiscals amb característiques com els que hem esmentat abans són susceptibles de generar un risc potencial d'erosió de les bases de tributació de l'impost de societats i ofereixen possibilitats per a la deslocalització artificial de beneficis.

En aquest sentit l'OCDE ha liderat el que es coneix com a projecte BEPS per tractar el tema de l'erosió de les bases imposables i trasllat de beneficis, i és en aquest marc que s'ha plantejat la conveniència de mantenir vigents aquest tipus de règims fiscals o si cal modificar-los.

Per altra banda, la Unió Europea ha realitzat uns treballs similars en el que es coneix com a Codi de conducta sobre la fiscalitat de les empreses, que preveu una sèrie de criteris per avaluar si una mesura fiscal és perniciosa o no, és a dir si aquesta afecta o pot afectar, de forma significativa, la ubicació de l'activitat econòmica, i ofereix una tributació efectiva significativament inferior a la generalment aplicable a la jurisdicció en qüestió.

Andorra des de fa temps ha apostat pel reconeixement i homologació internacional en matèria fiscal com a element indispensable per poder participar amb garanties en un entorn globalitzat i no quedar aïllat com a país i per tant limitar les possibilitats tant de les nostres empreses com dels nostres ciutadans. És en base a aquesta aposta que no només donem compliment als compromisos internacionals tant en el marc de l'OCDE com de la Unió Europea, sinó que des de fa un temps participem de forma activa en la pròpia definició de les normes que regeixen aquest entorn com és el cas del projecte BEPS.

I és en base a aquest compromís que s'han revisat els règims especials del nostre marc fiscal per tal d'adaptar-los tant a aquest nou marc definit tant dins del projecte BEPS, com per donar compliment al Codi de Conducte de la UE. En aquest sentit de l'anàlisi realitzat i validat per part d'aquests estaments es conclou que cal eliminar tant el regim especial de societats que intervenen en el comerç internacional com el de societats de gestió i inversió financera intragrup. També cal modificar de forma significativa el règim especial de societats que efectuen explotació internacional d'actius intangibles i el règim especial de societats de tinença de participacions en societats estrangeres.

Aquestes modificacions, però, es fan aplicant un règim transitori de 3 anys que estableix una eliminació progressiva i que permet a les societats en qüestió poder-se adaptar a la nova situació, règim transitori sobre el que hem pogut debatre fa una estona en la reserva d'esmena feta pel Grup Socialdemòcrata.

Senyores i senyors consellers, no es podria entendre que després de totes les reformes introduïdes al nostre país en els darrers anys en aquest àmbit i aprovades per unanimitat en aquesta Cambra, ara no volguéssim donar compliment als nostres

compromisos internacionals. Ens hi va la nostra credibilitat.

Per això, és des del convenciment que Andorra ha de seguir aquest camí de l'homologació i cooperació internacional en matèria fiscal que el nostre grup parlamentari votarà favorablement a aquest Projecte de llei.

I també agraïm el vot favorable d'aquells que s'han manifestat en aquest sentit.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

En primer lloc, com no pot ser d'altra forma, agrair els grups parlamentaris que s'han mostrat favorables al projecte i crec que en aquest cas el Sr. Naudi ha explicat molt bé el fons d'aquest vot positiu, tot i manifestar les discrepàncies, doncs, que amb aspectes puntuals pugui tenir i els dubtes que li pugui generar l'oportunitat perduda, ens deia, a l'hora de fer aquesta modificació. Però en tot cas, ha prevalgut una idea de fons, em sembla a mi de més valor que és intentar traslladar al màxim la imatge de suport, d'unanimitat a aquestes reformes, que finalment ens vénen absolutament encarrilades des d'organismes internacionals amb els quals ens hem compromès, i en el mateix sentit, doncs, també el Sr. Víctor Naudi, la Sra. Sílvia Bonet.

Tot i així, no perquè avui s'abstinguin deixaré de reconèixer el suport que generalment i de manera, quasi bé, diria, sistemàtica, hem tingut sempre des del PS en aquestes qüestions, i per tant, doncs, respecto que avui puntualment, i espero que sigui realment puntualment, doncs, s'apartin d'aquesta idea.

El Sr. Gallardo en tot cas, ha anat més enllà i tampoc es queda en un pas entremig i ens manifesta la seva disconformitat absoluta en aquest cas i, per tant el suport negatiu al Projecte de llei. Evidentment també, absolutament respectable, però sota el meu punt de vista clarament un error, perquè al final hem d'emmarcar el Projecte de llei en allò que era, així ho explicava la memòria, així ho vaig explicar també en el seu moment a l'hora de presentar el projecte. Estàvem parlant d'una modificació puntual, no d'una reforma global de l'impost de societats, la qual ja puc estar-hi d'acord, haurem de començar a plantejar-nos. No sé si global

amb tanta extensió com ell voldria, però sí que hi ha diversos aspectes de l'impost de societats que després de cinc anys, doncs, evidentment, necessiten ser revisats, tal com els hi deia en la meua primera intervenció, perquè els models fiscals han de ser evolutius i s'han d'anar adaptant i has d'aprendre també de l'experiència que et dona la teua pròpia aplicació.

Però pretendre que a través d'una modificació puntual que tenia un objecte molt concret i explicat i que ell mateix, el Sr. Gallardo, en la seva intervenció reconeix, doncs, em sembla excessiu aquest vot negatiu. Però en tot cas, evidentment, ell ha donat els seus arguments. Sí que em permetrà que li digui que evidentment, si tant clar tenia el que calia aprofitar per modificar amb la presentació del Projecte de llei, l'únic que havia d'haver fet era presentar esmenes en aquest sentit. I automàticament, doncs, les hauríem pogut debatre i potser alguna l'hauríem pogut recollir en el sentit que vostè ens manifesta ara des de la teoria, però no des de la pràctica de presentar aquestes esmenes.

Deixi'm que faci una reflexió general que, de fet, serviria per, no únicament, la intervenció que ha fet el Sr. Gallardo, també especialment per la que ha fet el Sr. Carles Naudi, insistint en el tema de la competitivitat. Ho he dit abans arran de la intervenció del Sr. Alís en la reserva d'esmena de les dates d'aplicació de la modificació. El nostre atractiu no està basat en els règims fiscals especials, ni en les deduccions, ni en altres, ni en les excepcions. El nostre atractiu fiscal està basat en haver situat aquest tipus, que comparteixen la majoria de les figures impositives directes que és el 10%.

Els règims fiscals, -els hi he dit abans-, un cop imposats, un cop en vigor, no han sigut tan atractius com per portar infinitat de societats cap aquí. Han vingut algunes societats però moltes menys de les que han vingut i que estan adherides al règim general. Han vingut moltes més societats a Andorra a beneficiar-se d'establir-se al país i que estan sotmeses al règim general que no pas les que s'han beneficiat del règim especial. Senzillament perquè ja els hi he dit abans, Andorra arriba tard en aquesta cursa d'intentar ser atractiu a les empreses que exploten per exemple els intangibles o que fan comerç internacional i que s'han anat beneficiant al llarg dels anys de règims especials establerts en altres jurisdiccions.

En general, aquestes altres jurisdiccions han anat ja fent el pas d'adaptar-se als requeriments de l'OCDE i de la Unió Europea, i només aquest fet ha fet que es fixessin amb Andorra, no l'atractiu en si d'aquesta reducció del 80% sobre el règim general.

La majoria, -m'atreiria a dir per no dir totes-, de les empreses que han fet aquest pas, superat el període transitori, es mantindran a Andorra. Perquè continuem sent atractius des del règim general. I aquí és on hem d'intentar consolidar el nostre model fiscal.

Ja per anar acabant, el Sr. Naudi ens feia tres consideracions. D'una banda, deia que anem tard. No és tard, no anem tard. Anem tard potser en altres qüestions, no en aquesta. Estem avançant en un ritme perfectament compatible amb les exigències de la Unió Europea. Li diré més, per exemple amb l'acció número 13, li diria que anem força endavant en relació a altres països. I en relació amb la pròpia acció 5 de BEPS, nosaltres avui aprovarem un projecte de llei. Per tant, ja hurem inclòs aquesta acció 5 dins del nostre ordenament jurídic i molts països encara estan en fase d'elaboració d'aquest projecte de llei. Al final això no altera en res que estan igualment compromesos en les dates que aquí hem esmentat. Però estan encara en fase d'elaborar aquests projectes de llei.

Cregui'm que en relació a BEPS penso que sent un país de les característiques que som, el petit que som, el tard que ens han incorporat en aquest món de la fiscalitat, doncs tenim una nota força bona en quant a nivell de compliment de les exigències especialment en aquest cas de l'OCDE.

I després ens feia dues referències molt concretes. Pel que fa al règim d'intangibles ens deia que només hauria calgut que ens féssim nostre aquest concepte del nexus approach. És que és exactament el que hem fet, és exactament el que hem fet. Ho he explicat abans sense utilitzar en aquest cas la terminologia anglesa quan els hi deia que el règim d'intangibles el que fa és només acollir aquelles accions, aquells desenvolupaments que realment es fan en el país, i que per tant generen activitat en el propi país.

I després també ens feia una consideració que d'haver-la entès malament, en tot cas perquè no hi hagi dubtes, doncs també m'hi refereixo que és el tema de l'aplicació de les pèrdues.

Primer, que quedi clar, el nostre model tributari i el nostre impost de societats és força generós amb el tractament de les pèrdues. Tant és així que les bases de tributació negatives te les pot compensar al llarg de 10 exercicis. Perquè ens entengui tothom, això vol dir que si tu avui en aquest exercici 2018 acabes tenint pèrdues, fins a l'any 2027 les podràs anar compensant de les hipotètiques bases de tributació positives que vagis tenint. Per tant, em sembla que el nostre model és força generós. No el més generós del món, també cal dir-ho. Hi ha països en què es poden

compensar les bases de tributació negatives tota la vida. Però també li he de dir que hi ha moltíssims països que restringeixen molt més els anys de compensació. A mi em sembla que dins de l'activitat d'una empresa, poder-te compensar les bases tributàries durant 10 anys és més que acceptable i més que generós en la realitat empresarial i d'activitat d'aquella empresa. Perquè malgrat d'una empresa que durant 10 anys seguits estigui generant pèrdues. I per tant, em sembla que en aquest sentit no hi ha res a retreure.

I si vostè la reflexió la feia exclusivament pel règim de *holdings*, em sembla que el que estem fent és força raonable. El que no pot ser és que creem una exempció per aquelles empreses o grups que tenen una base a Andorra però tenen participacions en altres països, quan en aquells països generen benefici, els hi apliquem l'exempció, i quan tenen pèrdues els hi deixem que se les compensin erosionant les nostres bases de tributació. No té massa sentit. El que en tot cas s'ha de fer és que si et beneficis d'haver generat beneficis fora d'Andorra, havent instal·lat la teva matrícula aquí, el que també és normal és que si tens pèrdues en aquells països, en tot cas, compensis en aquells països però no en el país d'acollida on tens la teva *holding*. I això és l'única qüestió que s'ha fet, que em sembla, insisteixo, que és de justícia.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, pels consellers Socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El Sr. Cinca deia que espera que sigui puntualment que haguem votat amb abstenció aquest tipus de reformes. Jo el que li vull dir és que són vostès els que ens han empès en aquest vot de d'abstenció. És a dir, el punt de partida en totes aquelles qüestions que són d'homologació internacional, sempre és el vot favorable. Per tant, si no hi ha algun element que ens faci trontollar aquest plantejament, que en aquest projecte de llei n'hi ha hagut varis, doncs per dir-ho d'alguna manera, ha sigut més vostè que ens ha empès a l'abstenció que no pas el fet de no poder donar suport en aquest sentit.

I ara vostè feia algunes de les reflexions, després tornaré a parlar de la qüestió aquesta de l'IRPF

perquè vull que s'entengui bé, i jo crec que si vostè volia el vot favorable, aquesta modificació que s'ha fet, hauria estat molt bé que no s'hagués inclòs en aquest projecte de llei.

Jo crec que amb aquestes reformes, -entre cometes-, s'ha volgut ser massa complidor. I jo crec, com deien alguns companys, s'han perdut algunes oportunitats, que potser seran úniques. El que no pots fer és crear un règim una vegada, després treure'l i després una altra vegada tornar-lo a implantar. Per tant, hauríem de pensar molt bé, es va crear l'any 2010, vostè ha dit que considerava que era un encert que s'haguessin creat. De fet, el que vam fer és el que feia més o menys tothom a nivell internacional. Per tant, crec que tampoc ens haguem d'atribuir cap mèrit especial als que ho van fer en aquell moment. Però clar, abans de treure'l del tot, potser caldria haver fet algun exercici si teníem alguna solució perquè crec que aquesta retirada és per sempre més definitiva. I després pot passar que algun altre dia, doncs ja no sobre aquesta qüestió, sobre alguna altra qüestió Andorra vulgui fer alguna aposta en aquest sentit, i que la nostra activitat internacional estigui menystinguda. Dir: "Atenció aquests perquè fa uns anys van fer això i al cap d'un temps s'ho van carregar". Per tant, ja no és tant la qüestió aquesta del comerç internacional sinó que això pot afectar a règims especials, en un àmbit, no vull posar ara res en concret en una aposta per un sector en concret o per impulsar una sèrie d'activitats, i que això no sigui creïble a nivell internacional.

El tema de les OIC's penso que ha quedat més que debatut, però és un tema que encara no queda tancat. Però hagués estat un bon moment per incloure'l. I després aquesta modificació de l'IRPF.

Si parlem de seguretat jurídica, si parlem com vostè ens planteja en aquest sentit, sincerament, aquesta modificació amb calçador de l'IRPF, introduïda aquí, canviant les normes de valoració a 31 de desembre del 2014 per tenir en compte les compres anteriors sobre la qual voldria que si vostè ho considera, que ens en parli, crec que no és de rebut.

Primer perquè hi ha tota una sèrie de ciutadans que l'any 2015, l'any 2016, l'any 2017 i segurament fins que això estigui en vigor, han venut algun tipus de producte, se'ls hi ha aplicat una norma. I podem discutir si una norma correcta és el dia que es va comprar o a 31 de desembre del 2014, dia que va entrar l'IRPF. El que no em sembla bé és per dir, perquè a més em sembla que va en perjudici de l'erari públic. Per aquells que el van comprar més car, agafarem el valor del dia que el vam comprar, i pels que ho van comprar més barat, agafarem el valor a 31 de desembre, entrada en vigor de l'IRPF....

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...em sembla que no és just des del punt de vista de tracte fiscal, aplicar una norma en detriment de l'erari públic quan el beneficiat és... o el perjudicat és restat i agafar-ne una altra. I a més, no em sembla lògic tres anys i mig després perquè no sé si vostè ara té intenció d'anar a buscar a tots aquells que han venut algun producte immobiliari l'any 2015 o l'any 2016 i anar-los a mirar si han tributat, si el van comprar més car o el van comprar més barat. Jo crec que no ho farà perquè segurament no deu tenir ni la informació de fer-ho perquè també aquí s'està fent un tracte desigual entre ciutadans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Per part nostra, per anar concloent i per apuntar o clarificar el que ara acabem de dir, no? Defensant el missatge internacional que hem d'explicar al món els passos positius que fa Andorra en aquesta matèria, sortir de les llistes i que amb això, com he dit abans, ens hi trobaran però, com a posició i que intentem fer una posició constructiva, volíem posar els punts sobre les is.

Amb el que es refereix a la modificació del règim especial d'explotació d'intangibles, no? Intangibles és el nou *house*, són les patents, són coses que no es poden tocar, son invencions... El que li veníem a dir és que si el que es vol és aprofitar l'acció 5 del projecte BEPS, amb el *nexus approach* -no he dit que el *nexus approach* no estigui-, què vol dir el *nexus approach*? Diu que ho està fent amb aquesta jurisdicció, és a dir: tens a la gent treballant, tens les oficines, tens tota la teva massa grisa allí treballant; creiem que a l'impost de societats el que li caldria és aprofitar les oportunitats que brinda BEPS com el que fan Irlanda i Holanda, i després que això no està íntimament lligat amb això però hi té relació és donar incentius -no dic que siguin incentius a l'impost de societats-, donar incentius perquè aquestes persones o societats s'implantin al país; i segon, per clarificar el que vostè ha dit i estic d'acord, sí que passa de vegades que un empresari

andorrà o que ha vingut i s'ha instal·lat a Andorra inverteix a un altre país, està uns anys -2, 3, 4 o 5- com vostè diu, 10 anys perdent diners... mala senyal! O en tens molts per perdre'n, o mala senyal! Però, de vegades, estan dos o tres anys perdent diners i ha de tancar i quan torna, totes aquestes bases imposant les negatives se les ha hagut de cruspir, dient-ho així, amb la qual cosa no pot arribar a generar producte interior, no genera llocs de treball, no genera expansió. Aquest és el matís que li fèiem, és a dir, està clar el que diu vostè però, és clar, si tanca que hi ha liquidació de societats se la menja i això no és des d'un punt de vista motivacional engrescador perquè l'empresa, perquè Andorra creixi de cara a l'exterior.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Molt ràpidament. De fet només per contestar la qüestió del Sr. López que em disculpo perquè no he pensat en contestar-li aquesta qüestió puntual de l'IRPF i abans de fer-ho el Sr. Naudi feia aquesta consideració de les bases de tributació negatives, tindrem ocasió de debatre'ls, jo diria que no l'he acabat d'entendre... No sé què vol que faci l'Estat, si algú té pèrdues i tanca no voldrà que a més a més li tornem l'equivalent a les bases de tributació negatives, ja entenc que no deu voler dir això però és que no acabo d'entendre que és el que pretén i, per tant, segur que tindrem ocasió de debatre-ho, no em sembla ara una qüestió fonamental.

És cert Sr. López, hem fet una modificació aprofitant aquesta revisió de l'impost de societats molt puntual que a més a més fa referència a l'IRPF per una qüestió que senzillament l'Administració tributària se n'ha adonat que l'aplicació de la Llei que en el seu moment vam aprovar, acaba sent perjudicial pels obligats tributaris i ho és en un sentit que no hi havia cap intenció de què ho fos, no hi havia cap intenció de perjudicar a ningú, per tant, hem promogut una modificació en benefici dels obligats tributaris.

Perquè tothom entengui de què estem parlant i insisteixo en una qüestió molt puntual. Aquí estem parlant d'una persona, imaginem una persona que compra una acció abans de l'entrada en vigor de l'IRPF a 100, 100 euros l'acció, el dia d'entrada en vigor de l'IRPF aquella acció val 50. En aplicació del que diu el text de la Llei, l'Administració què ha fet quan aquesta persona al cap d'un temps -és igual el

temps- s'ha venut l'acció? I per exemple se l'ha venut a 80? I ha dit, com que en el moment que va entrar en vigor la Llei, l'acció valia 50 i tu ara te l'estàs venent a 80, m'has de tributar per aquesta plusvàlua de 50 a 80. Quan en realitat aquesta persona quan va comprar l'acció, la va comprar a 100 i va desemborsar 100, per tant, l'està venent a pèrdua en relació al que va desemborsar.

No hi havia aquesta voluntat ni aquesta vocació a l'hora de fer la llei i, per tant, reconeixent de què el redactat no és suficientment afortunat, el rectifiquem perquè aquesta persona no es vegi... aquest inversor no es vegi perjudicat per una qüestió que està clar que és injusta, entenem nosaltres, en la seva essència. No hi ha cap altra vocació. I a més a més tampoc em cauen els anells per dir-los-hi: d'aquesta anomalia ens n'hem adonat perquè obligats tributaris ens l'han fet notar... És cert, és així! No pretenc aquí apuntar-me ni penjar-me cap medalla de dir: "*Després analitzant les liquidacions o les declaracions dels obligats tributaris ens n'hem adonat d'això*"... No, no, obligats tributaris han vingut després de complir amb les seves obligacions a posar de relleu que els hi semblava que l'aplicació de la Llei era clarament perjudicial al que pretenia la mateixa que és gravar les plusvàlues reals que acaba tenint aquest inversor. I no té cap més vocació que aquesta.

Vostè em deia abans, perquè els agrada fer aquesta... sempre dialèctica: "*Segurament tenen noms i cognoms*"... Evidentment tots els ciutadans tenen noms i cognoms i aquí és una millora que qualsevol persona que s'hagi vist afectada per aquesta realitat se'n podrà beneficiar estigui com estigui evidentment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Els hi demanaria molta brevetat, si us plau.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, molt breument Sr. síndic.

Per seguir amb l'exemple que deia el Sr. ministre, precisament tots tenim noms i cognoms però no tots tenim el mateix, eh? Ens som plenament conscients.

Amb el mateix exemple que vostè em deia, un altre ciutadà que va comprar a 30 i que quan va entrar l'impost de societats valia 50, si se'l ven ara se li cobrarà de 80... No a 30, sinó de 80 a 50. El que

nosaltres plantejem és que una de les regles del joc no es poden canviar a mig partit perquè hi ha un, o dos, o tres ciutadans que els hi toca pagar; dos, si el canvi de normes és el dia que es va comprar... el dia que es va comprar per a tots, a 31 de desembre del 2014? Agafem un criteri! El que no podem fer és agafar el criteri que és més contrari a l'erari públic en funció de la circumstància. És a dir, amb el mateix cas el que va comprar a 100 li comptarem que va comprar a 100 i no ha de pagar, i en canvi el que va comprar a 30 li comptarem que va comprar a 50 i per tant... A mi em sembla que això no es pot fer... Es pot fer, evidentment que es pot fer, però s'ha d'explicar i nosaltres ho hem de saber. I a més, això arriba tres anys i mig després que es va aprovar l'impost i que per tant molta gent durant l'any 2015, 2016 i 2017 quan s'han venut s'ha agafat el criteri que es va aprovar en aquell moment que és el del 31 de desembre del 2014, i aquest exercici d'anar a mirar si es va comprar més car, o no, no s'ha fet. Per tant, hi ha uns ciutadans que han pagat sobre coses que ara no s'haurà de pagar perquè hi ha hagut algú o alguns que han posat en coneixement una circumstància que entenen que els hi perjudica i se'ls hi fa una disposició a mida, amb noms i cognoms, perquè no hagin de tributar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

L'exemple que vostè posa el que portaria és que gravéssim plusvàlues d'èpoques anteriors a l'entrada en vigor de la Llei i, per tant, no puc estar-hi d'acord.

Però insisteixo, en una qüestió més elemental, senzillament, estem fent una modificació en favor dels obligats tributaris, tots ells, tots els que puguin tenir aquesta situació poden presentar tots, com vostè sap, revisió de la seva liquidació i, per tant, no hi ha cap vocació més enllà d'intentar que l'impost sigui just i gravi les plusvàlues o, en aquest cas que tingui en compte les minusvàlues, que puguin haver-se produït realment un cop entrat en vigor l'impost senzillament. I és veritat, estem posant clarament amb qualsevol dels dos casos i per a tothom, sempre la màxima de què ens decantem per la fórmula més favorable a l'obligat tributari. És cert.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Molt breument, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Molt breument però, simplement per dir que el que vostès estan fent és reconèixer pèrdues d'anys anteriors de l'entrada en vigor. No és que nosaltres vulguem gravar rendiments anteriors, no! A nosaltres ja ens va bé el criteri 31 de desembre del 2014. Són vostès que ara puntualment canvien això i volen reconèixer pèrdues anteriors, d'anys anteriors provinents a l'hora de no tributar. I ens sembla que canviar això tres anys i mig més tard, una és perjudicar l'erari públic, i dos, és donar un tractament diferencial. Però jo crec que tothom ens ha entès, i per tant no fa falta donar-hi més voltes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, obriríem tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 20, en contra: 3, abstencions: 3

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat, declaro aprovat el projecte de llei.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 14.31h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877